



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (1747-1748) 1983 RUGPJŪTIS-AUGUST 18 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Vilties židiniai

Š. Amerikoje žiema suvaro visus gyventojus į miestus, miestelius, vienkiemius, į šildomas patalpas. Visas gyvenimas vyksta uždaroje patalpoje — ne tik privatus, šeiminis, bet ir kultūrinis, pedagoginis, sportinis, komercinis... Kai ateina vasara, miestų žmonės iš uždarytų patalpų veržiasi į gamtą, kad galėtų atsigaivinti gryname ore ir dar nesuterštoje aplinkoje. Neatsilieka ir jaunimas, ypač organizuotasis. Jis rengia stovyklas gamtoje, toli nuo miestų, kad galėtų pabėgti iš miestų uždarojo ir atviro gyvenimo plotus. Jei neorganizuotas jaunimas pasitenkina pramogomis — žuavimu, plaukiojimu, maudymusi ir panašiai, tai organizuotas jaunimas moka jungti pramogą su naudinga saviuokla. Tokio jaunimo stovyklose deramai jungiama pramoginė forma su nauju turiniu. Jose vyrauja žaisminga forma, bet kartu eina ir tam tikra idėja. Tai ypač ryškiai matyti ateitininkų ir skautų stovyklose, nes tos organizacijos turi aiškias idėjas bei nusistovėjusias organizacines formas. Kitų vienetų stovyklose tai mažiau ryšku, nes nėra vedamosios idėjos. Vis dėlto ir jose stengiamasi atlikti tam tikrus specifinius uždavinius — sportinius, kalbinius, socialinius, pedagoginius. Kiekvienam atveju stovyklos daugiau duoda jaunimui, negu individualus vasarojimas.

ŠIA VASARĄ buvo surengta įvairių stovyklų daugelyje vietovių Kanadoje ir JAV-se. Vienos jų buvo vietinio pobūdžio, kitos — pasaulinio. Prie pastarųjų priklausė jaunimo kongreso stovykla Oberline prie Klevelando ir skautų stovykla prie Toronto. Į kongresinę stovyklą suvažiavo lietuvių jaunimas iš daugelio kraštų. Savo stiliumi jis buvo labai skirtingas, tačiau visus jungė bendra lietuviška gija, bendri siekliai ir bendra lietuvių kalba. Tai buvo puiki proga nugalėti savo skirtumus, suartėti ir atrasti bendrą jungiantį ryšį bei pamatyti, kad ir didelėje įvairovėje galima lietuviška vienybė, kurios neranda senieji mūsų veikėjai, nors ir labai patriotiškai nusiteikę. Tiesa, tokio pobūdžio stovykla nėra naujas dalykas — jos buvo rengiamos visuose penkiose jaunimo kongresuose, tačiau kiekvieną kartą padvelkia vis nauju išradinguumu. Prie to, matyt, prisideda ir patirtis. Pirmiesiems rengėjams teko gaudytis, įžieškoti būdų, kaip sudominti ir kaip suartinti labai skirtingų stilių bei kultūrų jaunimą. Po daugelio metų, atrodė, pavyko rasti kelius, vedančius į skirtybių nugalėjimą ir atitinkamą programos sudarymą. Kongresinė jaunimo stovykla gebėjo sudaryti sąlygas ne tik pramoginiam bendravimui, bet ir jaunimo praturtinimui lietuviškomis vertybėmis.

ANTRA pasaulinio masto stovykla, sutelkusi apie 800 lietuvių jaunimo, buvo suaktyvinė skautų stovykla Kanadoje prie Auroros miestelio. Tiesa, buvo joje ir veteranų, tačiau daugumą sudarė jaunimas. Stovykla buvo pavadinta "Aušros" vardu, nes norėta paminėti basanavičinės "Aušros" šimtmetį. Tai buvo pagrindinė idėja, apie kurią telkėsi visos kitos. Ji buvo ryškina ma gatvių pavadinimais, pokalbiais, laužų programomis, paskaitomis, paroda, laikraščiu ir t.t. Visa tai priminė aušrininkų pastangas žadinti lietuvių tautą, nekapitu liuoti sutemoje bei skatino grumtis su dabarties sutemo mis. Nestokojo dviejų savaitių stovykla ir kitų temų, apimančių visą lietuviškąjį gyvenimą. Visa tai buvo jungia ma su pramoginio pobūdžio renginiais, kad svarūs idė jinis turinys neprislėgtų entuziastingos jaunimo dvasios. Su bendra stovyklų programa buvo tinkamai su derintas ir religinis pradas, teikiąs gilesnę prasmę vi sai veiklai. Tai stovykla, kurią ne tik jos dalyviai, bet ir lietuviškoji visuomenė ilgai minės bei džiugiai vertins kaip lietuviškos vilties židinį. Juo džiugiau, kad tai ne vienintelis lietuviškumo židiny, kad jų yra ir daugiau. Tai lietuviškumo vilties nešėjai, kurie gali išsklaidyti gresiančias sutemas.

KANADOS ĮVYKIAI

Iš Kanados į Lenkijos kalėjimą

Varšuvoje dvejų metų kalėjimo susilaukę buvęs radistas Lenkijos ambasadoje Otavoje Sławomiras Kowalskis. Jam ir jo šeima Kanados vyriausybė buvo suteikusi politinę globą 1981 m. rudenį. S. Kowalskis nutarė grįžti tėvynėn ir 1982 m. pavasarį šiuo reikalu prisistatė Lenkijos konsulatui Toronte. Teisme jis buvo apkaltintas Lenkijos paslapčių išdavimu Kanadai, šnipinėjimu jos naudai už pasiūlytą politinę globą. Šiuos kaltinimus paneigė Kanados užsienio reikalų ministerijos spaudos atstovė Rejane Dodd. Pasak jos, S. Kowalskis niekada nebuvo Kanados agentu.

Spaudoje dėmesio susilaukė keturių lenkų ateivių bado streikas prie Lenkijos konsulato Montrealyje. Badavo — R. Bartosz, M. Kierszka, K. Wroblewski ir K. Zeliszczak, reikalaudami savo šeimų išleidimo iš komunistinės Lenkijos. Ba-

do streikas buvo nutrauktas po trylikos dienų, kai tų šeimų išleidimą Kanados pareigūnams užtikrino Lenkijos ambasadorius S. Pawlakas Otavoje. Praėjus savaitei, buvusių streikininkai skundžiasi, kad jų šeimos dar nebuvo pakviestos pasų skyriui ir negavo vizos išvažiavimui iš Lenkijos. Kanados Lenkų Kongreso skyriaus Kvebeke vadovas G. J. Rawiczas teigia, kad yra dar kiti 27 ateiviai iš Lenkijos, kurių šeimos taip pat neišleidžiamos Kanadon. Įtariama, kad Lenkijos ambasadoriaus S. Pawlako pažadu tik buvo siekiama sustabdyti propagandinio požiūriu komunistinei Lenkijai žalingą keturių išeivių bado streiką.

Min. pirm. P. E. Trudeau padarė 13 pakeitimų ministerių kabinete. Atleido šiuos ministrus: daugiakultūrių reikalų — J. Flemingą, pagalbinių finan-

(Nukelta į 8-tą psl.)



Penktojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovės įteikia dovana Toronto burmistrui miesto rotušėje priėmimo metu. Iš kairės: jaunimo kongresui rengti komiteto pirm. VIOLETA ABARIUTĖ, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. ZITA BERSENAITE, burmistras ART EGGLETONAS. Nuotr. St. Dabkaus

Danų vyskupo laiškas Andropovui

Danų katalikai ginčijasi dėl persekiojimų Lietuvoje. Vyskupas gina Viktorą Petkų

Danijos katalikų vyskupas Hansas L. Martensenas 1983 m. gegužės 9 d. pasiuntė Sov. Sąjungos valdovui Andropovui laišką su prašymu paleisti kalinamą lietuvių kataliką Viktorą Petkų.

Lietuvos Helsinkio grupės narys steigėjas V. Petkus buvo suimtas 1977 m. ir nuteistas kalėti 10 metų su pridėtine 5 metų išstrėmimo bausme.

Danų vyskupas Andropovui priminė, kad Helsinkio susitarimai draudžia ir smerkia žmogaus teisių pažeidimus. Todėl laiške reiškiamas pasipiktinimas, jog Sov. Sąjungoje galima įkalinėti kataliką ir jam paskirti griežtą bausmę tik už tai, kad jis gynė žmogaus teises. Vysk. Martensenas pastebėjo, kad Viktoras Petkus nekurstė griežtis smurto veiksmų ir prie jų neprisidėjo. Be to, pranešimai apie Petkų gerai patikrinti ir nekelia jokių abejonių. Taip rašo danų vyskupas Andropovui, ragindamas nedelsiant paleisti lietuvių kalinį.

Šis danų vyskupo laiškas įdomus dar ir tuo, kad jis susijęs su danų katalikų vidaus ginčais dėl padėties Lietuvoje. Viena grupė, glaudžiai bendradarbiaujanti su vad. Berlyno taikos konferencija, atkakliai neigia pranešimus apie religijos persekiojimą Lietuvoje ir platina sovietinių šaltinių raminančias žinias.

Jau pernai Tarptautinės Amnestijos organizacija atkreipė vysk. Martenseno dėmesį į tai, jog nevisos katalikų grupės Vakaruose gina sąžinės kalinius, kenčiančius dėl tikėjimo. Buvo konkrečiai nurodyta, kad Danijos katalikų darbininkų akcijos laikraštis "Labora" persispausdino Berlyno konferencijos prezidiumo raštą, neigiantį tikėjimo persekiojimus Lietuvoje. "Labora" atsakingasis redaktorius Georgas Dune Andersen, danų katalikų darbininkų akcijos vadovas ir Berlyno konferencijos prezidiumo narys, spaudai išsiuntinėdamas pareiškime pakartojė sovietinių šaltinių teigimus, kad šiuo metu nėra nė vieno suimto kunigo Lietuvoje. Kunigai Leonas Šapoka ir Leonas Mažeika, buvę "katalikų taikos sąjūdžio nariai", nuzūdyti nusikaltėlių apipėšimo tikslais. Kunigas Bronius

Laurinavičius žuvęs ne dėl savo įsitikinimų, bet paprasčiausio eismo nelaimėje, mėginamas pereiti gatvę ne perėjimo vietoje. Viktoras Petkus esąs nubaustas už nelegalų nereliginio turinio raštų gaminimą.

Danų katalikų laikraštis "Katolsk Orientering" 1983 m. birželio 15 d. pranešė, kad vyskupas H. L. Martensenas savo laišką Andropovui Viktoro Petkaus reikalui pasiuntė sovietinei ambasadai Kopenhagoje, prieš tai pasitaręs su komisija "Justitia et pax", kuri surinko žinias apie Petkaus atvejį. "Katolsk Orientering" pabrėžė, kad vyskupo reikalavimas paleisti Petkų pastatė ir nesmagią padėtį Berlyno konferencijos šalininkus.

Kazimierinės pamaldos Romoje

Jas 1984 m. kovo 4 dieną laikys Šv. Tėvas Jonas-Paulius II. Kazimierinių metų užbaigos iškilmės — Toronte 1984 m. rugsėjo 1-2 dienomis

Sekančiais metais sueis 500 metų nuo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties. Tai suaktyvina rengiasi ir pavergtoji Lietuva, ir laisvoji išeivija. Numatomoms iškilmėms Lietuvoje, kiek bus įmanoma okupacinės sąlygose, vadovaus pareigas einantys vyskupai, o išeivijoje — vyriausias komitetas, sudarytas JAV-se iš JAV ir Kanados lietuvių katalikų atstovų. Tam komiteitui vadovauja rašytojas inž. Vyt. Volertas.

Sekantieji metai bus kazimieriniai, skirti įvairioms iškilmėms visame pasaulyje. Oficiali jų pradžia bus Romoje, kur kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje iškilmingas pamaldas laikys pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II ir pasakys atitinkamą pamokslą. Pamaldose kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai.

Specialios ekskursijos rengiamos iš Kanados, JAV ir kitų kraštų. Atskiros maldininkų grupės organizuojamos iš Niujorko, Čikagos, Miami, Toronto ir kitų vietovių. Ekskursijos numatomos vienos, dviejų ir trijų savaitių ilgio. Ta proga numatoma aplankyti ne tikait Romą, bet ir Šv. Žemę, Graikiją, Vokietiją ir kitus kraštus. Dalis planų jau buvo paskelbta spaudoje. Laukiama daugiau informacijų. Ekskursijų ir kitais kazimie-

Tačiau šie sovietinės propagandos talkininkai neketina pasiduoti. Minėtas Anderseną savo laikraštyje "Labora" dabar kaltina vyskupą Mertenseną, kad jis esąs antikomunistinės propagandos auka. Su Berlyno konferencija bendradarbiaujantis danų katalikų darbininkų akcijos vadovas vėl pakartojo, kad Viktoras Petkus buvo suimtas ne už savo religinius įsitikinimus, bet už neleistiną veiklą ir buvo sovietinio teismo "normaliai" nuteistas.

Šis danų katalikų ginčas dėl Petkaus ir katalikų padėties Lietuvoje patvirtino Tarptautinės Amnestijos teigimą, kad nevisi Vakarų katalikai gina persekiojamus tikinčiuosius.

Lmb.

Kazimierinės pamaldos Romoje

Jas 1984 m. kovo 4 dieną laikys Šv. Tėvas Jonas-Paulius II. Kazimierinių metų užbaigos iškilmės — Toronte 1984 m. rugsėjo 1-2 dienomis

Sekančiais metais sueis 500 metų nuo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero sukakties komitetas 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Vyr. komiteto rūpesčiu numatoma išleisinti Vatikane šv. Kazimiero pašto ženklą, nupieštą dail. R. Viesulo. Kaladinamas ir atitinkamas medalis, paruoštas skulptoriaus P. Vaškio. Ruošiamas kazimierinė literatūros antologija, paveikslų albumas ir istoriniai leidiniai.

Jei kazimierinių metų pradžios iškilmės numatomos Romoje, tai jų užbaigos renginiai planuojami Kanados Toronte. Vyriausio kazimierinių metų komiteto pageidavimu, 1984 m. rugsėjo 1-2 dienomis čia rengiamas religinis pasaulio lietuvių katalikų kongresas su liturgine, akademinė ir kultūrine dalimis. Šiam kongresui rengti sudarytas specialus komitetas, kuriam pirmininkauja dr. J. Sungaila. Pagrindinės kongreso gairės jau yra suplanuotos. Rūpinamasi jų konkretyzavimu. Vienas pagrindinių kongreso renginių bus naujai sukurta misterija — opera kazimierine tema. Libreto autorius yra Kazimieras Bradūnas, kompozitorius — Darius Lapinskas. Libretas yra jau paruoštas, baigiama ir muzikinė dalis. Ruošia šiai misterijai — operai bus pradėta ši rudenį. Inf.

Pasaulio įvykiai

KARINGASIS LIBIJOS DIKTATORIUS PLK. M. GADAFIS PRADEJO invaziją į Čadą, panaudodamas buvusio prez. G. Oueda-jaus sukilėlius. Juos remia plk. M. Gadafi iš Sovietų Sąjungos gauti tankai ir lėktuvai. Įsiveržėliai užėmė šiaurinę Čado dalį su oazės miestu Faja-Largeau. Čado prez. H. Habras šaukiasi Prancūzijos, JAV ir Jungtinių Tautų pagalbos. Čadas yra buvusi Prancūzijos kolonija, bet prez. F. Mitterandas nėra linkęs įsivelti į karo veiksmus. Prancūzija Čadą remia tik ginklais ir penkiais šimtais patarėjais atsiųstų parašiutininkų, kurie dabar organizuoja naują kovos liniją. JAV prez. R. Reaganas pasiuntė du specialiu radaru aprūpintus "AWACS" lėktuvus su aštuoniais jų apsaugai skirtais "F-15" naikintuvais, priešlėktuvinių raketų

ir tris instruktorius. Teroristas bei įvairias politines avantiūras remiantis plk. M. Gadafi jau anksčiau Čadą norėjo prisijungti prie Libijos. Jo įsivertinimas Čade atneštų pavojų Nigerijai ir Sudanui. Naftos šaltiniais turtinga Libija turi tik tris milijonus gyventojų, Čadas — beveik penkis milijonus. Jo prisijungimas prie Libijos gerokai padidintų diktatoriaus plk. M. Gadafi karių eiles. JAV prez. R. Reaganas plk. M. Gadafi laiko pavojingiausiu žmogumi pasaulyje. Žuvęs Egipto prez. A. Sadatas jį buvo pavadinęs proto neturintiu žiauriu nusikaltėliu. Modernius ginklus plk. M. Gadafis perka iš Sovietų Sąjungos, panaudodamas už naftą gaunamus dolerius. Dėl naftos kainų sumažėjimo jis jau yra skolingas Maskvai keturis milijonus dolerių. Plk. M. Gadafis gyvena nerealiomis svajonėmis sudaryti imperiją Libijos, Egipto, Sudano, Sirijos, Tunizijos, Alžerijos ir Čado sujungimu.

Pasikeitė generolai

Karinis sukilimas nuvertė Gvatemalos prez. gen. R. Montą. Prezidento pareigas perėmė buvęs krašto apsaugos ministras gen. M. Victores, žadantis atstatyti pilietines gvalteliečių teises, pravesti rinkimus. Jis jau panaikino gen. R. Monto įsteigtus slaptojo karinio tribunolus, bet žada toliau vesti kovą prieš marksistinius sukilėlius. Nuverstasis prez. gen. R. Montas valdžion taip pat buvo atėjęs karinio sukilimo dėka prieš 17 mėnesių.

Moksleivio laišakai

Šešiolikmetis Andriejus Be-režkovas, atvykęs Vašingtonan pas tėvus praleisti vasaros atostogų, parašė laiškus dienraščiui "The New York Times" ir prez. R. Reaganui, pareiškdamas savo nusivylimą Sovietų Sąjunga, prašydamas pagalbos pasilikti Amerikoje. Jo tėvas yra pirmasis sekretorius Sovietų Sąjungos ambasadoje Vašingtone. Devyniolikos metų sekretorių eilėse jis užima antrą vietą. Laiškuose buvo pranešta, kad A. Berežkovas pabėgęs iš savo tėvų buto automobiliu į Niujorką. Jaunuolis dingio neprisistatęs JAV

pareigūnams. Valstybės departamentas pasiuntė FBI agentus sekti Sovietų Sąjungos ambasada priklausančių pastatų, jos pareigūnų automobilių. Sekami ir keleiviniai lėktuvai, kad A. Berežkovas nebūtų prievarta išvežtas Sovietų Sąjungon. Valstybės departamentas pareikalavo, kad Sovietų Sąjungos ambasada leistų susitikimą su pasilikti norinčiu jaunuoliu. Ambasada atsisakė patenkinti tokį reikalavimą, nes tai būtų kišimasis į diplomato šeimos reikalus, eilinį sūnų susipykimą su tėvu. Iš tikrųjų tie du jaunuolio laišukai jau yra peržengę šeimos ribas. Jų autoriui dabar gresia didesnė ar mažesnė bausmė už sovietinės santvarkos pasmerkimą.

Nauja valdžia

Koalicinį ministrų kabinetą Italijoje sudarė socialistų vad. B. Craksis. Lig šiol pokarinėje vyriausybėje, kuri jau yra 44-ji, premjerai būdavo krikščionys demokratai. Koalicinė vyriausybė įjungtos penkios grupės — socialistai, krikščionys demokratai, respublikininkai, socialdemokratai ir liberalai. Trisdešimt ministrų kabinete yra 16 krikščionių demokratų ir 6 socialistai. Aštuonios ministerijos atiduotos kitoms grupėms. Premjeras B. Craksis savo pavaduotojų pasirinko premjeru buvusį krikščionį demokratą A. Forlanį. Socialistas B. Craksis užsienio politikoje remia Italijos įsipareigojimus Atlantoto Sąjungoje, sutinka įsileisti Sicilijon 112 skraidančių bombų šių metų pabaigoje, jeigu iki to laiko nebus pasiektas JAV ir Sovietų Sąjungos susitarimas sumažinti branduolinių ginklų skaičių. Iš valdžios buvo išjungta komunistų partija, atstovų skaičiumi parlamente užimanti II vietą, dariusi didelį spaudimą socialistui B. Craksui. Jis netgi įsipareigojo palaipsniui atsisakyti socialistų ir komunistų koalicijos 32-jų provincijų sostinėse. Komunistai bus pakeisti kitų partijų atstovais. Italijos parlamento koalicinė premjero B. Crakso vyriausybė patvirtino 361:243 balsų santykiu.

Šiame numeryje:

Vilties židiniai

Jaunimo vasaros stovyklos — kongresinė ir skautų

Danų vyskupo laiškas Andropovui

Danijos žmonės klaidinami sovietinės taikos propagandistų

Vakarai turi būti stiprūs

Diktatoriaus Tiko priešrinko Milovano Džilo straipsnis

Negi tuščiomis rankomis su naikinsiu tankus?

Kunigo Alfonso Svarinsko teismas ir jo gynimosi kalba

Skriaudžiami Gudijai lietuviai

Lietuvos pagrindinio spaudos faktai apie jų vargus

Nuostabi plačiosios Kanados gamta

Ontario etninės spaudos atstovų išvyka lėktuvu ir autobusu

Poetas Brazilijos Britanijoje

Pranešimas apie literatūros vakarus Londone ir kitur

Kas yra ir ką veikia Lituanistikos Institutas?

Inž. J. Gimbutas apie išeivijos lituanistų veiklą ir suvažiavimus

Tautosakinis Kairo romanais

Recenzentas žvelgia į vieną naujausią autoriaus romanų

Vokietijoje gimęs buvo Lietuvos ministeriu

Leidinyje apie buvusį Lietuvos užsienio reikalų ministerį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Užuominos apie popiežiaus lankymąsi Lietuvoje

BRONIUS VAŠKAITIS

Milijoninį tiražą turinčiam dienraštyje "The Philadelphia Inquirer" liepos 5 d. laidoje buvo išspausdintas Dan Fisher iš Lenkijos straipsnis, kuriame rašoma apie Jono-Pauliaus II galimybes ateinančiais metais apsilankyti Lietuvoje. Žurnalistas pastebi, jog remiantis patikimais Lenkijos katalikų šaltiniais vizito reikalai jau esą užmegzti kontaktai tarp Vatikano ir Kremliaus. Pagal lenkų turimas žinias, šis nepaprastas vizitas Vatikano pageidavimu turėtų įvykti ateinančiais metais kovo mėn. Jis sutaptų su šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, 500 m. mirties minėjimu.

Lenkų hierarchija minėtas žinias, matyt, yra gavusi neseniai popiežiui lankantis savo tėvynėje. Vakarų diplomatai, pasak Fisherio, abejoja, kad Maskva sutiktų su tokio vizito. Popiežiaus kelionė į bet kurią ateitinę Sov. Sąjungos oficialiai valdomą kraštą būtų kažkas nepaprasto, o ypač į Lietuvą, kurioje katalikybė esanti susijusi su nacionaliniais aspektais ir kurioje reikiama bene stipriausia rezistencija iš visų Sov. Sąjungoje esančių respublikų, rašo Fisheris.

Vatikano spaudos biuras minėtų žinių nei paneigia, nei patvirtina. Sovietų užsienio reikalų ministerijos pareigūnas paklausimus apie popiežiaus vizitą ignoravo.

Žurnalistas taip pat primena, kad s. m. balandį pirmą kartą (po 43 m.) keturiems Lietuvos vyskupams buvo leista vykti Romon ir popiežiui padaryti oficialų pranešimą. Tokie vizitai Vatikanui turi būti atlikti kas penkeri metai. Lankydamsis Vatikane, vysk. Liudas Povilonis primėjęs popiežiui artėjančią šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį ir ta proga pakvietęs Sv. Tėvą aplankyti Lietuvą.

Žurnalisto manymu, faktas, kad vyskupams buvo leista vykti Romon, laikurių yra interpretuojamas kaip Kremliaus

noras pagerinti santykius su Vatikanu. Praėjusių metų pabaigoje Maskva po 23 m. Lietuvoje leidusi įšventinti du naujus vyskupas. (Iš tikrųjų tik vieną, antras buvo tremtinys vyskupas, kuriam leista eiti pareigas B.V.). 1979 m. popiežius Lietuvai paskyręs kardinolą. Jo pavardė iki šiol laikoma paslaptimi. Žurnalisto manymu, tai esąs vysk. Julijonas Steponavičius, nuo 1961 m. laikomas namų arešte.

Straipsnio autorius mano, jei Maskva ir sutiktų su vizitu, tai iš popiežiaus ji gali pareikalauti tam tikrų išpareigojimų, pvz. pasisakyti prieš branduolinių raketų išdėstymą V. Europoje. Tokį popiežiaus pareiškimą Kremlius panaudotų savajai propagandai. Dan Fisheris nemano, kad Sv. Tėvas savo prestižą leistų panaudoti tokiems tikslams.

Panašus straipsnis to paties autoriaus buvo išspausdintas ir plačiai skaitomame "Los Angeles Times". Iš jų aiškėja, kad žurnalistas yra gerai susipažinęs su pavergtos Lietuvos padėtimi, ypač su engiamos Katalikų Bendrijos reikalais. Abiejuose laikraščiuose laikurie minimi faktai mums jau yra gerai žinomi, tačiau nauji svetimauciams.

Ar popiežiui bus leista ateinančiais metais vizituoti Lietuvą, paaiškės vėliau. Šiuo tarpu turėtume būti dėkingi Dan Fisher už plačią mastu amerikiečių supažindinimą su Lietuvos okupaciniais varžtais. Džiugu, kad didžiojo amerikiečių spaudoje vis dažniau paminimi apie mūsų reikalus. Neseniai "The Philadelphia Inquirer" buvo labai geras Warren Rogers straipsnis apie JAV specialių tyrinėjimų įstaigos bendradarbiavimą su KGB, įieškant kolaborantų su vokiečiais karo metu.

Red. pastaba. Iš Romos ateinančiomis žiniomis, plačiai pasklidę spaudos spėliojimai apie Jono-Pauliaus II galimą lankymąsi Lietuvoje 1984 m. neturį pagrindo.

A+ A

IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmoną LINĄ, dukras — VIDĄ, RŪTĄ su šeima, sūnų ALGĮ su žmona ir visus gimines bei artimuosius jų liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Dervaičių šeima

A. Kanapka

B. Vaišnora

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Vakarai turi būti stiprūs

Buvęs komunistinių viršūnių žmogus perspėja vakariečius

Londono dienraštis "Times" 1983 m. birželio 30 d. išspausdino Jugoslavijos rašytojo, buvusio artimo maršalo Tito bendradarbio, vėliau virtusio jo kritiku, Milovano Džilo straipsnį — "Kodėl Vakarai neturi susilpninti savo apsaugos". Čia pateikiame jo vertimą. RED.

Kaikuriuos senos tiesos turi būti kartojamos, nesvarbu kaip nuvalkiotos ar visiems žinomos atrodytu. Prie tokių priklauso ir laikurios tiesos apie ginkluotę: ginklavimasis yra ypatingas valstybės politikos išdava, bet ne jos priežastis. Valstybės pobūdis ir jos valdančiojo elito ambicijos nustato ginkluotės kryptį ir spartą, ginklų bei karių skaičių ir didelę dalimi lemia naujų ginklų bei naujos karo taktikos atsiradimą.

Vakariečiai nesupranta

Visai nereikėtų to sakyti, jeigu Vakaruose nebūtų klaidingai įsivaizduojama sovietinė sistema ir dar klaidingiau — jos polinkiai plėstis pasaulyje. Tų polinkių atsisakyti sovietiniams vadovams būtų nepaprastai sunku, net jeigu jie norėtų taip padaryti.

Klaidingas supratimas dažnai kyla iš žmonių taikingo ir kilnaus nusiteikimo. Panašų nesupratimą istorijoje visuomet buvo. Turėtume net džiaugtis, kad visuomet atsiranda žmonių, kurie bijo karo ir trokšta žmones padaryti geresniais, o politinę tikrovę — lengviau pakeliama. Kartais aplinkybės tokios, kad šie gerų norų žmonės pasiekia kai kurių teigiamų rezultatų ir padeda išsaugoti taiką. Bet šiandien tokių aplinkybių nėra. Velnias netgi juodėsni, negu įsivaizduojama.

Branduolinio karo siaubas su galimu milijonų žmonių ir civilizacijos sunaikinimu ypač prisideda prie klaidingo sovietinės sistemos supratimo. Skirtumai tarp politinių sistemų, tarp Rytų ir Vakarų, atrodo nereikšmingi ir maži, kai juos palyginame su tokiu karu. Reikalavimai taikos ir nusiginklavimo, branduolinių ginklų sumažinimo ir atitraukimo iš Europos išreiškia tokių branduolinio karo suvokimą, kurį sovietų politinė propaganda veiksmingai panaudoja savo strateginiams tikslams.

Branduolinio karo pavojus yra žiauri tikrovė, bet tokia yra ir Sov. Sąjunga. Ir kol sovietinė sistema pasilieka nepakitusi, Vakarai turi išsaugoti branduolinę pusiausvyrą naujais branduoliniais ginklais.

Totalistinė sistema

Sov. Sąjunga šiandien valdo partinė biurokratija, kuri negailestingai saugo savo valdžios monopolį. Toks sovietinės politinės sistemos bruožas visą nusiginklavimo problemą padaro daug sunkesnę, negu ji atrodo tiems taikos šalininkams, kurie reikalauja Sov. Sąjungą laikyti tokia pat valstybe, kaip ir kitos; valstybės, kurios vyriausybė saisto tarptautinės sutartys ir įsipareigojimai, kuri gali būti veiksmingai moraliskai spaudžiama savo gyventojų ir pasaulio viešosios nuomos.

Per Rusijos revoliuciją ir pilietinį karą komunistų partija užgrobė totalinę ir absoliučią valdžią. Tą valdžią ji turi ir šiandien. Ji ne tik išsaugojo visas savo privilegijas ir "eilinių" diktatūrų galias, bet ir užvaldė visas valstybės gyvenimo sritis. Sovietinė kompartija laiko visą išorinę "kapitalistinę" pasaulį priešu, laiko savo pareigą stengtis silpninti ir griauti jo politinę bei visuomeninę santvarką.

Visur mato priešus

Atstovaudamas karo metais jugoslavų partizanų sąjūdžiui, po karo — Jugoslavijos vyriausybei, aš turėjau daugybę susitikimų ir pokalbių su Sov. Sąjungos politiniais ir kariniais vadovais, įskaitant Staliną ir Molotovą. Beveik be išimties šie žmonės rodė gilų priešinimą išoriniam pasauliui ir ypač Vakarams. Kai antrasis pasaulinis karas pasibaigė, Sov. Sąjunga buvo labiausiai nualintas kraštas su didžiausiu aukų skaičium. Ir vis tiek sovietiniai vadovai laikė tąką trumpa pertrauka, kurią

reikia panaudoti kito karo pasirengimams. Štai kodėl Sov. Sąjunga tik iš dalies demobilizavo savo ginkluotąsias pajėgas, nesigailėjo jokių ūkinių ir žmoniškų pastangų naujų ginklų gamyboje. Maskva drąsino ir savo pavergtuosius Rytų Europos kraštus stiprinti karinę galybę, drauge laikydama juos visiškoje savo priežiūroje, leisdama jiems turėti tik menkesnius ginklus.

Mums, jugoslavams, rusai "padėjo": siuntė karinius specialistus, kuriems reikėjo mokėti pernelyg didelės pinigų sumas, o jie dažniausiai užsiminėdavo šnipinėjimu. Mes taip pat gavome varlotus ir pasenusius ginklus, kurie buvo tik perdažyti ir nušveisti. Sovietiniai oligarchai nepripažįsta draugų ar sąjungininkų, bet tik tai vasalus ir klusnias kolonijas. Ir dabar taip yra, nes išorinis pasaulis Sov. Sąjungai tebėra priešus pasaulis.

Sistema nesikeičia

Ilgainiui partijos galia išaugo ir tarptautinės politikos sąlygos pasaulyje pakito. Tai tam tikru laipsniu pakeitė valdymo metodus ir stilių, bet sovietų komunistinės sistemos pobūdis ir sovietinių oligarchų siekimai pasiliko tie patys. Sovietinė valstybė ir "tėvynė" dabar užima centrinę vietą, kuri anksčiau priklausė komunistiniam internacionalizmui.

Drauge su kitomis savo ekspansijos priemonėmis sovietinė biurokratija išugdė galinąją jėgą. Ši jėga laikuriais požiūriais yra stipriausia pasaulyje. Branduoliniams ginklams priklauso ne tik lemiamas ir svarbiausias vaidmuo sovietiniam arsenale, bet dar svarbiau tai, kad tik tai šiuos ginklus turėdama Sov. Sąjunga, antraeilė ūkio galybė, tampa karine didžiąja valstybe.

Todėl Sov. Sąjunga neatsisakys ir negali atsisakyti savo branduolinių ginklų ar bent labiau sumažinti savo branduolinį arsenalą. Ir ji bus net mažiau pasirūngusi tai padaryti, nes juo pasinaudodama siekia tam tikrų politinių tikslų, kurių galima pasiekti be karo. Nepaisydama Helsinkio susitarimų ir atolydžio, ji nukreipė savo SS-20 raketą prieš V. Europą, kursto nevieningumą bei nesutarimą Europoje ir Atlanto Sąjungos viduje. Graisdama Japonijai, ji išnaudoja Hirošimos bei Nagasakio prisiminimą ir japonų baimę. Užliūliavę viešąją Vakarų nuomonę Helsinkio susitarimais, sovietiniai oligarchai džiūgavo, bet laukdami, kada galės juos sulaužyti.

Viską lemia jėga

Derybų ir susitarimų su Sov. Sąjunga, aišku, reikia. Tačiau karčiai nusivils visi tie, kurie nesupranta, kad sovietiniai vadovai iškilmingus parašus ir ratifikuotus susitarimus tik tada gerbia, kai žino, kad jų priešininkai turi pakankamą karinę galią. Pagrindinė sovietų politinė "filosofija" aksioma yra jėga ir karinė galia. Sov. Sąjunga derybose su demokratiniiais Vakarų kraštais turi didelį pranašumą dėl to, kad ji neturi jokių įsipareigojimų ar skrupulų, nepriklauso nuo viešosios nuomos palankumo ir neturi baimės pralaimėti rinkimus. Aš vis dar gyvai prisimenu, kaip sovietiniai vadovai dar prieš Jugoslavijos ir Sov. Sąjungos konfliktą 1948 m. dažnai at-

šaukdavo ar sulaužydavo mūsų savitarpo susitarimus, net nesiteikdami iš anksto apie tai mums pranešti. Jie nesažiningai išnaudodavo mūsų naivų pasitikėjimą "pirmąja socialistine šalimi", tarptautinį Jugoslavijos izoliavimą ir tai, ką šis kraštas iškentėjo per karą.

Didžiausia kliūtis

Didžiausia nusiginklavimo kliūtis, tegu ir ne vienintelė, yra Sov. Sąjunga arba tiksliau — jos politinė sistema. Toji sistema beveik visiškai užsklęsta. Užsisklendusi ne tik nuo išorinio pasaulio, bet ir nuo laisvų intelektualinių svarstymų, nuo visuomeninių ir politinių pasikeitimų. Užsisklendusi nuo visko, kas galėtų atsidurti ar būti už valdančiosios komunistų partijos ir jos kontrolės. Sov. Sąjungoje visa politinė galia ir politinė valdžia priklauso partijai. Tai beveik vienintelis būdas pasiekti visuomeninio pripažinimo ir medžiaginės gerovės.

Nėra abejonių, kad Sov. Sąjunga kenčia rimtus sunkumus. Jos ūkis neveiksmingas. Ją sudarančios tautos nepatenkintos ir nori atsisukti. Tai tik dvi skausmingiausios sovietinių valdovų problemos. Tačiau sistemoje nėra jėgų, netgi užuomazgoje, kurios siektų išspręsti problemas pakeitimais ir reformomis. Sovietiniams valdovams reikia ekspansijos ir despotizmo, nes tai vienintelis jų išsilaikymo būdas.

Lėtas žlugimas

Sovietinė sistema yra ir sugedusi, ir žlunganti. Tačiau sunykimas ir žlugimas gali labai ilgai trukti. Tada sovietiniai vadovai gali pasidaryti pavojaingais, nes valdančioji klasė neišvengiamai griebis sprendimų, kurie jai būtų mažiau kenksmingi ir pavojaingi. O tai reiškia karinę ekspansiją. Kartais toji karinė ekspansija yra tiesioginė, kaip Afganistano invazijos atveju, o kartais ją vykdo nuo Maskvos priklausomos valstybės, kaip kad buvo su Kubos įsikišimu Angoloje ar Vietnamo agresija Azijos pietryčiuose.

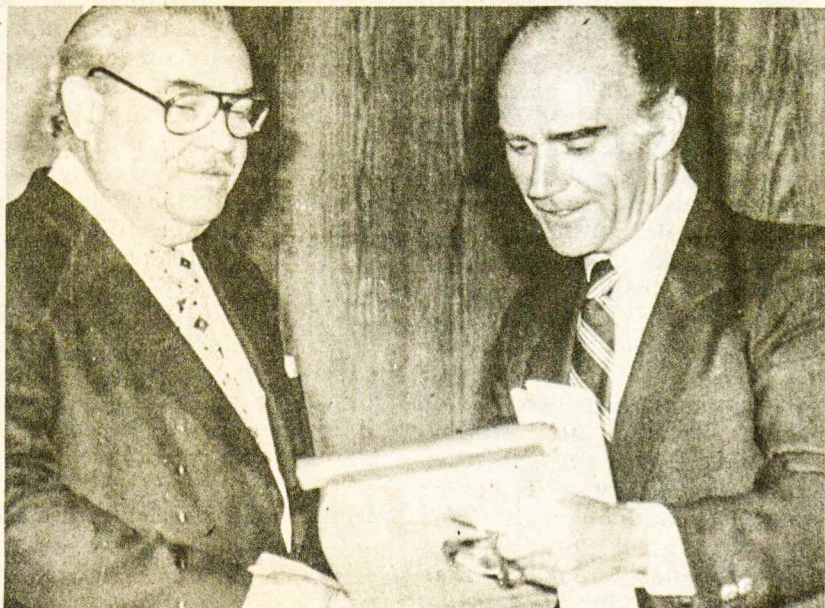
Sovietinė oligarchija, seniai suprato rimtus savo sistemos trūkumus. Net milžiniški Sov. Sąjungos gamtos turtai ir išteklių negali čia padėti. Supramonėjusios Europos pavergimas veiksmingai pasitarinų ir artimausiam tikslui, būtent, nugalėti laikinius sunkumus, ir tolimajam tikslui — užvaldyti pasaulį.

Negali nusiginkluoti

Net jeigu sovietinė vadovybė pasiryžtų nusiginkluoti, ji to negalėtų padaryti, nes jai iškiltų tiesioginis pavojus kaip tik iš tų partinės biurokratijos jėgų, prie kurių reikia priskirti ginkluotąsias pajėgas, kurioms vadovybė remia savo galią. Žinoma, sovietinė vadovybė džiaugtųsi, jei kitos valstybės nusiginkluotų, bet ji pati neturi nė mažiausio noro nusiginkluoti ar statyti pavojų savo galybė.

Vakarų šalių pasirinkimas labai menkas. Jos turi pasilikti stiprios. Aš galiu tik pakartoti tai, ką rašiau tuo metu, kai daugelis vakariečių dėjo daug vilčių į Chruščiovą ir juo žavėjosi: kas nenori būti verčiamas priimti svetimų užkartiną gyvenimo būdą, tas turi būti pakankamai tvirtas, kad apgintų savąjį.

Sulietuvino L.R.



Ontario Etninės Spaudos Sąjungos pirm. V. MAUKO (kairėje) išteikia žymenį Ontario pilietybės ir kultūros ministeriui McCAFFREY, kuris Sąjungos susirinkime buvo paskelbtas garbės nariu

Baigus šios žemės kelionę

A+ A

IGNUI JUZUKONIUI,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai LINAI, dukroms — VIDAI, RŪTAI ir sūnui ALGIUI su šeimomis, giminėms bei artimiesiems, netekusiems mylimo ir brangaus šeimos nario —

S. J. L. Andruliai

N. G. Andruliai

A+ A

IGNUI JUZUKONIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmonai LINAI, dukroms — VIDAI, RŪTAI ir sūnui ALGIUI su šeimomis, giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

O. Skrebūnienė ir šeima

V. B. Saulėnai ir šeima

E. Č. Javai ir šeima

J. B. Sriubiskiai ir šeima

A+ A

IGNUI JUZUKONIUI,

iškeliauvus amžinybėn,

jo žmoną LINĄ, dukras — VIDĄ, RŪTĄ ir sūnų ALGĮ su šeimomis, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

Elena ir Romas Draudvilai

Vanda ir Alfredas Kupečiai

Stefa ir Antanas Petraičiai

Aldona ir Jonas Vaškevičiai

Joana Vingelienė ir šeima

Lietuvos Ūkininkų Sąjungos Delhi, Ontario,

skyriaus pirmininkui

PETRUI AUGAIČIUI, liūdinčiam savo brolio

A+ A JUOZO,

mirusio Lietuvoje, reiškiamo nuoširdžią užuojautą -

Lietuvos Ūkininkų Sąjunga

A+ A

JUOZUI VYŠNIAUSKUI

mirus Lietuvoje,

seserį ROMUALDĄ PLEINIENĘ, brolių LIUDĄ VYŠNIAUSKĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

J. B. Maziliauskai

A+ A

JUOZUI BUTKUI

mirus Lietuvoje,

jo brolių PETRĄ AUGAITĮ ir visą jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

V. P. Lapieniai

E. J. Strodonskiai

B. A. Rudokai

A. K. Ratavičiai

B. K. Lukošiai

M. Stankaitienė

M. V. Miceikos

B. B. Dirsės

A. Kairys

M. B. Povilačiai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenų ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529



KAZLAUSKAS

Negi tuščiomis rankomis sunaikinsiu tankus?

Naujausias "LKB Kronikos" numeris (58) apie kunigo Alfonso Svarinsko teismą 1983 m. gegužės 3-6 dienomis Vilniuje

Teismo procesui vadovavo LTSR Augščiausiojo teismo pirmininko pav. IGNOTAS, prokuroras — BAKUČIONIS, sekretoriavo ČAIKAUSKAITĖ. Kun. Alf. SVARINSKAS buvo kaltinamas antitarybinio turinio pamokslais, TTGKK organizavimu bei jo dokumentų rašymu, platinimu ir persiuntimu į užsienį. Teisme buvo kalbama, kad yra apie 200 užrašytų jo pamokslų, iš kurių 18 — antitarybinio turinio. Antitarybiniais buvo laikomi visi pamokslai, kuriuose kun. Alf. SVARINSKAS kalbėjo apie bažnyčių apiplėšimus, kunigų nužudymus, švenč. Sakramento išniekinimus Pagramantėje, Veiviržėnuose, Viduklėje; antitarybiškumu buvo palaikyti ir kun. Alf. SVARINSKO raginimai švęsti sekmadienį, sekmadieniais nedirbti, kvietimas melstis už tikėjimo laisvę ir tokių maldų organizavimas Žemaičių Kalvarijoje, Šiluvoje (matyt, Saugumui labai nepatiko minia žmonių, su kunigu priešakyje, einanti keliais apie bažnyčią).

Liudininkai

Tik vienas tikintysis buvo pakviestas liudyti apie kun. Alf. SVARINSKO pamokslus. Visi kiti asmenys, liudijantys apie teismojo kunigo pamokslų antitarybiškumą, buvo KGB ar kitų įstaigų darbuotojai. Jie visi buvo neva atsiktikiniai išgirde kun. Alf. SVARINSKO pamokslus, bet turėję su savim magnetofonus ir užrašę pamokslus. Reiškia visi buvo iš anksto pasiruošę, priešingai nusiteikę kun. Alf. SVARINSKO atžvilgiu, o pagal teisingumo normas suinteresuoti asmenys negali būti liudininkais, tačiau Augščiausias teismas į tai visiškai nekreipė dėmesio. Salėje nuolat girdėjosi tie patys melagingi liudininkų žodžiai: "Atsitiktinai, pamatę šventoriuje daugybę žmonių, smalsumo apimti uždėjome pasiziūrėti, kas ten dedasi, pamatėme kunigą, sakantį pamokslą, vėliau sužinojome, kad tai kun. Alf. SVARINSKAS; pamokslą įrašėme į magnetofoną, dar kartą namuose perklausėme, po to nusiuntėme į tam tikras įstaigas, prašydami sudrausminti pamokslininką".

Visi liudininkai kalbėjo labai tyliai, todėl salėje esantiems buvo sunku ką nors išgirsti. Nors liudininkai ir prokuroras nesugebėjo proceso metu pateikti nė vienos antitarybinės frazės iš kun. Alf. SVARINSKO pamokslų, nes tokiais buvo palaikyti tik išsireiškimai: "Visi kovokime už dvasinį Lietuvos atgimimą"; "Bažnyčiai Lietuvoje surištos rankos ir kojos" (kun. Alf. SVARINSKAS kalbėjo apie tai, kad uždraustas religijos mokymas), teismas nustatė, kad kun. Alf. SVARINSKAS kurstė tikintuosius prieš tarybinę valdžią, skatino nesilaikyti įstatymų ir šaukė tiesiog į atvirą kovą prieš tarybinę valdžią...

Kun. Tamkevičiaus pareiškimai

Iš kun. Alf. SVARINSKO palankių liudininkų buvo pakviestas tik kun. Sigitas TAMKEVIČIUS.

"Liudininku būti iš esmės negaliu. Tai pasityčiojimas iš manęs — kunigui būti liudininku prieš kunigą. Aš galiu būti tik kaltinamasis ir sėdėti greta kun. Alf. SVARINSKO. Ir tai man būtų garbė. Nepaisant šių motyvų, esu pasiruošęs pateikti teismui vertingos informacijos apie kun. Alf. SVARINSKO asmenį ir veiklą — kalbėjo kun. S. TAMKEVIČIUS. — Apie kun. Alf. SVARINSKO veiklą galiu paliudyti, kad jis veikė viešai: TTGKK veikla pilnai suderinama su TSRS konstitucija, Helsinkio nutarimais ir visuotinė žmogaus teisių deklaracija. Be to, ji buvo naudinga ne tik tikintiesiems, bet ir tarybinei vyriausybei ta prasme, kad ji gavo daug informacijos apie tikinčiųjų skriaudas, įstatymų pažeidimus".

"Kas jums davė moralinę teisę spresti, kur yra įstatymų pažeidimai?" — pertraukė liudininką teisėjas. Į tai kun. S. TAMKEVIČIUS paaiškino, jog kiekvienas žmogus turi protą



Kunigas ALFONSAS SVARINSKAS okupacinės sovietų valdžios Lietuvoje nubautas septyneriais metais griežto režimo lagerio ir trejų metų tremties bausmė

ir sąžinę, kurie įgalina jį atskirti teisingumą nuo blogio. Be to, — tęsė kun. S. TAMKEVIČIUS, — visa tikinčioji liaudis pritaria komiteto veiklai ir beveik visi Lietuvos kunigai ir vysk. Vincentas SLADKEVIČIUS pasirašė už kun. Alf. SVARINSKĄ, jį teigiamai charakterizuodami ir reikalaujanti išteisinimo; tūkstančiai tikinčiųjų (apie 55.000 — red.) kreipėsi į tarybinę vyriausybę, prašydami nutraukti kun. Alf. SVARINSKĄ. TTGKK tarybinės valdžios nebuvo oficialiai užregistruotas. Čia įsiterpė prokuroras BAKUČIONIS: "Jūs ir Alf. SVARINSKAS buvotė oficialiai įspėti LTSR prokuratūroje". — "Nemanau, kad tai buvo oficialus įspėjimas, kadangi jo negavau raštiškai", — atsakė kun. S. TAMKEVIČIUS.

Negalima kaltinti kun. Alf. SVARINSKĄ šmeižti ir prasiimanymų platinimu, nes jis visur sakė tiesą ir tik tiesą, o jei toji tiesa kažkam akis bado, ne kun. Alf. SVARINSKO kaltė. Tokia tauri asmenybė negalėjo padaryti nusikaltimo; ginti tikinčiųjų teises — ne nusikaltimas.

Pasirašyti po savo parodymais kun. S. TAMKEVIČIUS atsisakė, motyvuodamas, kad kun. Alf. SVARINSKO draugai kunigai ir tikintieji neįleidžia mi į viešą teismo procesą, o turi šalti gatvėje už 200 m nuo teismo, be to, apie 20 iš jų milicininkų sulaikyti gatvėje buvo nuvežti į Pirėiupio mįskus... Padorus žmogus taip nesielgia net su bloga kate, — kalbėjo kun. S. TAMKEVIČIUS (liudijimas atpasakotas).

Liudijimai raštu

Po liudininkų apklausos buvo nagrinėjami raštu pateikti neatvykusių liudininkų parodymai, TTGKK dokumentai. Ypač pavojingais ir šmeižikiškais teismas laikė TTGKK pareiškimą Unesco organizacijai apie tikinčiųjų vaikų padėti Lietuvoje ir dokumentą Nr. 5, kurį pasirašė 522 kunigai. "Kun. Alf. SVARINSKAS ir jo bendrai sukurstė kunigus nesilaikyti tarybinių įstatymų", — buvo kalbama teisme. Šie dokumentai buvo laikomi pagrindiniu kun. Alf. SVARINSKO nusikaltimu.

Kun. Alf. SVARINSKO kaltinamąją medžiagą sudarė 17 tomų. Vienas iš čekistų kun. S. TAMKEVIČIUI prasarė, jog jo byla sudarys 25 tomai.

Teismo proceso metu paaiškėjo, kad beveik visi TTGKK dokumentai nepasiekdavo adresatų, bet patekdavo į KGB seifą ir būdavo pridėti prie bylos. Teismas, nagrinėdamas dokumentus, klastoją padėję ir faktus. Pvz. esą kun. Alf. SVARINSKAS dalyvavęs kun. Leono ŠAPOKOS žudikų teisme, o dokumentuose rašęs, kad tarybiniai pareigūnai nesirūpina surasti nusikaltėlius. Betgi apie tai TTGKK (ne vienas kun. Alf. SVARINSKAS) rašė dar prieš nusikaltėlių suradimą. Būtent, kunigų pareiškimai ir paskatino pareigūnus uolesnės pajieskoms.

"Ryšiai" su užsieniu

"Įrodymai" apie kun. Alf. SVARINSKĄ ryšius su užsieniu tiesiog juokingi. Teismas neturėjo nė vieno įrodymo fak-

to, kad kun. Alf. SVARINSKAS perdavė dokumentus į užsienį. Kaip pvz. paminėjo įvyki, kai muitinėje JAV kunigo Valdemaro CUKURO багаže buvo rasta keletas dokumentų. Kun. CUKURAS nenurodė, iš ko jis gavęs dokumentus. To negalėjo parodyti ir kun. V. CUKURO sesuo, buvusi liudininkė, todėl į teismą buvo pakviestas kažkoks A. ZNAMENSKIS, kuris liudijo matęs, kaip kun. Alf. SVARINSKAS perdavęs dokumentus. To teismui pakako kun. Alf. SVARINSKO kaltumui įrodyti. Į kun. Alf. SVARINSKO prašymą akistatos su kun. V. CUKURU niekas rimtai nereagavo.

Prieš keletą metų kratos metu pas kun. Alf. SVARINSKĄ buvo rastos fotokopijos Vėlikanovos biuletenio ir "Kontinent". Tokios pat fotokopijos rastos pas kun. Gustavą GUDANAVIČIŲ. Ir tai teismui jau buvo įrodymas, kad kun. Alf. SVARINSKAS platino antitarybinius leidinius.

Parentinio tardymo metu buvo nustatyta, kad kun. Alf. SVARINSKAS, jaunimo paprašytas ir gavęs faktus, yra parašęs pareiškimą. Teismas iš to padarė išvadą: "Alf. SVARINSKAS dažniausiai pats kurdavo dokumentus ir juos adresuodavo sau".

Beje, parentinis tardymas apskritai teismui kėlė tam tikrų mislių: teismo metu kun. Alf. SVARINSKAS atsakinėjo į kaikiurios klausimus kitaip nei per parentinį tardymą. Kai teisėjas paklausė, kodėl jo atsakymai tada ir dabar nevienodi, kun. Alf. SVARINSKAS paaiškino, kad kartais jis dėl nežmoniško karsčio kameroje nebesuvokdavęs tikros dalykų padėties ir nebežinojęs pats ką kalbąs.

Prokuroras BAKUČIONIS savo kalboje palaikė teismo kaltinimą ir pareikalavo kun. Alf. SVARINSKUI 7 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. nutremimo pagal LTSR BK 68 str. I d. Visą laiką į teismo salę kun. Alf. SVARINSKAS įeidavo šypsodamasis, tiesus ir drąsus.

Kaltinamojo kalba

Savo gynimosi kalboje kun. Alf. SVARINSKAS kalbėjo: "Sėkmadienį bus Kryžiaus atradimo atleidai, ir aš savo Golgotos keliu būsiu kartu su jais".

Aiškino teismui, jog visa savo veikla jis kovojo tik už įstatymų laikymąsi, išvardijo visą eilę faktų, iš kurių aiškiai matyti, kad Bažnyčia Lietuvoje surakinta, kad prieš ją kovojama grubiomis prievartos priemonėmis. Tikintieji kreipiasi į kunigus, prašydami, kad juos apgintų nuo persekiojimų, ypač dažnai kreipiasi mokinių tėvai, — kalbėjo kun. Alf. SVARINSKAS.

TTGKK nebūtų, jei tikintieji nebūtų diskriminuojami. Laikraščiuose, per radiją ir televiziją, mokyklose ir kitur nuolat puolami ir išjuokiami tikintieji, tad kodėl mes priviolome tylėti? — klausė teismą kun. Alf. SVARINSKAS.

Savo kalboje kun. Alf. SVARINSKAS apgailestavo, kad TTGKK dokumentai, rašyti įvairioms įstaigoms, nepasiekė adresatų arba nebuvo nagrinėjami, o tiesiai persiunčiami KGB kaip kaltinamoji medžiaga.

Teisiamasis nemažai kalbėjo apie vienintelės Lietuvoje Kauno kunigų seminarijos sunkią padėtį, kunigų trūkumą. Į teisėjo ir prokuroro pateiktus klausimus kun. Alf. SVARINSKAS atsakinėjo gan plačiai, išsamiai ir ryžtingai, įrodinėdamas jų neteisīgus kaltinimus. Atsakydamas į prokuroro klausimą, kodėl kaltinamasis gynė vysk. Julioną STEPONAVIČIŲ, kun. Alf. SVARINSKAS daug ir gražiai kalbėjo apie tremtyje esantį vyskupą, primindamas, kad minėtas vyskupas be jokios kaltės yra ištremtas ir nežinia, kada galės eiti savo ganytojišką pareigą.

Kalbėdamas apie religinės spaudos suvaržymą, kun. A. SVARINSKAS nurodė teismui, kiek maldaknygių bei katekizmų buvo išleista ir po kiek gavo atskiros parapijos, pabrėždamas, kad tik maža dalis tikinčiųjų buvo aprūpinti;



Misijų žurnalas "Terres lointaines" (Tolimos žemės) išleido specialų numerį Lietuvai prancūzų kalba. Jame daug žinių ir nuotraukų apie dabartinę Lietuvą ir jos vaikus. Šis žurnalas leidžiamas Prancūzijoje

Devyni už vieną

Devynių lietuvių pareiškimas, siūlantis įkaitus už nuteisto kunigo A. Svarinsko paleidimą iš sovietinio kalėjimo

Vakaru Vokietijos dienraštis "Die Welt" persipašdino katalikų žinių agentūros KNA pranešimą apie kungo Kolbės pavyzdį Lietuvoje.

Devyni Lietuvos katalikai raštu pareiškė Vilniaus Saugumo komiteto viršininkui, kad jie sutinka eiti į kalėjimą ar darbo stovyklą įkaitais už kunigą Alfonsą Svarinską.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" naujajame numeryje septynios moterys ir du vyrai primena, kad Osvencimo lageryje bado mirtimi mirė kunigas Maksimilijonas Kolbė, pasiūlęs įkaitu už mirtį pasmerktą gausios šeimos tėvą.

Pareiškimo autoriai Vilniaus Saugumo komiteto viršininkui nurodė, kad "nacių esesininkai, nors laikomi žiauriausiais, priimdavo įkaitus net pa-

smertkam mirti kaliniui".

"Die Welt" pažymi, kad kunigas Svarinskas, vienas iš penkių Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto steigėjų, 1983 m. gegužės 6 d. buvo nuteistas kalėti septynerius metus su pridėtine trejų metų ištreimimo bausme.

Minėtame pareiškime Vilniaus Saugumo komiteto viršininkui rašto autoriai taip pat pažymėjo: "Jūs vadinate save atstovais humaniškausios valstybės pasaulyje, todėl mes kreipiamės į jus ir prašome priimti įkaitus už Katalikų Bažnyčios kunigą Alfonsą Svarinską".

Pareiškimą pasirašė viduklietės Monika Gavėnaitė ir Marija Saukienė, šiaulietė Jadvyga Petkevičienė, kaunietė Jadvyga Stanelytė, kelmietė Regina Teresijūtė, kulautuvietė Jovana Navickaitė, Aldona Raižytė iš Telečių kaimo ir garliaviečiai Saulius Kelpšas ir Arūnas Rekašius.

Kilnus devynių Lietuvos katalikų pareiškimas pavaduoti nuteistąjį kunigą A. Svarinską veikiausiai liks nepatenkintas, nes Vilniaus Saugumo viršininkas tokios galios neturi. Savo galią jis nebet parodytų, vargindamas pareiškimą pasirašiusius.

Čia reikia priminti, kad prieš porą metų dešimt Vakarų Vokietijos katalikų su kunigu V. Pietryku buvo įteikę sovietinei ambasadai Bonoje pareiškimą, kad jie sutiktų vienerius metus dirbti lageryje, jei iš jo būtų paleistas Viktoras Petkus. Tas pareiškimas buvo pakartotas spaudoje, bet sovietiniai pareigūnai pasiūlymo nepriėmė. Lmb.

Vilniečiai budi

Vilniaus krašto Lietuvos Sąjungos suvažiavimo atsiuškimas

Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjunga, atstovaujanti Rytų Lietuvos Rezistenciniam Sąjūdžiui, nenuilstamai budi mūsų sostinės Vilniaus ir Lietuvos rytinių bei pietinių etnografinių žemių sargyboje ir stebi savo tėvynainių, gyvenančių vadinajame Suvalkų trikampyje ir sovietinėje Baltarusijos respublikoje, tautinę, kultūrinę bei religinę padėtį.

Mus pasiekia žinios, kad ten vykdomas tautinis genocidas, kuriam sustabdyti reikalinga visų lietuvių vieninga pasipriešinimo akcija.

Tad suvažiavimas, apsvartęs susidariusią padėtį, kreipiasi į visus laisvajame pasaulyje gyvenančius, patriotiškai nusiteikusius tautiečius ir prašo organizuotos talkos kovoje su vykdomu tautinio gyvastingumo marinuimu mūsų etnografinėse, tačiau svetimųjų valdomose Lietuvos žemėse.

Visi geros valios lietuviai kviečiami atlikti tautinę pareigą, kad nebūtume istorijos pakaltinti.

Suvažiavimo prezidiumas:

K. Baronas, pirmininkas

Skriaudžiami Gudijos lietuviai

Pelesos lietuvių skundas kompartijai, prašymai Maskvos pareigūnams, nugriautas šventovės bokštas

1981 m. vasario 23 d. prasi-dėjo TSKP XXVI suvažiavimas. Ta proga Pelesos tikintieji parašė skundą, kurį čia pateikiame.

TSKP XXVI suvažiavimo Prezidiumui

Gardino srities, Varenavo raj.,

Pelesos apylinkės tikinčiųjų Skundas

Po I pasaulinio karo 1930 m. mes, Pelesos, Dubinių, Leliūšių, Surkantų, Piliūnų, Pavalkės, Peditvio, Senųjų ir Naujųjų Druskininkų kaimų tikintieji, savo rankomis pastatėme bažnyčią, kurioje pamaldos visą laiką buvo lietuvių kalba. Nors lenkai mus ir persekiojo, mes visdėlto apgynėme savo religinius interesus.

Kitaip susiklostė pokariniais metais. Pradžioje vietinė rajono valdžia uždarė lietuvišką mokyklą, skaityklas, o po to ir mūsų pašventintą bažnyčią. Nuo to laiko praėjo daug metų. Mes daug kartų kreipėmės į įvairius organus BTSS ir sąjungines instancijas, bet mūsų prašymai ir pastangos iki šiol buvo veltui. Niekas nenori suprasti mūsų interesų, mūsų teisingų reikalavimų ir visus mūsų prašymus laiko nacionalizmo pasireiškimu. Lenkai, gudai ir rusai gali be trukdymų melstis. Net kaikiurios seniau uždarytos bažnyčios dabar vėl veikia. Neseniai vietos valdžia leido pamaldas Trakeliuose ir Voverseye, o mūsų prašymų ir klausytų nenori.

Prieš dvejus metus mūsų Pelesos tikinčiųjų delegaciją priėmė Maskvoje religinių reikalų įgaliotinis drg. V. Kurojedovas. Jis atidžiai iš klausė mūsų prašymą ir užtikrino, kad mūsų bažnyčia artimiausiu laiku bus grąžinta mūsų bendruomenei ir pažadėjo pasiųsti mums lietuvių kunigą iš Lietuvos TSR. Bet vietinė valdžia nesutiko, ir iki šiol mūsų bažnyčioje laikomi kolchozo grūdai.

Mus jėga nori paversti gudais ir lenkais, verčia mus lankyti lenkiškas pamaldas, o mes savo vaikus privalome siųsti į gudų mokyklą. Visa tai giliai įžeidžia mūsų religinius ir tautinius jausmus. Tuo vietos valdžia sėja priešiškoumo sėklas tarp kaimyninių tautų, nors paprasti žmonės linki mums gero ir pasisekimo.

Todėl prašome TSKP XXVI suvažiavimą padaryti galą mūsų persekiojimams ir artimiausiu laiku grąžinti mums Pelesos bažnyčią ir leisti joje pamaldas lietuvių kalba.

Pasirašė Pelesos parapijos komiteto keturi nariai, ir atskirai prie skundo pridėtas dvidešimtuko sąrašas.

Lankėsi komisija

1981 m. kovo mėn. į Pelesą atvyko 5 asmenų komisija: prokuroras, Varenavo raj. vykd. komiteto pirmininkas, jo pavaduotojas ir dar kiti 2 asmenys, kurių peliesiečiai nepažino. Tardė tuos, kurie pasirašė skundą. Tardė prokuroras: "Kaip jūs drįsote rašyti skundą XXVI suvažiavimui!" — šaukė jis. Grasinio tiems, kurie pasirašė skundą. Du iš pasirašiusių išsiggando, o Stankėvičius (gimęs 1920 m.), kovėsis 16-toje divizijoje, neišsiggando ir drąsiai su prokuroru kalbėjo.

Išvykus komisijai, netrukus kolchozo pirmininkas susaukė Pavalkės kaime susirinkimą, į kurį atvyko Varenavo raj. vykd. komiteto pirmininko pavaduotojas Kuzmič. Jis pareiškė, kad atidarytos 7 bažnyčios, o aštuntos (Pelesoje) neatidarysime. Atidarytos bažnyčios Zaboloteje, Trakeliuose, Armoniškėse, Voverseye — Varenavo raj., likusios kitose BTSS vietovėse. Tada susirinkusieji maždaug taip kalbėjo: šiose atidarytose bažnyčiose meldžiamasi lenkų kalba, o mes norime melstis savo statytoje bažnyčioje gimtąja lietuvių kalba. Tarybų Sąjungos konstitucija visiems piliečiams garantuoja lygias teises, tai kodėl mums, lietuviams, tos teisės atimamos? Į tai drg. Kuzmič pasakė: "Kaip mes norime, taip ir padarome!"

Čia reikia padaryti pastabą. Armoniškėse valdžia baž-

nyčią uždarė; tada parapijiečiai nuplėšė spyną (tokiu būdu "atidarė" bažnyčią) ir dabar meldžiasi be kunigo. Trakeliuose parapijiečiai nėjo į darbą, sustreikavo, ir valdžia buvo priversta atiduoti bažnyčią. Pelesos apylinkėje, per 40 metų spėjo apsigyventi daug priešiško lietuviams elementų, žmonės yra įbauginti, suterorizuoti, todėl ir streiką sunku suorganizuoti. Be to, kai nuo 1963 m. visą laiką be jokių rezultatų kovojava, tai ir ūpas žmonėse krinta.

Prašymas įgaliotiniui

Nieko nelaimėję iš XXVI suvažiavimo Pelesos tikintieji 1981 m. gegužės mėn. parašė raštą religinių reikalų įgaliotiniui Maskvoje. Raštą pasirašė Selyla (parapijos komiteto pirmininkas, dabar miręs), Kruopienė, Raginienė, Janė Kanevičiūtė ir dar vienas asmuo. Kadangi atsakymo į raštą nesulaukta, tai kolchozo melžėja paskambino telefonu į Maskvą įgaliotiniui Kurojedovui. Atsiliepė kitas asmuo, kalbėjo maloniai, žadėjo reikalą tvarkyti ir duoti atsakymą. Nesulaukus iš Maskvos atsakymo, ta pati melžėja vėl skambino į Maskvą. Ši kartą atsiliepė piktas balsas ir pasakė, kad atsakymą duos per rajoną. Iš rajono buvo gautas atsakymas žodžiu, kad bažnyčios neatiduos. Drg. Kuzmič ta proga su pasitenkinimu kalbėjo: "Matote, mumis pastitiki, o Jūsų skundams netiki!" ir pridėjo: "Kol bus Tarybų Sąjunga, bažnyčios (Pelesos) neatiduosime, o T. Sąjunga bus visada!"

1981 m. spalio mėn. Pelesos parapijos atstovai nuvažiavo į Gardiną pas Religinių reikalų įgaliotinį A. J. Lyskovą. Prašė tik to, kad patvirtintų parapijos dvidešimtuko, bažnyčios neminėjo. Drg. Lyskovas pažadėjo klausimą apsvartyti ir duoti atsakymą. Neigiamą atsakymą davė žodžiu per rajoną. Paskutinį kartą delegaciją iš Pelesos buvo pas drg. Lyskovą 1982 m. sausio mėn. Šį kartą delegatus jis sutiko piktai. Pasakė, kad dvidešimtuko netvirtins, nes tada reiktų duoti kunigą, o kunigo neduos. "Turite aplinkui pakankamai bažnyčių — Rodūnėje, Krupove ir kt. ir galite melstis" — pasakė Lyskovas. Ir dar pasiūlė eiti į rajoną.

Nugriovė bokštas

Pelesos bažnyčioje lietuviškos pamaldos buvo iki 1950 m. Tais metais buvo areštuotas kun. Vienazindis. Po to dar 13 metų buvo meldžiamasi be kunigo. 1963 m. vietinio kolchozo pirmininkas Rulis parašė rajono valdžiai raštą, kad tų metų derlius labai didelis ir nėra kur jo dėti. Nurodė Pelesos bažnyčią kaip sandėlį derliui talpinti. Tada valdžia padvigubino mokesčius už bažnyčią: vietoj 400 rb. dabar reikėjo sumokėti 800 rb. Kadangi parapija nedidelė ir neturtinga, tai naujai uždėtų visų mokesčių iš karto negalėjo sumokėti. Nunešė dalį mokesčių — 400 rb., bet valdžia jų nepriėmė ir pasiskubino bažnyčią uždaryti. Bažnyčia buvo uždaryta 1963 m. ir nugriauti jos bokštai.

Bokštus nugriauti liepė traktoristui Lukoševičiui, bet šis atsisakė. Tada pasiūlė vietinio kolchozo agronomas Tėvelis, kilęs iš Rodūnės. Jis paėmė traktorių, užkabino už bokšto trosą ir tempė. Bokštą iš karto nesidavė, o paskui griuvo su tokiu trenksmu, kad išbyrėjo kaimyninio namo langų stiklai. Taip buvo nuverstas ir antras bokštas.

Po to Tėvelis pasišalino iš Pelesos ir dirbo Rodūnėje prie griovių kasimo. 1963 m. rugsėjo mėn. jį, bedirbantį laukuose, užpuolė bitės ir smarkiai sugėlė. Jis bėgo nuo jų apie kilometrą šaukdamas: "Peliaski Bože, spasi menia!" (Pelesos Dieve, gelbėk mane!). Tėvelį išgelbėjo pro šalį važiuavęs vairuotojas, kuris užmetė ant jo žibaluotą šimtasulę... Tą pačią dieną Tėvelis buvo nugabentas ligoninėn, kur gydysi 3 mėnesius. Buvo manyta, kad reikės amputuoti vieną koją, bet nereikėjo — išgyjo. Išėjęs iš ligoninės, Tėvelis apsigyveno Lietuvoje, Eišiškėse.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GAUSĖJA PRIEIVARTAVIMAI

Šioje skiltyje jau keletą kartų buvo rašyta apie moterų bei merginų išprievartavimus. Dabar vėl pluoštą žinių apie šį žiaurų nusikaltimą pateikia du pranešimai iš teismo salės, paskelbti "Tiesoje" š. m. gegužės 26 d. ir "Komjaunimo Tiesoje" birželio 22 d. Jie liečia tik nusikaltimą įvykdžiusius kauniečius. Devynerių metų kalėjimo susilaukė inž. V. Janušauskas, aštuonerių — Kauno jektklubo šaltkalvis V. Baltrūnas. 1982 m. vasarą jiedu buvo nuvykę Nidon atplukdyti Kaunan klubui priklausančios jachtos. V. Janušauskas Nidoje sutiko dvi pažįstamas merginas, buvusios savo žmonos bendradarbes, pasiūlė joms paplaukioti jachta. Abi merginos buvo išžagintos. Liūdniausia, kad nusikaltėliai yra jauni žmonės: V. Janušauskas — 28 metų amžiaus, V. Baltrūnas — tik 23 metų. Už grupinį nepilnametės išžaginimą neseniai buvo teisiami trys kiti kauniečiai — J. Janonio popieriaus fabriko vairuotojas V. Grabnickas, restorano "Trys mergelės" darbininkas R. Nenortas ir nepilnametis R. Andrickas, profesinės technikos mokyklos moksleivis. R. Andrickas susilaukė laisvės atėmimo šešeriems metams, V. Grabnickas — aštuoneriems, R. Nenortas — septyneriems. Dviem pastariesiems baismė padidinta už nepilnametės moksleivio R. Andricko įtraukimą į girtavimą ir į patį nusikaltimą. Trečioji byla liečia Artūrą Petrauską ir Rimantą Urbą, du devyniolikos metų amžiaus jaunuolius. Tėvai A. Petrauskui leido apsigyventi atskirame bute, likusiame po senelio mirties. Čia jis su R. Urba ne tik išžagino, bet ir apiplėšė nepilnametę G. Abu nusikaltėliai pabėgo Palangon, ten pardavė iš mergaitės atimtą elektroninį laikrodėlį ir žiedą. A. Petrauskas ir R. Urba dabar turės kalėti devynerius metus. Jie stebisi baumės griežtumu, nenorėdami suprasti, kad jiems buvo pritaikyti grupinio išprievartavimo įstatymai, liečiantys nepilnametę merginą.

LANKESI AMBASADORIUS

Liepos pradžioje Vilniuje ir Kaune lankėsi Austrijos ambasadorius Sovietų Sąjungoje H. Lidermanas, lydimas pirmojo sekretoriaus M. Saidiko. Juos priėmė ministerių tarybos pirm. R. Songaila, kalbėjęs apie XI-jo penkmečio užduočių įgyvendinimą. Lietuvos "laimėjimus broliškoje tarybinių tautų šeimoje". Pokalbyje buvo paliesti ir kultūriniai okupuotos Lietuvos ryšiai su Zalcburgo sritimi. Ambasadorius H. Lidermanas taipgi susitiko su užsienio reikalų "ministerių" vaidinančių V. Zenkevičiumi, Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirm. R. Petrausku, Vilniaus ir Kauno vykdomybių komitetų vadovais bei nariais. Vilniaus operos teatre svečiai stebėjo G. Verdi operos "Don Carlos" spektaklį. Austrijos ambasadoriaus H. Lidermano dvių dienų viešnagė Kaune ir Vilniuje buvo siekia-

ma oficialaus pripažinimo okupuotos Lietuvos įjungimui į Sovietų Sąjungą. Šiam tikslui panaudojami ir kultūriniai ryšiai su Zalcburgo sritimi.

BUVUSIOS SODYBVIETĖS

"Valstiečių Laikraščio" liepos 5 d. laidoje buvusių sodybviečių klausimą palietė L. Marcinkevičius. Esą daug tokių sodybviečių atsirado dėl melioratorių atlikto nusausinimo, gyventojų persikėlimo iš vienkemių į kolchozinius kaimus. Kai kur yra visiškai panaikintos sodybviečių žymės, bet pasitaiko ir tokių vietų, kur buvusiuose vienkemių sodeliuose ir daržuose dabar vėliai siūbuoja piktžolynai. L. Marcinkevičius pasisako prieš besaikį sodybviečių naikinimą: "Juk buvusių sodybų vietoje lieka daug vertingų derančių vaismedžių bei vaiskrūmių, gražių užuovėjinių juostų. Ar visada būtina visa tai sunaikinti? Ypač Vidurio Lietuvos lygumose, kur gojeliai labai pajavirintų kraštovaizdį. Tam tikrą naudą turėtų ir ūkių žmonės, dirbantys laukuose. Kai mechanizatoriams atvežami pietūs į laukus, patogiau pavalgyti ir geriau pailsėti medžių pavėsyje. Juo labiau, kad likusiame sodelyje galima būtų pasivaizinti šviežiais vaisiais. Žinoma, nulemia konkrečios sąlygos. Ne visur mano pasiūlymas priimtinas. Būtina atsižvelgti į tokias sąlygas, kaip pavienių želdinių ir jų grupių įtaka gamtovaizdžiui, vieta lauko masvė, atstumas nuo kelių. Svarbu ir tai, kam patikėta atsakomybė už paliktų sodybviečių priežiūrą ir tvarkymą, kad jos netaptų piktžolių veislynais. Šį darbą galima būtų patikėti pensininkams. Vieną kitą gražesnę sodybvietyje galima būtų priskirti kaimo aštuonmetei ar vidurinei mokykloms. Čia moksleiviai turėtų gamybinių bazę praktikai, galėtų auginti daržoves ir prižiūrėti vaismedžius, rūpintis paukščių globa..."

ESPERANTININKŲ SĄSKRYDIS

Jubilėjinis XX-sis baltiečių esperantininkų sąskrydis liepos pradžioje įvyko Lietuvos žemės ūkio akademijos studentų miestelyje prie Kauno. Jį surengė Lietuvos esperantininkų skyrius, vadovaujamas A. Skūpo. Sąskrydin atvyko esperantininkai iš trisdešimt šešių Lietuvos, Latvijos, Estijos miestų bei vietovių. Svečių susilaukta iš Rusijos, Ukrainos, Armėnijos, Gruzijos, Gudijos, Moldavijos ir Azerbaidžano. Sąskrydžiui buvo pasirinktas sovietinei propagandai tarnaujantis šūkis: "Už bendradarbiavimą tarp tautų, taiką ir draugystę!" Tai sovietinei tautai buvo skirtas specialus mitingas. Sąskrydžio dalyviai gėlėmis papuošė V. Lenino paminklą Kaune, lankėsi IX-jame forte, susitiko su II D. karo veteranais. Sąskrydyje buvo skaitomos paskaitos trijose sekcijose — lingvistikos, literatūros ir mokslo populiarinimo. Poezijos bei saviveiklos vakarus surengė Lietuvos, Latvijos ir Estijos esperantininkų klubai. V. Kst.



Dalis V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso dalyvių pamaldose Toronto Prisikėlimo šventovėje

Nuotr. St. Dabkaus

Kanados Lietuvių Diena

Šiemet ji rengiama Ontario Londone spalio 8-9 dienomis

Po didžiųjų renginių Čikagoje, kuriuose dalyvavo Kanados lietuvių chorai, sportininkai, solistai, muzikai, PLB seimo nariai ir daugybė žiūrovų, ateina eilė ir tradicinei Kanados Lietuvių Dienai. Šiais metais, pagal KLB tarybos nuosprendį, ji rengiama Ontario Londone spalio 8-9 dienomis, t.y. Kanados Padėkos savaitgalį.

Rengėjai maloniai kviečia tautiečius iš visos Kanados ir JAV gausiai dalyvauti. Programa jau baigiama tvarkyti ir netrukus bus paskelbta. Katolikų pamaldos bus katedroje, evangelikų — Išganytojo

(Redeemer) šventovėje. Salės susipažinimo baliiui, koncertui ir sportui išnuomos. Planuojamas įspūdingas koncertas.

Nakvynių reikalais kreipitis į Mirą Chainauską (2 Woodrow Cresc., London, Ont. N6E 1E8, tel. (519) 685-6955. Informacijų teirautis pas Mirą Chainauską tel. (519) 455-3428.

Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau. Jau dabar rengėjai kviečia visus ruošintis dalyvauti minėtoje tradicinėje Kanados lietuvių šventėje.

Inf.



Žymusis sportininkas ARVYDAS BARKAUSKAS ir dalis jo laimėtų taurių bei žymenų. Jis dalyvavo ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Čikagoje

London, Ontario

ŽYMUŠIS LSK "TAURAS" RUTULIO IR DISKO ATLETAS Arvydas Barkauskas dalyvavo Pasaulio Lietuvių Žaidynėse Čikagoje ir laimėjo abi pirmas vietas, nušmudamas rutulį 47 pėdas ir 10,5 colių ir numesdamas diską 153 pėdas ir 3 colių. Tuo būdu jis ir toliau išlaikė išeivijos tų sporto šakų čempionatą. Minėtos pasekmes dėl kelionės nuovargio, nepalankaus oro ir kitų priežasčių toli gražu nepriškrutinos prie jo geresniųjų. Sėkmingaisiais atvejais jo rutulio stūmimas siekia 17,29 metro, kitu atveju — 64 pėdas, o disko — 55,66 metro.

Barkauskas yra 32 m. amžiaus, šėsių pėdų ir 215 svarų vyras, daugkartinis Ontario įvairių sporto šakų pirmų vietų ir visos Kanados dviejų aukso medalių laimėtojas, savininkas per 100 įvairių taurių už pirmų trijų vietų laimėjimus Ontario ir Kanados pirmenybėse bei atvirose JAV universitetų varžybose.

Grįždamas jis turėjo nuotykinę kelionę. Išvažiavus iš Čikagos užėjo nepaprastai stipri audra: dėl lietaus ir žaibavimo nebuvo galima nieko matyti, o žaibui įtrenkus į kelias abiejose kelio pusėse esančias lempas, jos pradėjo sproginėti ir sudarė vaizdą stipraus karo meto bombardavimo. Jis jau buvo pradėjęs abejoti, ar jam gyvam bėpavyks pasiekti Londoną.

"Taurė" klubas sveikina mie-

lajį Arvydą, išlaikiusį išeivijos čempionatą ir laimingai sugrįžusį.

"TAURO" VYRAI pavasarį dalyvavo Kanados apygardos krepšinio pirmenybėse, sužaidė trejas rungtynes ir vienas draugiškas su Australijos lietuvių rinktine. Londonui iš viso taškų iškovojo: J. Butkus 64, D. Sicas 51, J. Brikmanis (vieną puslaidį nežaidė) 29, L. Butkus 25, P. Jocius 25, E. Andriukaitis 20, R. Sicas 18, P. Sicas 14, F. Sicas 7, R. Dragūnevičius 4 (žaidė tik vienerias rungtynes), D. Ciparis 2. Be šių, vienerias rungtynes žaidė G. Pocius.

GRASILDA MAČIENĖ 1933 m. buvo jauna mergaitė ir labai pergyveno Dariaus ir Girėno tragediją. Juos prisimindama, tragedijos sukakties proga ji užrašė Šiluvos Marijos šventovėje šv. Mišias už jų vėles. D. E.

ŠILUVOS MARIJOS ŠVENTOVĖJE liepos 30 d. susituko Ričardas Aušrotas su Stina Merlino. Pamergėm ir jaunajai einant prie altoriaus, grojo trompete Aušrotas žentas B. Young, palydint vargonais. Kristina (Aušrotaitė) Young atliko Šv. Rašto skaitinius. Giedojų sol. Irena Černienė. Jungtinių apeigas atliko klebonas kun. I. B. Mikalauskas, OFM, asistavo broliukas Tomas Prosevičius, OFM, atvykęs iš Niujorko.

Ričardo tėvai Jurgis ir Anelė yra nuosirdus parapijiečiai. Vestuvėse dalyvavo atvykęs iš Lietuvos Jurgis Aušrotas, Jurgio Aušrotų pusbrolis. Vestuvių pokylis vyko parapijos salėje, kuri buvo pilnutėlė svečių, daugiausia italų iš jaunosios pusės.

PARAPIJOS ATLIDAI, kurie išpuola Šv. Marijos gimimo šventėje — rugsėjo 8 d., nukeliami į sekmadienį, rugsėjo 11 d. Iškilmings pamaldos su procesija ir Šv. Sakramento palaiminimu — 4 v.p.p.

IGNAS RAMONAS artimų drau-

Hamilton, Ontario

SLA 72-SIOS KUOPOS rengta tradicinė gegužinė š.m. liepos 24 d. A. Padolskio sodyboje Paris, Ont., buvo sėkminga. Suvažiuojo svečių iš Hamiltono, St. Catharines, Toronto, Georgetowno, Ingersolio, Brantfordo, Floridos, Kalifornijos, Paris ir t.t. M. Petruskienė iš Kalifornijos yra nuolatine SLA gegužinės dalyvė ir rėmėja aukomis. Iš Floridos A. Žyls yra taip pat dažnas SLA gegužinės lankytojas ir šio savaitraščio skaitytojas. Teko susipažinti su Petru Moliu iš Georgetowno. Jis yra taip pat dažnas SLA gegužinės lankytojas ir šio savaitraščio skaitytojas. Buvo ir daugiau tolimų svečių. SLA gegužinės ruošiamos, 17 metų A. Padolskio sodyboje, yra pasidariusios populiarios, ir suvažiuoja tautiečiai iš tolimų miestų susitikti su senais draugais ir susipažinti su naujais. Visus linksmino J. Adomačio šokių muzika.

SLA gegužinių metu yra pagerbiami okupuotos Lietuvos politiniai kaliniai ir jų vardai įamžinami Kanados Lietuvių Fonde. Tie lietuviai, kurie atvažiuoja iš tolimų miestų, yra dideli patriotai ir jaučia pareigą dalyvauti sovietų nuteistų politinių kalinų pagerbime. SLA 72-ji kuopa jau įamžino KLF-de vienuoliktą politinį kalinį. Šiais metais buvo įamžintas Robertas Grigas, kuris, paimtas 1982 m. į sovietinę armiją, atsisakė duoti priesaiką ir už tai buvo nubautas ilgiems metams sunkių darbų kalėjimu.

Gegužinės metu buvo prisiminti ir pagerbti lakunai didvyriai — Steponas Darius ir Stasys Girėnas prieš 50 metų perskridę Atlantą ir žuvę prie Soldino, tik 650 km nuo Lietuvos laikinosios sostinės Kauno. Paminėjimo metu buvo perskaitytas jų parašytas prieš skrendant per Atlantą testamentas. Po to lakūnai buvo pagerbti susikaupiant tylos minutę.

Apie sovietų nuteistą Robertą Grigą ir žiaurias kančias Sov. Sąjungos sunkių darbų kalėjime bei S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo 50 metų sukaktį kalbėjo SLA 72-sios kuopos pirm. J. Šarapnickas iš St. Catharines. Gegužinės metu buvo prisimintos ir Onos vardo dienos proga.

Kazys Mikšys ir Zigmas Pulianuskas tvarkė loteriją. Buvo ir (Nukelta į 9-tą psl.)

gy būrelyje paminėjo savo vardines. Jo žmona Lidija visus pavaišino skaniais, gys pagamintais valgiais.

PRANAS IR DOMICELĖ RUŠINSKAI yra išvykę į Lietuvą aplankyti savo giminių bei draugų.

MATILDA KUBEKAITĖ, Petro Jokšo žmonos Mortos sesuo, atvyko iš Lietuvos paviešėti.

SAULĖ TUMOSIENĖ padovanojo daug lietuviškų knygų parapijos knygynui. Koresp.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 16 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 7 1/2%
kasdienines palūkanas
už santaukas 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/2%
90 dienų indėlius 9 1/2%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 13 1/2%
Nemokamas pilnas
čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių
paskolų drauda iki \$10.000.



LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šeštajame PLB seime Čikagoje išrinkta naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė liepos 30 d.: Vytautas Kamantas — pirmininkas, dr. Tomas Remeikis — pirmininko pavaduotojas ir administracinių reikalų vicepirmininkas, Algimantas Gečys — visuomeninių reikalų vicepirm., Birutė Jasaitienė — švietimo ir tautinio auklėjimo reikalų vicepirm., Raimondas Kudukis — teisinių reikalų vicepirm., Milda Lenkauskienė — kultūrinių reikalų vicepirm., Mykolas Druga — spaudos ir informacijos reikalų vicepirm. Bus kooptuotas aštuntasis valdybos narys finansinių reikalų vicepirmininko pareigoms.

Tridešimtąja Lietuvių Diena

Los Angeles mieste surengė klebono prel. Jono Kučingio vadovaujama Šv. Kazimiero parapija birželio 19 d. Sukaktuvinius renginius buvo pradėtas iškilmingomis Mišiomis, kurias koncelebravo prel. J. Kučingis, kun. dr. V. Bartuška ir kun. dr. K. Bučnys, OFM. Pastarasis, svečias iš Brooklyno, anksčiau dirbęs Šv. Kazimiero parapijoje, pasakė pamokslą. Parapijos mokyklos kambariuose buvo surengta tautodailės kūrinių ir tapybos darbų paroda, kurioje dalyvavo J. Andrāsūnas, I. Brazdžionienė, G. Gustaitė, V. Dapšys, O. Paškevičienė, A. Petrauskas, J. Šlapelytė ir P. Valiulienė. Tradicinis koncertas įvyko Marshall gimnazijos salėje. Programą atliko jungtinis "Spindulio" ansamblio ir Sv. Kazimiero parapijos choras, diriguojamas kompoz. A. Jurgučio, iš Arizonos atvykusi sol. K. Vidžiūnienė bei kiti vienetai. Pirmą kartą šiame mieste buvo išgirstas kompoz. E. Gailevičiaus kūrinys "Lituanica", skirtas S. Dariaus ir S. Girėno atminimui. Kompoz. Br. Budriūnas, 30 metų vadovavęs Šv. Kazimiero parapijos chorui ir ejęs vargonininko pareigas, buvo pagerbtas jungtinio choro atlikto dviem jo dainomis ir kanta "Mano protėvių žemė", kurion įsijungė sol. K. Vidžiūnienė. Dirigavo pats kompozitorius. Už nuopelnus jam buvo įteiktas žymuo ir parapijos choro dovanos. Kompoz. Bronių Budriūną dabar yra pakeitęs kompoz. Aloyzas Jurgutis, pakviestas iš Čikagos.

Brazilija
Sao Paulo lietuviai džiaugiasi retai pasitaikančiomis lietuviškomis vestuvėmis. Lietuviškos šeimos židinį balandžio 30 d. sukūrė ilgametis "Nemuno" ansamblio vadovas Jonas Lukoševičius ir Urugvajuje gyvenanti Zuzana Šilingauskaitė. Vestuvėms buvo pasirinktas didelis ūkis prie S. Roque, turintis nedidelę koplytėlę. Jame buvusieji ir dabartiniai nemuniečiai pasistatė palapines. Santuoką koplytėlėje palaimino kun. Petras Rukšys, SDB. Jaunavedžiai pro tautinėm juostom papuoštus vartus buvo palydėti į vaišių salę, kur juos su duona, druska ir vynu sutiko jaunosios mama Birutė Šilingauskienė, atvykusi iš Montevideo. Gražias vaises buvo paruošusi jaunuojo mama Stasė Lukoševičienė. Gausių svečių susilaukta ne tik iš Sao Paulo, bet ir Urugvajaus, net Argentinos.

Argentina

Rosario Lietuvių Bendruomenė išrinko naują valdybą 1983-85 m. laikotarpiui. Ją sudaro: pirm. J. Papečys, vicepirm. P. Daugis, sekr. M. Dobilievičiūtė-Ezot, izd. M. Bendinskas, nariai — T. Klimaitė-Routeboul ir O. Papečienė. Revizijos komisijon įsijungė — T. A. Matulis, E. Gruzdienė ir J. Guzas. Rosario Lietuvių bendruomenė savo veiklą yra pradėjusi 1950 m. gegužės 7 d.

Australija

Viktorijos valstija nusiaubusiuose gaisruose nukentėjo ir lietuviai. Aukos jų nuostoliams sumazinti buvo pradėtos rinkti per Vasario 16 minėjimus. Aukoj ne tik Melbourne, bet ir Sydnejaus bei kitų kolonijų tautiečiai. Surinktas aukas prižiūrėjo Australijos Lietuvių Fondas, suaukutus pinigų dabar perdavęs ALB Melbourne apylinkės valdybai. Paaikėjo, kad nukentėjusieji tautiečiai pagalbai buvo sutelkta \$1.952. Komitetą aukoms paskirstyti sudarė: Australijos Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos pirm. H. Statkuvienė, ALB Melbourne apylinkės atstovas A. Klimas ir Australijos Lietuvių Fondo atstovas M. Didžys. Aukos paskirtos: p.p. Vaitkams — \$900, p.p. Žukauskams — \$700,

p.p. Malakūnams — \$250, H. Malakūniui — \$100. Jie visi buvo nukentėję Mt. Macedon gaisre. Likutis su palūkanomis gražintas Australijos Lietuvių Fondui.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba gegužės mėnesį buvo paskelbusi religinės šalpos vaju, skirtą Lietuvos Katalikų Bendrijos paramai. Liepos 4 d. įvykusiame valdybos posėdyje vajuas izd. Antanas Bakaitis pranešė, kad buvo surinkta \$5.916. Ši suma bus pasiųsta Religinei Lietuvių Šalpai JAV. Aukas šiam vajui Australijos lietuvių kolonijose rinko ALK Federacijos įgaliotiniai. Federacijos valdyba rūpinasi artėjančia šv. Kazimiero 500 mirties metų sukaktimi. Minėjimai bus pradėti Adelaidės Šv. Kazimiero parapijoje 1984 m. kovo 10-11 d.d. iškilmingomis pamaldomis, religiniu koncertu, paskaita ir vaidinimu. Į pradinį minėjimą organizuosis ekskursija autobusu iš Melbourne.

Adelaidės ramovėnai birželio pradžioje mini metinės savo veiklos sukaktį. Šiemetinė paminėta specialiais pietumis, susilaukusiais apie 150 svečių. Juos pasveikino ramovėnų Adelaidės skyriaus pirm. V. Vosylius, apibūdinęs ramovėnų veiklą, susikaupimo minutę paprašęs pagerbti mirusius narius. Kelias kariškas dainas padainavo neseniai įsteigtas ramovėnų vyrų choras, vadovaujamas muz. V. Strauko. Gražia ramovėnų veikla džiaugėsi ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. C. Zamoškis. Pasak jo, ramovėnai yra viena stipriausių ir veikliausių organizacijų, visokeriopai remiančių AL Bendruomenę. Vien tik per pastaruosius metus ramovėnai lietuviškas institucijas parėmė keliais tūkstančiais dolerių.

Britanija

Mančesterio lietuvių klube Dariaus ir Girėno minėjimą liepos 16 d. surengė vietinis ramovėnų skyrius su savo pirm. K. Murausku. Išsamiai paskaitą apie drasų lakūnų žygį bei jų tragišką mirtį skaitė H. Vaineikis lietuvių ir anglų kalbomis. Keletą dainų atliko iš Nottinghamo atvykęs "Rūtos" duetas — B. Masiliūnienė-Bishop ir G. Kučinskienė. Vieną savo eilėraščių, skirtą Atlanto nugalėtojams, padėklamavo M. Ramonas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Bernadeta ir Justas Snabaičiai, buvusieji Lietuvių Sodybos vedėjai, įsigijo privatų savo klubą "Country Club". Jis yra tik mylios atstume nuo Lietuvių Sodybos. Oficialus klubo atidarymas liepos 1 d. susilaukė apie 150 anglų ir poros tuzinų lietuvių.

Vokietija

Romuva su Vasario 16 gimnazija lig šiol priklausė Hemsbacho miestui, įjungtam į Baden-Wuerttembergo kraštą. Nuo liepos 1 d. įsigaliojo sienų pakeitimai tarp Baden-Wuerttembergo ir Hesseno. Vasario 16 gimnazija dabar perėjo į Hesseno krašto valdas. Gegužės 27 d. gimnazijoje lankėsi Baden-Wuerttembergo ir Hesseno valdžios atstovai. Hesseno socialinės ministerijos pabėgėlių skyriaus vadovas Karl Mai Vasario 16 gimnazijai pažadėjo nemažesnę paramą už tą, kuri lig šiol buvo gaunama iš Baden-Wuerttembergo. Jis taipgi įsipareigojo paskirti lėšų naujo berniukų bendrabučio statybai.

Lenkija
Lenkijos lietuviai Dariaus ir Girėno skrydžio penkiasdešimtmečiui paminėti išleido inž. Algimanto Žemaitaičio suprojektuotą medalį ir Antano Glušauko paruoštą ženkluką. Bronzinis medalis yra 7 cm diametro, įdėtas į raudonmedžio rėmelius. Vienoje pusėje yra žuvimo vietoje lakūnams pastatytas paminklas su lietuvišku koplytstulpiu, jų pavardėmis ir skrydžio data. Kitoje pusėje matomas laisvę simbolizuojantis angelas, savo rankose virš Atlanto bangų laikantis "Lituaniką". Vidinis įrašas su penkiasdešimtmečio data skelbia: "Atlanto nugalėtojams atminti". Jį supa papildomas įrašas apie S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio pradžią Niujorke ir numatytą užbaigą Kaune. Dėl brangios kainos medalio iškalta tik 150 vienetų. Didesniu 500 vienetų tiražu išleistas švarko atlapui skirtas ženklelis. Jame yra abiejų lakūnų pavidarės, metai, į Vykio kryžių įjungtas lietuviškas koplytstulpis, įrašas ant kryžiaus: "Atlanto nugalėtojams atminti".



Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

Spalio 6 Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Visos kelionės lydimos savininko arba patyrusių palydovų

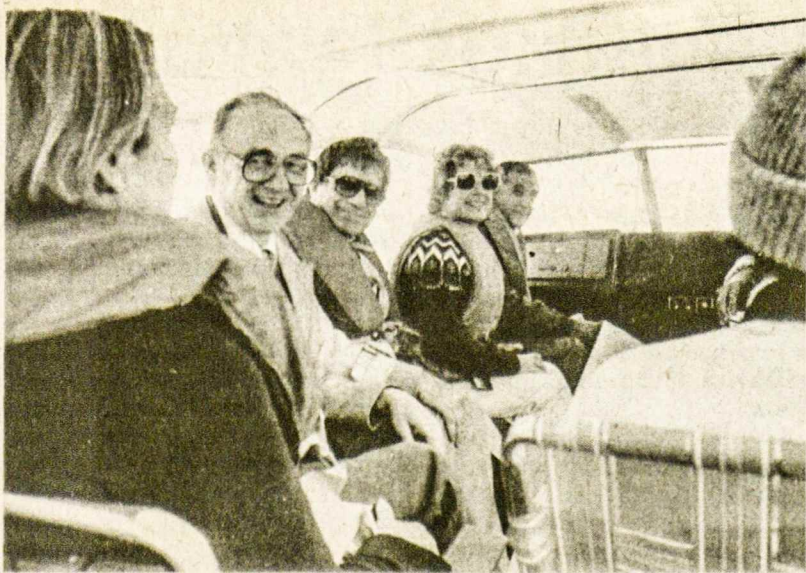
SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- * Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- * Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- * Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyruai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Teleks 06-986766 TOR

Istaigos savininkas Vytas Siminkevičius
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)



Ontario turizmo ministerijos surengtoje išvykoje etninės spaudos darbuotojams dalyvavo ir "T. Žiburiai" atstovas V. MATULAITIS (antras iš kairės). Nuotrauka padaryta plaukiant laiveliu per Lake of Woods, Ont.

Septintoji tautinių šokių šventė

Lietuvių Tautinių Šokių Instituto darbų tęsinys

Liepos 15 ir 16 dienomis Tautinių Šokių Instituto valdybos nariai posėdžiavo Klevelande. Klevelandas buvo pasirinktas dėlto, kad posėdžių programa buvo lyg ir iš dviejų dalių.

Liepos 15 d. valdyba savo posėdyje svarstė Tautinių Šokių Institutą liečiančius klausimus. Pagrindinė posėdžio dalis buvo skirta artėjantiems tautinių šokių vadovų ir grupių atstovų šokių kursams Dainavoje. Kursai bus rugpjūčio 21-28 dienomis. Sudaryta pajamų — išlaidų sąmata, paskirstyti šokiai dėsantiems lektoriams, sudaryta kursų dienotvarkė ir kt. Įvykstančioje kursai yra labai svarbūs, nes juose bus pereiti visi septintosios tautinių šokių šventės repertuare įtraukti šokiai. Bus galutinai suvienodinti žingsniai, šokių judesiai ir kitos detalės. Bus vykdomi bendri grupių vadovų pasitarimai, išsiaiškinti visi kylančieji klausimai, išklausti atskirų vadovų sumanymai ir pasiūlymai, liečiant septintosios šokių šventės rengimą.

Tą pačią dieną instituto

valdybos nariai, ponios S. Gelgaudienės globojami, aplankė Richfield koliziją, kuriame įvyks šokių šventė. Čia turėjo progos nuosekliai patikrinti planų tikslumą, kuriuos paruošė meno vadovė, planų, liečiančių šokių kvadratus, vietas grindų plote, skirtas "užkulisiams" patogesnes galimybes šokėjų įbegimui ir išbegimui ir kvadratus, ir visas kitas pasiūlytas priemones.

Liepos 16 d. instituto valdybos nariai posėdžiavo su JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. Šiame pasitarime buvo patikrintos šokių šventės rengimo vadovė, planų, liečiančių šokių kvadratus, vietas grindų plote, skirtas "užkulisiams" patogesnes galimybes šokėjų įbegimui ir išbegimui ir kvadratus, ir visas kitas pasiūlytas priemones.

Pasitarimai vyko nuosekliai ir buvo gana sėkmingi. Yra žengtas dar vienas platus žingsnis septintosios tautinių šokių šventės rengimo darbe. Ši šventė įvyks 1984 m. liepos 1 d., Richfield kolizijoje, Ohio valstijoje, prie pat Klevelando.

I.V.N.

Lietuvos ąžuolai Kanados žemėje

Šiais metais, švenčiant Kanados Dieną, Britų Kolumbijos Rosedale tarptautiniame parke "Minter Gardens" buvo iškilmingai pasodintas Lietuvos ąžuolas. Specialiai pagamintoje memorialinėje lentelėje yra įrašas: EUROPEAN OAK (QUERCUS PENDUCULATA) FROM LITHUANIA WAS DONATED AND PLANTED BY LITHUANIANS Mr. & Mrs. FELIX AND STASE VALYS ON BEHALF OF MULTICULTURAL SOCIETY CHILLIWACK ON JULY FIRST, 1983. Prie lentelės šono, apačioje, buvo pasodintas gražus rūtų krūmelis.

Šioje iškilnėje dalyvavo Chilliwacko Daugiakultūrės Draugijos nariai su savo valdyba priešakyje, spaudos, televizijos ir radijo atstovai, miesto valdybos narys Adrian Prinse, Chamber of Commerce direktorius ir Daugiakultūrės Draugijos pirm. Terry Dever, Minter Gardens savininkas Brian Minter ir gausus būrys kvietinių svečių bei sodo lankytojų.

Feliksas Valys yra vienas pagrindinių steigėjų Daugiakultūrės Draugijos Chilliwacke, BC, ir joje eina vicepirmininko pareigas.

Tas ąžuoliukas, jau antras iš eilės, pasodintas Kanados tautybių parke. Pirmasis buvo padovanotas Thunder Bay lietuvių kolonijai 1978 m., kuri jį pasisodino savo miesto Tautybių Parke prie lietuviškų paminklų.

Trečias ąžuoliukas buvo tais pačiais metais padovanotas Br. Kolumbijos lietuvių veikėjui Antanui Kenstavičiui ir jo žmonai Stasei, gyvenantiems Hope, BC. Ten jis puikiai auga ir žaliuoja prie jų namų.

Feliksas ir Stasė Valiai dar turi vieną Lietuvos ąžuoliuką, dabar jau 4 metų augšcio ir gali jį padovanoti betkuriai lietuvių kolonijai Kanadoje su sąlyga, jei tos kolonijos atstovas atvyks pats jo pasiimti (F. Valys, 9234 James St., Chilliwack, B.C., V2P 6G9, tel. 604-792-4968, skambinant iš

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų nekaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Nuostabi plačiosios Kanados gamta

Turistinė spaudos darbuotojų kelionė į reto grožio sritis

V. MATULAITIS

Ontario turizmo ministerija stengiasi skatinti turizmą provincijoje, nes tai daugelio žmonių pagrindinis pragyvenimas šiaurės vakarų srityje. Jau devyniolikti metai Ontario turizmo ir gamtos išteklų ministerija sudaro sąlygas etninės spaudos atstovams visą savaitę lankyti provincijos dalį.

Lėktuvu į Thunder Bay

Š. m. birželio 6 d. 42 etninės spaudos ir radijo atstovai su vadovu Colin MacDonald (iš ministerijos), padėjėja Nancy Berrie ir ministerijos fotografu Bruce Reed išskridome iš Toronto į Thunder Bay. Iš Toronto išlėdėjo lietus, bet jau nuo Sault Ste. Marie pasitiko švarus saulėtas dangus. Visą savaitę buvo gražus ir saulėtas oras.

Thunder Bay aerodrome sutiko turizmo atstovus, kuris buvo labai paslaugus, ir rajono policijos inspektorius E. D. Petersonas, kuris lydė mus visą savaitę. Autobusu nuvykome į seną Fort William, buvusią North Western prekybos bendrovės pagrindinę vietovę.

Čia buvo kailių ir kitų prekių surinkimo vieta. Vasaros metu čia dirbdavo per 1000 žmonių. Iš čia išveždavo per 100.000 svarų kailių kasmet. Fortas stovį prie Kaministikwia upės. Prie jo yra indėnų palapinės, kuriose rodomas buvęs indėnų gyvenimas. Jie nebūdavo leidžiami į fortą. Ten buvo du namai, į kuriuos galėdavo įeiti tik "gentelmenai", t.y. ne darbininkai. Forte vyksta įvairios parodomosios pramogos. Valgykloje gamina XIX š. valgius, kuriais ir mes buvome sočiai ir skaniai pavaišinti. Tvirtovėje yra 42 pastatai — buvę gyvenami namai, sandėliai, dirbtuvės, darbininkų patalpos ir t.t. Kai kurie tarnautojai dėvi anų laikų drabužius.

Miestas ir apylinkės

Pravažiavome Thunder Bay miesto gatvėmis ir aplankėme Terry Fox paminklą prie 17 kelio, kuris įspūdingai rodo neužbaigtą žygį. Apsistojome "Valhalla Inn" viešbutyje, kur yra 270 kambarių, 15 salų, plaukiojimo bei kitų patogumų įrengimai.

Po malonaus priėmimo ir skanios vakarienės plaukėme laivu "Welcome" iki MacKay kalno. Kalnas, kaip kepurė, yra iškilęs 300 m virš miesto. Toliau — Superior ežere guli "Miegantis mižinas", kurį sudaro Sibley srities parko pušiasalyje esančios augštos kalvos. Esamų parkų, salų bei kal-

vų pakaktų Toronto gyventojam poilsiuoti, meškierioti, slidinėti bei medžioti. Dabar tuo naudojasi tik 120.000 gyventojų ir nemažas skaičius turistų. Perna Thunder Bay uoste buvo pervežta 22 milijonai metrinių tonų krovinių: javų, anglių, grūdų, popieriaus bei kitų prekių. Medžio pramonėje čia dirba per 5.500 darbininkų. Mieste yra nemažai įvairios pramonės imonių: chemikalų, statybos reikmenų, maisto gaminių, tekstilės, laivų, tramvajų statybos ir kt.

Gražioje gamtos aplinkoje veikia universitetas. Iš lietuvių čia jau labai mažai kas beliko su dr. E. Jasevičiute, labai plačiai žinoma savo etnine veikla visose miesto srityse, o ypač "Tautų draugystės" parke su lietuvių skyriumi. Ir šį kartą ji suorganizavo lietuviško filmo "Lietuvių audinių dailė" rodomą filmų vadybos patalpos.

Ugniagesių centre

Sekantį rytą išvažiavome į rajono ugniagesių centrą, kur buvome supažindinti su miškų gaisrų gesinimu. 60% miškų gaisrų sukelia žmonės, o tik 40% įžiebia žaibai. Žaibui įtrenkus, gaisras gali kilti net po 3 dienų.

Miškų gaisrus seka įvairiai, naudodami skaitytuvus bei kitas priemones. Gesina lėktuvai, specialios gaisrininkų grupės, kurios su savim nusi-veža į artimiausią vietovę įrankius, o toliau nešasi ant pečių motorines vandens pompas ir kitus reikmenis. Daug įrankių yra kruopščiai parengta daugeliui žmonių, kad galėtų skubiai panaudoti. Tą dieną buvo prie Longlac penkių akurų plote miško gaisras. Septyni ugniagesiai užgesino liepsnas ir toliau tęsė savo darbą. Valdžia nuomuoja "Vick-ing" bendrovės malūnsparnius su lakūnais visai vasarai. Visi malūnsparniai nudažyti geltona, žalia ir raudona spalvomis.

Už kelių mylių nuvažiavome į gamtos išteklų ministerijos medelyną. Ten kasmet užaugina 12 milijonų medelių sodinimams. Labai įdomūs nauji medelių auginimo metodai.

Kakabekos krioklys

Už 30 mylių nuo Thunder Bay miesto į vakarus privažiavome Kakabekos krioklį ant Kaministikwia upės. Labai graži gamtos aplinka. Krioklys krinta 30 metrų visu 60 metrų pločiu. Pasakojama, kad buvo priešų pagauta indėnų princesė, kuri buvo verčiama parodyti jos šeimos vietovę. Ji žinojo, kad jos giminės būtų išžudyti. Ji sutiko priešams parodyti. Visi laiveliais plaukė upe. Priešai nežinojo krioklio ir visi žuvo krioklio srovėje. Dabar dalį vandens sunaudoja elektros jėgainė. Krioklio kalnelyje tarp pušų buvo paruošti skanūs valgiai ir įvairūs gėrimai. Aš buvau matęs šiuos krioklius jau porą kartų prieš tai, bet mielai ir vėl kada nors užsiuksiu.

Tūkstančiai ežerų

Po to nuvažiavome į antrą didumų Ontario parką — Quetico. Čia tūkstančiai ežerų, kurie jungiasi vandens sąsiauriais arba upėmis, apgaubti žaliuojančių miškų. Labai puikus žuavimas, keliavimas baidarėmis, maudymasis, uogavimas bei ramus poilsis. Yra suvaržymų, pvz. į parką negalima nešti metalo dėžučių ir

stiklo. Viskas turi būti plastikiniuose įpakavimuose.

Quetico centre yra įsteigta instruktavimo mokykla, kuri parūpina įvairiausios rūšies specialistus įvairiausiems seminarams, kursams, konferencijoms. Dabar vyko sunkiosios mašinerijos šoferių kursai. Ši organizacija yra ne pelno siekianti. Instruktoriai, direktoriai yra savanoriai, nepriklauso kitai mokslo įstaigai. Ši įstaiga jau dirba 20-ti metai. Tai yra naujų metodų darbo organizavimo bei paruošimo specialistų organizacija. Studentams yra geros patalpos prie ežero su poilsio ir pramogų įrengimais, vietoj gaminamas maistas. Ir mes skaniai pavalgėme bei pasikalbėjome su vadovais, apžiūrėdami aplinką ir patalpas.

Nakvojome Atikokan miestylyje. Prie miestelio buvo atviro geležies kasyklos. Deja, negalėjo konkuruoti su įvežama geležimi iš kitų kontinentų. Kasyklos uždarytos.

Rainy ežeras

Trečiadienio rytą išvykome į Fort Frances. Pakelėje prie pušų stovėjo stirna. Fort Frances mieste, kuris yra prie JAV sienos, "Rainy River" viešbutyje buvome maloniai sutikti burmistro Deane Cunningham ir daugelio kitų miesto, vyriausybės ir prekybos vadovų su skaniais pietumis. Po pietų apžiūrėjome naujai pastatytą, kažkur apie tą vietą buvusį seną fortą. Ir kitoje vietose dabar atstatomi nauji fortai iš stačių smailių karcijų, jei tik randama žinia, kad toje apylinkėje yra buvęs fortas. Reikia kuo nors sudominti turistus. Perėjome per Boise Cascade popieriaus fabriką ir susipažinome su įvairaus popieriaus gamyba.

Mažais motoriniais laiveliais (po 4-8 žmones) porą valandų plaukiuojam po Rainy ežerą. Šakotas, ilgas ežeras su daugybe medžiais apaugusių salų, skiriantis Kanadą ir JAV. Grįždami sustojome JAV pusėje, gražioje įlankoje prie viešbučio. Kaikurie nusipirko vyno ir grįžome atgal. Nematėme jokio JAV valdžios pareigūno. Kaikurie salose yra gražių vasarnamių. Plaukiant išilgai matyti salos, miškai, akmenys ir vanduo. Dar labai nedaug meškieriojų bandė savo laimę.

Vakare sugrįžome į "Randez-Vous" restoraną vakarienei su miesto vadovais. Belaukdami vakarienės, girkšnojome ir džiaugėmės POW-WOW indėnų būgnų muzika bei šokiais. Įdomu sekti, kai jauti ir seni indėnai lengvai ritmiškai dėsto žingsnelius pagal būgnų muziką. Ypač viliojantys jų šeimos puošnūs drabužiai.

Fort Frances mieste yra popieriaus fabrikas, daug valdžios įstaigų, viešbučių, restoranų, krautuvų. Viskas skirta turistams, kuriuos gamta vilioja. Daugiausia turistų atvažiuoja iš JAV.

Kur baltagalviai ereliai

Sekantį rytą mūsų autobusas riedėjo 11 ir 71 keliais. Mažai apgyventas kraštas su dažniais perspėjimais saugotis stirnų. Prie Nestor Falls privažiavome miškų ežerą (The Lake of the Woods), kuris yra dar mažai paliestas civilizacijos su tūkstančiais salų ir miškais aplink. Šituose plotuose (Nukelta į 9-tą psl.)



Etninės spaudos atstovai Ontario vyriausybės surengtoje išvykoje į tolimas provincijos vietas stiprinas vietinius patiekalus prie Eagle Lake, Ont. Dešinėje — "T. Žiburiai" atstovas V. MATULAITIS

A. a. JONUI BRAZAUSKUI

mirus, Waterbury, Conn., skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ALBINĄ su šeima, brolių kunigą PIJŲ, brolių ZIGMĄ su šeima, seserį ALBINĄ su šeima, tris seseris Lietuvoje ir su jais kartu liūdime —

V. M. Kiniauskas

P. M. Satkūnas

Brangiam

AŲA
IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmonai LINAI dukrelėms — VIDAI, RŪTAI ir sūnui ALGIUI su šeimomis reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

A. I. Pūkai

Girdauskų šeima

AŲA

IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmoną LINĄ, dukras — VIDĄ ir RŪTĄ su šeima, sūnų ALGĮ su žmona, gimines bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

L. M. Malinauskai

A. A. Malinauskai

I. B. Wilkinson

O. S. Dačkai

AŲA

IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmoną LINĄ, sūnų ALGĮ su žmona, dukras — RŪTĄ su šeima, VIDĄ, svainį VALTERĮ DAUGINĮ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Petras Gulbinskas

Bronius Mackevičius

Mielam broliui

AŲA
JUOZUI RIMKUI

mirus,

seserį MARIJĄ PUSDEŠRIENĘ su vyru, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Vanda ir Petras Giedraičiai

AŲA

VITUI LINGUI

Kalifornijoje staigiai mirus,

žmoną STASĘ, dukrą IRENĄ su vyru, marčią JUTTĄ su šeima, brolių KAZĮ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Marija ir Antanas

Garkūnai

Bernadeta Zeikienė

Čikaga

AŲA

JUOZUI VYŠNIAUSKUI

Lietuvoje mirus,

nuoširdžiai užjaučiame seserį ROMUTĘ PLEINIENĘ, ANELĘ VYŠNIAUSKAITĘ, brolių LIUDĄ VYŠNIAUSKĄ, jų šeimas, gimines ir artimuosius —

V. R. Bartininkai

B. K. Kaminskai

K. A. Bungardos

V. A. Kėžinaičiai

J. S. Domeikos

K. H. Norkai

A. M. Garkūnai

P. M. Šiūliai

P A D Ė K A

Gimė amžinybei — mirė mums

aŲa JONAS ALIŠAUSKAS

1983 metų liepos 8 dieną

Nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškams ir klebonui kun. J. Staškevičiui už atlaikytas iškilmingas šv. Mišias, už maldas bei Rožinį laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines. Ačiū kun. Liudui Januškai, OFM, už aplankymą velionies ligoninėje su šv. sakramentais.

Ačiū karsto nešėjams, o solistui V. Verikaičiui — už giedojimą šventovėje ir kapinėse.

Reiškiame gilią padėką taip gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose, palydėjusiems į kapines, užprašiusiems gausias šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems Kanados Lietuvių Fondui, pareiškiusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Ačiū šeiminkams už skanias pusryčius ir poniams už pyragus.

Tegul Augščiausias velionii būna gailėstingas, o visus geradarius telydi Jo palaima.

Liūdintys — sūnūs, duktė ir šeimos



Lietuvių Dienos Los Angeles mieste, JAV-se, meninės programos atlikėjai. Iš kairės: R. Apeikytė, K. Vidžiūnienė, O. Razutienė, Br. Budriūnas, A. Jurgutis, choro pirm. S. Šakienė
Nuotr. L. Kanto

Poetas Brazdžionis Britanijoje

Lankėsi Londone, Nottinghame ir kitose lietuvių gyvenvietėse

Britanijoje su džiaugsmu sutikome žinią, kad pakeliui į studijų savaitę Vokietijoje atskris ir mūsų aplankyti įžymus poetas Bernardas Brazdžionis. Apkeliavęs, gali sakyti, visą lietuviškąjį Vakarų pasaulį, kaip tasai jo kūrinio baltas baltas, kaip vyšnios viršūnė, žmogus, į mūsų salą jis ligi šiol vis neturėjo progos užsukti. Tad ir džiaugėmės: dabar su juo susitikime, pasiklausysime jo paties skaitomos poezijos. Susitikime juk su didžiuoju savo lietuviškos poezijos meistru, šakotu klasišku milžinu.

Pirmosios pažintys

Pakalbintas poetas pažadėjo dvi savaitgalio dienas skirti platesniems susitikimams su tautiečiais. Ir Londono Heathrow aerodrome mes sutikome jį, šviesiai nusiteikęs, su rožėmis, tik ne juodomis, kaip jo eilėraštyje, ir lėlių neturėjom... Išsinti ir globoti Bernardą pasiėmė inž. R. Baublys, kuris ir britų sostinė aprodė, ir Lietuvių Namus, ir palydėjo aplankyti Lietuvos atstovo V. Balicko, ir lietuvių klebono kun. dr. J. Šakevičiaus.

Traukė svečią pamatyti ir gražiąją Lietuvį Sodybą. Į tą kelionę dar įsijungė kartu su poetu iš Los Angeles iki Londono atskridę Juozas Kojelis su žmona ir londoniškis S. Kasparas.

Mažai tebuvo tų viešnagės dienų, bet vieną vakarą poetas visdėlio sutiko praleisti Barėnų namuose. Kad tikie vakarai dažniau kartotųsi! Dūšiai atsigausna klausantis tokiu turiningo pokalbininko. O man ypač miela buvo vėl susitikti poetą, su kuriuo paskutinį kartą matėmės 1944 m. Austrijos Furthofe, tarp tų svetimų kalnų, tarp kurių mūsų daugumas, kaip ir jis, turėjome panaudoti savo rankas jau pastebimai griūvančiai "naujamajai Europai" kurti. Bet nieko iš ten neišsinešė, o Bernardas išsinešė ne tik pūsles delnuose, bet ir gerą pluoštą naujų kūrinių!

Susirinko nei daug, nei per daug mažai

Visa ko viršūnė turėjo būti liepos 16 d. — viešas susitikimas rytinio Londono lietuvių klube. Bet imta abejoti, ar tikrai sueis masė tautiečių, kaip tikėtasi. Porą savaitžių dideli karščiai laikė užklupo Britaniją, kaikiuriose vietose net ir vandens pradėjo trūkti. Švaru apsisivikusių žmonių retai kur tepamatysit net ir vakare. Ne vienas skundėsi, kad ir miegoti nebegali. Tai ar pajęs traukiniais ir autobusais suvažiuoti net į tokį retą ir vargu pakartojamą renginį? Kaikas miniai, kad dabar ir atostogų metas. O mes čia dar vis tebeseragam gal jau ir per daug įsisėnėjusia ir dėlto gal ir nepagydoma susiskaldymo liga. Taigi sunku sukvietiti visus į vieną vietą net ir tada, kai, pasaulį apkeliavęs ir visur lietuvių savo žodžiu žavėjęs, pirmą kartą Bernardas Brazdžionis atvažiuo susitikti su mumis.

Susirinko nei daug, nei per daug mažai. Trejetas klausytojų atvažiuo net iš šimtų mylių. Pasiklausyti didžiojo svečio per vargus atvažiuo ir Lietuvos atstovas V. Balickas su žmona. Tikra teisybė, maža tematė atstovų iš tų viršūnių, kuriose susiskaldymo

mo liga, matyt, yra stipresnė ir už Brazdžionį...

Bet pačiam vakarui iškilo bjauri kliūtis. Pasirodo, klubas labai iš anksto išnuomojo savo salę triukšmingoms vestuvėms ir, sako, užmiršo, o šiam savam renginiui paruošė baro kambarį. Klubų valdyba užmiršo, bet vestuvinininkai, kai atėjo jų valanda, vis tiek susinešė savo muzikas, ir prasidėjo trenksmas, kuris tęsėsi visą Bern. Brazdžionio programos metą.

Rodės, dar klausytumės

Vakara pradėjo klubo pirm. S. Kasparas. Man buvo pavesta tarti įvesdinamąjį žodelį. O paskui klausėmės Bernardo, kuris programą pradėjo eilėraščių apie savo vienvardį šventąjį.

Klausėmės, gerėjome ir stebėjome. Visi tokie išradimai įvadėliai į eilėraščius, atsiminimų ir dažniausiai linksminių nuteikiančių atsitikimų miniatiūros. O tarp jų eilėraščiai. Kadangi jis kuria nemažą religinės poezijos, tai iš klausėme ne tik tos srities eilėraščių, bet ir linksmų pasakojimą, kaip jam "sekėsi" iš kunigų seminarijoje mokslus ežiusių draugų pasisemti teologinių žinių savo kūrybiniam darbui.

Bernardui jau seniai yra priėjęs pranašas vardas. Pasirodo, seniai, labai seniai vienas draugas net davęs jam pamoką, kaip reikėtų pranašauti, kad klausytojai ar skaitytojai akmenimis neužmuštų.

Klausymadamas ar išklauses pagalvoji, kad jo eilėraščių niekas kitas gal su tokiu įsijautimu, taip artistiskai ne napaskaityti. Jam žodžiai kur reikia banguotė banguoja, kur reikia kirste kerta vienas po kito pagal ritmą. Kur reikia — švelnumas balse girdėti, o kitur rūstis pasiekia klausytojų širdis. Tik vien pro lubas pašėlusiai besiveržias triukšmas ir tryptimas mažino šios didelės šventės įspūdį. Žinoma, sunku buvo gintis minties: argi tik šitokias sąlygas tegalėjome suteikti didžiajam talentui, kuris atvažiuo pakelti visokios kasdienybės nusmukdytos mūsų dvasios? Kai kurios moterys dėl to net apsisverkė.

Protarpiais plojom, žiūrėdami į nuolat prakaitu nuo veido šluostantį poetą. Supratau, kad dėl tų nepakenčiamų trukdymų ir programa turėjo būti sutrumpinta, o rodės, kad klausytumės ir klausytumės dar valandų valandas.

Kol mirs, neužmirš šios dienos

Po programos, kai poetas jau visiškai padoriai pajėgė nusišluostyti prakaitą nuo veido, daugumas susirinkusiųjų vis troško paspausti svečią ranką. Vieniems rūpėjo padėkos žodį pratariti. Buvo ir tokių, kurie vaiko metais "Žvaigždutėje" skaitydavo Vytytės Nemunelio eilėraščius. Dabar, pamatę jų autorių, būtinai norėjo susipažinti. Lietuvis atstovas V. Balickas su žmona taip pat gerai dar atsimena, kaip jų vaikai patys skaitydavo ir tėvus prašydavo "Meškiuką Rudnosiuoką" jiems paskaityti. Pats esu liudininkas scenos, kai moteris išdriso prieti poetui padėkoti ir pasakė: "Kol mirsiu — neužmiršiu šios dienos".

Buvo pristatyta ir dešimtmetė mažą lituanistinę mokyklę. V-s

lę lankanti mergaitė, kurios lietuviškų dalykų bagažas dar nėra didelis. Kai ką ji jau yra stipriai įsikalusį galvon, bet mūsų svečio vardas ir pavardė nuo ryto, kai ji sužinojo, matyt, nepajėgė dar išsilaikyti atmintyje iki vakaro. Kai spaudė poeto ranką, buvo paklausta, su kuo ji susipažįsta, kaip to poeto pavardė, atšovė — "Kristijonas Donelaitis". Jos klaida buvo čia pat atitaisyta, bet grįžusi namo pasidžiavo savo senelei, kaip ir ana moteris, susižavėjusi karališka programa: ji Bernardo Brazdžionio vardo ir pavardės nebeužmiršianti jau iki sena būsianti.

Vakare poetas išskubėjo į Nottinghamą. Sekmadienį, liepos 17, ten skaitė savo poeziją. Tą pačią dieną kun. dr. Stp. Matulis dar vežė Bernardą į Derby ir Wolverhamptoną. Sekančią dieną svečias iš Londono skrido į Švediją draugų aplankyti, o paskui — į Vokietiją.

K. Barėnas

Nottinghame

Liepos 17 d. Nottinghamo lietuvių turėjo nepaprastą šventę, nes turėjo progos sutikti veidas į veidą mūsų iškilių poetą Bernardą Brazdžionį. Sutikimo rengėjai ir globėjai buvo D. Britanijos Liet. K. Bendrija, kat. sielovada ir "Saltinis". Poeto lankymas buvo suderintas su tos dienos pamaldomis Aušros Vartų Židinijje. Religinė jo poezija buvo skaitoma pamaldų metu paties poeto.

Toks parengimas Nottinghamo buvo pirmas šios kolonijos gyvenime ir darė širdį virpinantį įspūdį. Į tas iškilias pamaldas įsijungė solistė Vida Gasperienė, pagiedodama to paties poeto rašytą giesmę, o jaunieji skautai Algis ir Rimutė Gasperai paskaitė Vytytės Nemunelio (B. Brazdžionio) rinktinės — poezijos. Po vieną jo giesmę pagiedodavo dar "Gintaro" chorai — moterų ir bendras. Angliškai jo religinės poezijos paskaitė V. Važgauskas, R. Juozelskis, V. Gasperienė, S. Milne ir Mrs. T. Brooks.

Puikiai suderintas visas renginys darė tos dienos pamaldas nepaprastai iškilias ir jaudinančias. Kaip pats poetas išsireiškė: "Savo gyvenime pirmą kartą kalbu iš šios vietos" (nuo altoriaus).

Pamaldoms pasibaigus buvo padaryta 5 min. pertrauka ir po jos Židinio salėje B. Brazdžionis paskaitė daugiau savo poezijos, paaiškindamas vietas ir aplinkybes, kur ta poezija buvo kulta. Prie jo prisijungė nottinghamiečiai poezijos mylėtojai — Vida Gasperienė, Romas Juozelskis, Algis ir Rimutė Gasperai, kurie irgi paskaitė to paties poeto kūrinių. Be to, V. Gasperienė, R. Juozelskis, ir K. Gedzevičiūtė paskaitė jo poezijos angliškai šia kalba kalbantiems šventės dalyviams. Klausytojų tarpe buvęs poetas Valdemaras Obarskas, kun. Matulio paprašytas, paskaitė savo poezijos.

Literatūros popietė buvo nepaprasta progą savo dalyviams sutikti savo mėgstamiausią poetą B. Brazdžionį ir pasiklausyti jo poezijos iš jo paties lūpų. Nottinghamo kolonija ir apylinkės lietuvių to parengimo ilgai neužmirš.

Kas yra ir ką veikia Lituanistikos Institutas?

DR. JURGIS GIMBUTAS

Tai yra mokslinė lietuanių draugija, kurios tikslas yra sudaryti geresnės sąlygos rašyti ir skelbti studijas, liečiančias lietuvių kalbą, literatūrą, tautosaką, etnografiją, Lietuvos istoriją, demografiją ir kitokias temas, susijusias su Lietuva ar su lietuvių kultūra.

Steigėjai

LI buvo įsteigtas Čikagoje 1951 m. Lietuvių Profesorų Draugijos iniciatyva. 1953 m. institutas buvo inkorporuotas Ilinojuje kaip kultūrinė nepelnio draugija.

Pradžioje buvo 25 nariai, dabar jų yra 131. Pirmuoju pirmininku buvo kalbininkas prof. dr. Petras Jonikas. Steigėjai, jau mirę, buvo: K. Avižonis, Myk. ir Vael. Biržiškos, L. Dambriūnas, Z. Ivinskis, J. Matusas, K. Pakštas, J. Puzinas, A. Salys, A. Sennas, P. Skardžius, A. Šapoka, A. Vasyvas-Vasilauskas, Vl. Viliamas.

Gyvieji LI nariai steigėjai yra K. Alminas, J. Balys, M. Gimbutienė, J. Jakštas, P. Jonikas, A. Kučas, V. Maciūnas, A. Plateris, S. Sužiedėlis, V. Trumpa ir A. Vaičiulaitis. Visi tie vardai yra žinomi lituanistikos žinovams, o daug jų — ir plačiai visuomenei. Nors išėjusios LI nėra formuluojamos 1939-1941 m. veikusio Lituanistikos Instituto tėsins, bet daug minėtųjų steigėjų buvo anų Lietuvos instituto nariai, o dr. K. Avižonis ir istorikas Simas Sužiedėlis buvo jo moksliniai sekretoriai.

Organizacinė sąranga

Lituanistikos institutas tvarkosi kaip demokratiška draugija. Visi nariai slapta balsavimu renka prezidiumą trejiems metams. Dabartinį prezidiumą arba valdybą sudaro: pirm. Rimvydas Šilbajoris, vicepirm. Julius Slavenas, sekr. Janina Reklaitienė, išd. Romas Misiūnas, narė Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Jie visi yra aktyvūs profesoriai, daktarai. Prezidiumo patarėjas yra buv. pirmininkas inž. dr. Jurgis Gimbutas. Instituto tarybą sudaro jo skyrių vedėjai, renkami atitinkamų skyrių narių. Dabartiniai tarybos nariai: bibliografijos sk. — J. Dainauskas, filosofijos — prof. dr. K. Skrupskelis, istorijos — dr. Jonas Račkauskas, kalbos — prof. dr. A. Klimas, literatūros — dr. K. Keblys, menotyros — dr. St. Goštautas, psichologijos — dr. K. Trimakas, tautotyros ir kraštotyros — dr. E. Bradūnaitė, teisės ir sociologijos — prof. dr. D. Krivickas. Taryboje dar dalyvauja instituto leidinių administratorius prof. dr. T. Remeikis. Kiti pareigūnai yra "Lituanistikos darbų" red. St. Vaskelienė, archyvo vedėjas Č. Grincevičius ir leidinių

Lituanistų suvažiavimas Toronte

IX-ojo Lituanistikos Instituto suvažiavimo programa

PENKTADIENI, RUGSĖJO 2

Susipažinimo vakaras (vieta bus paskelbta vėliau)

ŠEŠTADIENI, RUGSĖJO 3

1.15 - Atidarymas

1.30 - 3.00 Filosofija (vadovauja dr. K. Skrupskelis):

dr. K. Mickūnas "Lietuvos atgimimo prasmė"

dr. K. Skrupskelis "Filosofinių raštų redagavimas"

3.00 - 4.00 J. Dainauskas "Lietuvos istorijos klausimai 'Aušros' puslapiuose"

4.00 - 6.00 Literatūra (vadovauja dr. K. Keblys):

Aušra Liulevičienė "Kaikurie 'Aušros' poezijos bruožai"

dr. B. Vaskelis "J. Vaičkaus dramos treatras Amerikoje"

dr. I. Maziliauskienė "St. Kundroto 'Žalčio žvilgsnis'"

7.30 - Lituanistinis vakaras dr. R. Šilbajoris ir torontiečiai

P. Krukonis: Skaidrės iš Lietuvos

SEKMADIENI, RUGSĖJO 4

11.00 - Lituanistikos Instituto tarybos posėdis

1.00 - Dr. R. Šilbajorio paskaita "Žmogiškumo skaidrėjimas pokarinėje okup. Lietuvos poezijoje"

2.00 - 4.00 Psichologija (vadovauja dr. K. Trimakas):



Dr. inž. JURGIS GIMBUTAS, buvęs Lituanistikos Instituto pirmininkas

platintojas K. Girvilas. Būsimą suvažiavimo organizatorių yra prof. dr. Julius Slavenas.

Suvažiavimai

Lituanistikos Institutas organizuoja savo narių ir kitų liuanistų mokslinius suvažiavimus, kuriuose skaitomi referatai ir svarstomi instituto reikalai.

Pirmasis suvažiavimas įvyko Vašingtone 1964 m., antrasis — Filadelfijoje 1967 m. — abu LI pirmininko, tada vad. prezidentu, dr. Jono Balio kadencijose. Trečiasis suvažiavimas buvo 1971 m. Čikagoje (pirm. dr. Vincas Maciūnas). Ketvirtasis ir šeštasis LI suvažiavimai 1973 ir 1977 m. įvyko drauge su mokslo ir kūrybos simpoziumais Čikagoje, o 1975 m. penktasis suvažiavimas — Klevlande. Pastarieji trys su rengti LI pirm. dr. J. Gimbuto kadencijose.

Dabartinio pirm. dr. Šilbajorio kadencijose įvyko VII-sis suvažiavimas Niujorke 1979 m., VIII — Čikagoje 1981 kartu su M. ir K. simpoziumu. Dabar laukiame devintojo suvažiavimo Toronte — pirmojo Kanadoje.

Matome, kad nuo 1971 m. suvažiavimas vyksta kas dveji metai. Juose pasireiškia po kelis ar keliolika paskaitininkų ir kitokių dalyvių. Suvažiavimų paskaitos ir diskusijos yra atviros visuomenei. Viskas vyksta lietuvių kalba, dažniausiai Lietuvių Namuose, kad būtų patogus savajai publikai. Daugelis LI narių skaito paskaitas kitomis kalbomis savo specialybių moksliniuose suvažiavimuose, skiriamuose tarptautinei publikai.

Moksliniai darbai

LI leidžia savo narių parašytus veikalus. Yra išėję keturi "Lituanistikos darbų" tomai tarp 1966-1979 m., penki suvažiavimų darbų tomai 1971-1979 m., "Lietuvių išėjusių spaudos bibliografija 1970-1974" (P. Gaučio, J. Dainausko ir T. Remeikio), A. Alekno su V. Trumpos įvadu "Žemaičių vask. M. Valančiaus" nauja lai-

da. Spauštuvėje ar ant redaktorių stalų šiuo metu yra dar keturios knygos.

Institutas yra gavęs finansinės paramos iš Lietuvių Fondo, Vydūno Jaunimo Fondo ir iš JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos. Ji buvo reikalinga leidiniams ir suvažiavimų išlaidoms palengvinti.

Turbūt stambiausias Lituanistikos Instituto projektas yra akademinė Lietuvos istorija, kurią rašė keli autoriai per dešimtį metų, o dabar redaguojama spaudai. Apie tą darbą, irgi stambiai finansuotą Lietuvių Fondo, išgirsite daugiau suvažiavime.

Nariai

Kas yra Lituanistikos Instituto nariai? Ne betkas, kas panorėtų būti, o tik tie, kuriuos išrenka iš pasiūlytų kandidatų LI taryba slapta balsavimu. Reikia gauti bent du trečdalius balsų, tad nevisi pasiūlyti kandidatai išrenkami. Reikia mokslinių ir lietuviškų kvalifikacijų, nors turime kelis

ir nelietuvius narius — lituanistus.

Šiuo metu apie ketvirtadalį narių yra pensininkų amžiaus, o kiti jaunesni ar visai jauni, tad instituto ateitis yra užtikrinta.

Turbūt ši draugija sparčiau augo narių skaičiumi negu kitos kultūrinės lietuvių organizacijos: per 32 metus išaugo daugiau negu penkeriopa.

Tačiau yra ir ko pageidauti ateičiai: daugiau lituanistinio aktyvumo, daugiau straipsnių ne tik moksliniams žurnalams kitomis kalbomis, bet ir lietuviškiems, daugiau pirėjų išleidžiamoms lietuviškoms mokslinėms ar dokumentinėms knygoms. LI narių garbei reikia pripažinti, kad daugelis jų yra aktyvūs lietuvių visuomenėje, skaito paskaitas visokiuose vasaros kursuose, renginiuose, suvažiavimuose. Šito aktyvo pavardės dažnai matomos mūsų spaudos kronikoje. O dabar lauksime Toronto ir apylinkių visuomenės mūsų suvažiavime.

Dalyvaukime lituanistų suvažiavime

Š. m. rugsėjo 3-4 dienomis Toronto Lietuvių Namuose įvyks Lituanistikos Instituto suvažiavimas, kuriame kviečiama dalyvauti ir plačioji visuomenė

Šių metų rugsėjo trečią ir ketvirtą dienomis Toronte, Lietuvių Namuose, įvyks devintas visuotinis Lituanistikos Instituto suvažiavimas. Lietuviai mokslininkai-humanitarai susirinks pasidalinti savo darbais, rūpesčiais, įsėjokimais ir savo tarpe, ir su plačiąja lietuvių visuomene, žinodami, su kokių dmesiu ir susipratimu kiekvienas save gerbiantis ir pasišventęs laisvojo pasaulio lietuvis seka ir remia kultūrinės veiklos augimą išėjimoje.

Pagrindinė suvažiavimo tema, į kurią bus nukreipta dauguma paskaitų, šiais metais lies iškili mūsų praeities momentą — "Aušros" laikotarpį ir jo reikšmę tautinio atgimimo bei laisvėjimo istorijoje. Instituto rengiamų konferencijų ar suvažiavimų paskaitos bei pranešimai jau seniai ir užtarnauti lietuvių visuomenės yra labai vertinami dėl jų rimto moksliško paruošimo, aktualumo ir gyvo, intensyvaus pertekimo būdo.

Pažvelgę į ateinančio suvažiavimo programą, galime būti tikri, kad ir šį kartą L. Instituto paskaitos bei pranešimai išlaikys įprastinį mokslinį-kultūrinį lygį.

Paskaitų tematika lies tris iš pagrindinių humanitarinių mokslų sričių: literatūrą, psichologiją ir filosofiją.

Literatūros prelegentai: Aušra Liulevičienė "Kaikurie 'Aušros' poezijos bruožai", dr. Ilona Maziliauskienė "S. T. Kundroto 'Žalčio žvilgsnis'", Sesijos vadovas — dr. Kęstutis Keblys.

Psichologijos srityje išgirsime dr. Aldonos Malcanaitės-Grininės paskaitą "Moters psichologija tautinio atgimimo moterų rašytojų kūryboje" ir dr. Kęstučio Trimako "Lietuvių jaunimas keturiuose kontinentuose pagal 1983 m. PLJK studijinės anketo duomenis"

4.00 - Simpoziumas "Lituanistinės problemos Vakaruose" — vadovaus dr. J. P. Slavenas

Paskaitos vyks Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada

nas "Lietuvos atgimimo prasmė".

Šiame suvažiavime mokslininkų dėmesį garbingo "Aušros" laikotarpio laimėjimams lydi ir rūpestis tautos dabartimi. Tai atsispindės lituanistinio vakaro programoje šeštadienį, kur, tarp kitų dalykų, matysime bostoniško Perkūno Krukonio skaidrės su Lietuvos vaizdais iš praetis ir dabaties. Sekmadienio programoje numatoma R. Šilbajorio paskaita "Žmogiškumo skaidrėjimas pokarinėje okupuotos Lietuvos poezijoje" ir dr. Juliano Slavėno vadovaujamas simpoziumas "Lituanistinės problemos Vakaruose".

Kanados Lietuvių Bendruomenė ir jos Toronto apylinkė su dideliu svetingumu ir entuziazmu ruošiasi tinkamai sutikti ir paremti šį Lituanistikos Instituto suvažiavimą. Esame jai nuoširdžiai dėkingi ir laukiame gražaus Toronto lietuvių būrio suvažiavimo paskaitose, šeštadienio vakarieneje ir visoje kitoje programoje. Susitikime Toronto Lietuvių namuose!

R. Šilbajoris,
Lituanistikos Instituto
pirmininkas



Prof. dr. RIMVYDAS ŠILBAJORIS, Lituanistikos Instituto pirmininkas, šio instituto suvažiavime Toronte Lietuvių Namuose š. m. rugsėjo 4 dieną kalbės tema "Žmogiškumo skaidrėjimas pokarinėje okupuotos Lietuvos poezijoje"

Gamta kviečia jus

Rasite 133 nuotraukas puikių žaidimo aikščių

Ontario Provincial Parks



Ministry of Natural Resources

Alan Pope, Minister
William Davis, Premier

Daugiau informacijų teirautis:

965-4008





Scena iš operos "I Lituani", kuri buvo pastatyta Čikagoje II Pasaulio Lietuvių Dienų metu. Priekyje — torontietis sol. RIMAS STRIMAITIS — KERNIUS ir čikagietis sol. JONAS VAZNELIS — VILTENIS Nuotr. J. Tamulaičio

Tautosakinis Kairio romanas

PR. NAUJOKAITIS

1982 m. LRD premiją laimėjo A. Kairio romanas "Pažadų dvaras". Vertinimo komisija buvo sudaryta Los Angeles, Kalifornijoje: pirm. dr. E. Tumienė, sekr. Algis Raulinaitis, nariai — Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gilauda ir Ignas Medziukas. Iš 9 komisijai atsiųstų knygų balsų dauguma premijuotinu buvo rastas Anatolijaus Kairio tautosakinis romanas "Pažadų dvaras". Vertinimo komisijos protokole įrašyti šie kūrinių aptarią žodžiai: "Jame autorius, tęsdamas lietuvių literatūros tradiciją, sukuria poetiškai vaizdų ir savitą filosofinio padavimo žanrą. Šio žanro rėmuose pirmą kartą iškyla reikšmingas ir įdomus Vinco Krėvės literatūrinis personažas. Galutinėje analizėje pozityviai sprendžiama mažos tautos gyvastingumo ir išlikimo problema".

A. Kairys yra linkęs į filosofines-algorines temas. Algorijų ir simbolių ypač gausu jo dramose. "Pažadų dvarą" struktūros pagrindu yra paimta lietuvių liaudies pasaka apie tris brolius — du gudrius, o trečią kvailutį. Pažadų dvaras yra įsivaizduota laimės šalis, į kurią jauni vyrai eina laimės įieškoti. Trys broliai — Rytas, Saulius ir Linas buvo našlaičiai, užauginti senelės miško trobelėje, kur realybė jungėsi su pasaka. Senelė buvo garsi aušėja, mežgėja. Iš rankdarbių ji ir pragyveno.

Pirmasis laimės įieškoti į Pažadų dvarą išėjo vyriausiasis brolis Rytas. Išėjo su maiše, ant pečių ir dingo kaip į vandenį. Bėgo metai, bet apie jį trobelėje nebuvo jokios žinėlės. O iš tikrųjų jis pasiekė Pažadų dvarą, bet buvo pririnktas prie grandinės ir turėjo kasti griovius. Dvare jau buvo įsiviešpatavęs tironas Raudonbarzdis ir jo patikėtinis Justas Kvakna. Rytas vedė Kvaknos dukterį Aušrą ir augino tris vaikus. Panašus likimas iškito ir antrą brolį Saulių. Šis vedė Kvaknos dukterį Saulę ir buvo pririnktas prie grandinės kitoje dvaro pusėje. Išsirengę brolių įieškoti ir trečiasis brolis — poetas ir senovės, senų daiktų gerbėjas Linas. Jis buvo studijavęs tautosaką-tautotyrą. Pakelęs užėjojo sutiko savo profesorių, ant balto žirgo atvykusį net iš Amerikos. Nuo to susitikimo tikrovė ima pintis su pasaka, o Pažadų dvaro gyvenimas sugroteskinamas.

Linui į Pažadų dvarą nėra tiesaus kelio. Reikia pereiti klaidžias pelkes. Profesorius pasisiūlo vadovu. Universitete profesorius dėstė ne tik savo krašto — Dainavos legendas, bet ir plačiai aiškino Rolando giesmės legendinių personažų reikšmę prancūzų tautai, anglosaksų karaliaus Artūro, apvaliojo stalo riterių, šventojo Gralio legendų prasmę ir reikšmę anglų iškilmui pasaulyje. Taip pat Nibelungų kruvina istorija ir Sigfrido žygiai ateina iš tolimų laikų ir reiškiasi dabarties vokiečių prigimtyje. Ir Dainava (Lietuva) turi savo didvyrius, savo didelių žygių istoriją, jaugusią legendose — tau-



ANATOLIJUS KAIRYS, dabartinis Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas ir kelių premijuotų romanų bei dramų autorius

tosakoje. Keliaujant per pelkes, besikalbant nukeliaujama ir į senąją Romą, pas graikų Olimpo dievus ir pusdievius. Praeitais nežūna, nemiršta, tik išsiskleidžia ir įsiprasmina tautosakoje. Ir mūsdiški Šarūnas tebėra gyvas. Jis apsi-reiškia ir dabartyje Joninių laužo atsikartojančiose kovose. Ir dabartinė kova su Raudonbarzdžiu, su tėvynės pavergeju, pradeda naują tautosakos erą.

Dabarties vaizduose, kovoje su raudonuoju despotu išryškėja dabartinės Lietuvos alegorija, dvidešimt deves metų trukęs auksio amžius, savanorių žygiai, partizanų kovos. Per groteskinius vaizdus autorius satyriko akimis giliai pažvelgia į mūsų mažos tautos likimines problemas. Tuo kūriny yra ne tik satyra, ne tik sufilosofinta liaudies pasaka, bet ir sugebėjimas pajusti gyvą tautos dvasią, tautos gyvybės šaknis, pačias jos gelmes. Romane yra ir lengvesnio pasiskaitymo, nuotykių, gyvų ir legendinių personažų. Tėvynės meilė yra esminis tautos išlikimo ženklas. Štai kaip kalba buvęs tautosakos profesorius: "Šioje šventėje aš neduosiu jums milžinų jėgos, nei kardų, nei balnų, nei vėjų mintančių žirgų — visa tai jūs turite nuo Dainavos laikų! Aš duosiu tai, ko jūs dar neturite — jėgą meilėje, jėgą, kokios nė dievai neturi: meilės jėgą! Meilė išsaugos pažadų dvarą, meilė jį apgins. Meilė — stiprybė, nekaltėybė ir ištikimybė! Kuo stipriau mylėsite, tuo būsite labiau neįveikiami. Kraują gali atimti, o meilės — niekada" (222 psl.).

Iš profesoriaus kalbų Linas susidaro šitokį tautosakos personažą vaizdą: "Kad jie buvo dievai ir pusdieviai, nemarię ji ir neužmirštamieji — Linas tikėjo. ... Tik kaip jie išsiliko be maisto, aprangos ir viso to, kas yra būtina gyvybei? O taip, kaip išsilaiko tautosakosieji stebuklingieji raganiai, laumės, žalčiai, kraujo puto, broliai juodvarniai. Žaliais ir stausais lapais, šiltu ir šaltu vėju, gyvomis žiedų dulkėmis, anksčiau rasa ir saulės spindu-

lais. Vanduo yra žemės kraujas, o tautosaka yra tautos kraujas — nenurodyta kaip, tik padaryta! Nepaaiškinta, bet taip atsitiko ir gana — liudininkų milijonai. ... Nei gyvi, nei mirę, o tačiau gyvena tautosakoje — kiti ateina ir perima estafetę ir neša tolyn. ..." (222 psl.).

Taigi A. Kairys sukūrė tokio turinio ir formos romaną, kokio iki šiol savo literatūroje neturėjome. Turinys — filosofinis, bet vaizdai yra lengvai pašarzuoti, paspalvinti, nuotykiškai — patraukia.

Anatolijus Kairys, PAŽADŲ DVARAS, tautosakinis romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje, 1982 m. Viršelį nupiešė dail. A. Sutkuviene. Spausdino "Draugo" spaustuė. 244 psl., kaina \$8.

Atsiųsta paminėti

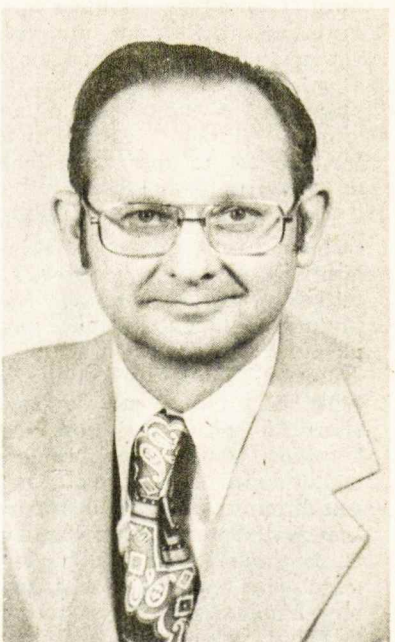
Antanas Gailiusis, VISAIP ATSI-TINKA. Novelės. Viršelis — dail. Romo Viesulo. Išleido "Darbininkas". Brooklyn, N.Y., 1983 m. 272 psl. Kaina — \$6.

I LAISVE. Politikos žurnalas. 1983 m. balandis nr. 87(124). Redaktorius — Vacys Rociūnas, administratorius — Jonas Prapakas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata Australijoje, JAV-se ir Kanadoje — \$7, kitur — \$5.

TERRES LOINTAINES. La Lituanie. Magazine missionnaire des jeunes realise per l'Enfance Missionnaire (15 villa Mollitor, 75016 Paris, France). Tai labai gražiai išleistas žurnalas numeris, skirtas Lietuvai, iliustruotas spalvotom nuotraukom.

METMENYS, 1983 m. 45 nr. Redaguoja Vytautas Kavolis, administratorius Marija Paskeviciene (3308 West 62nd Place, Chicago, IL 60629, USA). Išeina dukart per metus. Numerio kaina — \$5.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO STUDENTŲ ATSARGOS KARININKŲ KORPORACIJA RAMOVĖ 1933 — 1983. Atsiminimai. Redagavo Jonas Karka. Viršelis — Juozas Remio. Leidėjas — SAK Korp. "Ramovė" nariai, Toronto, Ont., 1983 m., 119 psl. Atspausa 500 egz.



Prof. dr. KESTUTIS TRIMAKAS, Lituanistikos Instituto suvažiavime Toronte š. m. rugsėjo 3-4 dienomis Lietuvių Namuose skaitys aktualią paskaitą suvažiavimo dalyviams ir visuomenei tema "Lietuvių išsivijimo įėjimas — 1983 metų studijinė anketa". Jis dirba kaip klinikinis psichologas veteranų administracijos Edward Hines ligoninėje Čikagoje ir yra klinikinis asistentas profesorius Loflojos universiteto psichiatrijos skyriuje. Be to, jis yra vyriausias "Atėities" redaktorius ir vienas iš "Aidu" redaktorių

Vokietijoje gimęs buvo Lietuvos ministeriu

Dr. A. Geručio monografija apie dr. Dovą Zaunių, buvusį užsienio reikalų ministrį

A. RINKŪNAS

Šios monografijos autorius yra vienas iš tebegyvenančių nepriklausomos Lietuvos diplomatų — dr. A. Gerutis, pats gerai aprašomąjį pažinęs. Stambokas 566 psl. veikalas, išleistas "Vilties" draugijos, turi daug medžiagos ne tik apie patį ilgus metus buvusį mūsų karjeros diplomata dr. D. Zaunių, tautininkų laikais buvusį užsienio reikalų ministrį, bet ir apie sąlygas, kuriose teko dr. D. Zauniui dirbti. Tuo būdu knyga įsiriškia į mūsų politinės istorijos veikalo eilę.

Recenzijos reikalui monografiją tenka paskirstyti į kelis skyrius, nors autoriaus taip ir nepaskirstyta. Tad atskirai kalbėsime apie dr. D. Zaunių kaip asmenį, apie Klaipėdos, Vilniaus, Sovietų Sąjungos, konkordato su Vatikanu ir kitus klausimus.

Biografinės žinios

Dr. D. Zaunius yra Mažosios Lietuvos sūnus, kuriam teko pasiekti ministerio laipsnį nepr. Lietuvos vyriausybėje. Gimęs jis netgi ne Klaipėdos krašte, o anoje Nemuno pusėje, buvusioje Prūsų Lietuvoje, Tilžės apskrityje 1892 m. susipratusių lietuvių ūkininkų šeimoje. Jo motina mažai temokėjusi vokiškai. Dovas mokėsi Tilžėje, o paskui net keliuose Vokietijos universitetuose, kur gavo teisių daktaro laipsnį.

Diplomatinę tarnybą pradėjo 1920 m. kaip Lietuvos pasiuntinys Rygoje. Vėliau, perkeltas į ministerijos centrą, greitai kilo ir tapo užsienio reikalų ministriu. Tose pareigose būnant, jam teko ginti dvi labai sunkias bylas Tautų Sąjungoje ir tarptautiniame Haagose teisme, būtent Klaipėdos krašto ir Vilniaus. Abi jos buvo išspręstos Lietuvos naudai. Dovas mirė Kaune 1940 m., eidamas tik 48-sius savo amžiaus metus.

Klaipėdos reikalai

Didžiausią savo diplomatinės tarnybos laiką dalį dr. D. Zaunius praleido besirūpindamas Klaipėdos krašto reikalais. Įsidėmėtina, kad jau per kelis šimtmečius Vokietija buvo pakreipusi savo ekspansiją į Rytus pagal "Drang nach Osten" politiką. Ta kryptimi eidami, vokiečiai įsivėlė į I-jį pasaulinį karą ir, jeigu jie būtų tą karą laimėję, tai Lietuva būtų tapusi Vokietijos kolonija, geriausiu atveju — provincija.

Tiesa, Klaipėdos kraštas eilę šimtmečių buvo Vokietijos dalis, bet taip pat tiesa, kad jame nuo neatmenamų laikų gyveno lietuviai, o kitoje Nemuno pusėje lietuvių giminių prūsai. Per ilgą laiką dalis lietuvių ir prūsų suvokie-tėjo, bet kita dalis liko, ypač Klaipėdos krašte ir Prūsų Lietuvoje arčiau Nemuno. Vokiečiams I-jį pasaulinį karą pralaimėjus, iš jų buvo atimtos visos kolonijos ir kaikurios nevokiškos žemės. Jų tarpe buvo ir Klaipėdos kraštas. Jį pradžioje valdė karą laimėjusių sąjungininkų paskirtas įgaliojtinis. Vėliau sukilę klaipėdiečiai, talkinami kitų, prijungė Klaipėdos kraštą prie Lietuvos. Nuo čia ir prasidėjo nemalonumai su Vokietija, kurios spiriami sąjungininkai sudarė Klaipėdos krašto konvenciją, prižiūrimą karą laimėjusių sąjungininkų ir Tautų Sąjungos. Pagal tą konvenciją Lietuva administravo Klaipėdos kraštą kaip autonomią vienetą, jų pačių seimeilio tvarkoma.

Pradedanti po eilės metų atsigauti Vokietija į savo planus įsirašė visų atimtų žemių, įskaitant ir Klaipėdos krašto, atsiėmimą. Prasidėjo kaltinimas, esą Lietuva nesilaiko konvencijos. Kai Lietuvos atstovas — Klaipėdos krašto gubernatorių atleido intrigas keliantį seimeilio rinktą Klaipėdos krašto direktorijos pirmininką, byla atsidūrė Tautų Sąjungoje, o iš jos — Haagose tarptautiniame tribunole. Ministras dr. D. Zaunius, padedamas Lietuvos atstovo Berlyne ir vėliau Londone V. Sidzikausko,

turėjo labai sunkų uždavinį, bet vis dėlto bylą apgynė. Tai buvo Lietuvos triumfas užsienyje, ypač dėlto, kad lenkų kurstomi prancūzai buvo užėmę priešingą pusę.

Vilniaus byla

Laisvės aušrai pakilus Rytų Europoje, lenkai įsivaizdavo, kad Lietuva turės būti, pagal Jogailaičių tradiciją, Lenkijos dalis. Tai mintimi jie užėmė ir Vilniaus miestą, Lietuvos sostinę. Užėmė ir išlaikė per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, palikdami Lietuvą su laikinąja sostine Kaunu. Protestuodami lietuviai buvo visiškai uždare demarkacijos liniją, skiriančią Vilniaus kraštą nuo nepr. Lietuvos. Taip buvo sustabdytas miško medžiagos plukdymas iš Vilniaus krašto ir Lenkijos per Lietuvą į Baltijos jūrą, o taip pat užblokuota geležinkelio linija iš Vilniaus per Lietuvą į Latvijos miestus ir uostus prie Baltijos jūros. Lenkija per tarptautines institucijas visą laiką reikalavo, kad sieną atidaryti ir faktiškai išreikalauti Lietuvos sutikimą palikti Vilnių Lenkijai. To Lietuva niekad nesutiko padaryti ir nepadarė. Taip Lietuva atsidūrė Haagose teisme antrą kartą. Ir ta byla teko tiems patiems mūsų atstovams — ministrui D. Zauniui ir jam padedančiam mūsų atstovui Londone V. Sidzikauskui. Didelėmis pastangomis ir ta byla buvo laimėta, nors čia ir vėl trukdė lenkai su prancūzais. Nepadėjo mums ir latviai su estais, kurie nenorėjo pyktis su Lenkija, manydami, kad ji apgins juos nuo sovietų.

Santykiai su sovietais

Monografijoje pateikti sutarčių su Sov. Sąjunga tekstai, kuriuose ji pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę su gero-kai į Rytus einančiomis sienomis, įskaitant Vilnių. Bet tai buvo tik klasta, nes raudonieji niekad nepamiršo imperinės Rusijos norų valdyti Baltijos uostus. Pamatę besitelkiančius Europos karo debesis, sovietai palengva pradėjo knistis po Lietuvos valstybės pamatais, skatinami visokių priešvalstybinę veiklą krašto viduje. Nors 1926 m. ministras Zaunius buvo pasirašęs su sovietais dar vieną taikos sutartį, kuri turėjo galioti iki 1945 m. pabaigos, sovietai jau 1939 m. pradėjo šamokslauti su hitlerine Vokietija ir po kelerių metų Lietuvą okupavo.

Santykiai su Vatikanu

Geri Lietuvos santykiai su Vatikanu pradėjo blogėti, kai 1925 m. Lenkija sudarė su Šv. Sostu sutartį (konkordatą), pagal kurią Vilnius buvo įjungtas į tikybinę Lenkijos provinciją. Visai tautai griežtai protestuojant, ano meto Lietuvos valdžia buvo visai nutraukusi santykius su Vatikanu. Po kelerių metų tie santykiai pradėjo taisyti, kol buvo prieita prie naujo konkordato, įsteigiančio Lietuvoje atskirą provinciją, nors ir be Vilniaus, bet visiškai atskirančio tikybinius Lietuvos reikalus nuo Lenkijos. Konkordatas lietuvių eilė Lietuvos katalikų gyvenimo sričių, ypač švietimą. Dr. D. Zauniui teko daug vargti aiškinantis atskirų konkordato straipsnių interpretaciją.

Baltijos valstybių santarvė

Jos sudarymas buvo pradėtas 1920 m., dr. Zauniui esant Lietuvos pasiuntiniu Rygoje. Tas reikalas užtruko net 20 metų, ypač dėlto, kad buvo sunku su kaimynais susitarti dėl Vilniaus. Santarvė buvo pasirašyta užsienio reikalų ministerio St. Lozoraičio.

Visas šis dr. A. Geručio darbas yra mokslinis veikalas, paremtas daugeliu šaltinių. Parašytas nesunkia kalba. Tai didelis įnašas į mūsų politinę istoriją, ypač min. D. Zauniaus laikais.

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 255-9924 Toronte.



KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Trisdešimties "Santaros-Sviesos" suvažiavimas įvyks rugsėjo 8-11 d.d. įprastinėje vietoje — Taboro Farmoje, Sodus, Mich. Plastesnės informacijos žadama paskelbti vėliau.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos pirm. kun. dr. A. Liūma, SJ, profesorius Šv. Gregorius universitete Romoje, aplankė Los Angeles lietuvių. Prof. F. Palubinskui vadovaujant, Los Angeles mieste buvo sudarytas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos židinio branduolys. Tikimasi, kad jis išaugs į pilną židinį ir 1985 m. galės suorganizuoti LKM Akademijos narių suvažiavimą Kalifornijoje, Los Angeles mieste.

Prof. Juozas Zaranka dėsto klasišinę filologiją valstybiniame Bogotos universitete Kolumbijoje ir yra to skryčiausias dėstytojas. Su paskaitomis dalyvauja įvairiuose moksliniuose suvažiavimuose, bendradarbiauja spaudoje. 1982 m. atstovavo savo universitetui Argentinos sostinėje Buenos Aires surengtose svarstybose ir skaitė paskaitą apie Euripido trojiečių aidus (antrojoje "Eneidos" giesmėje). Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime St. Petersburg, Floridoje, skaitė paskaitą filosofijos sekcijoje apie Platono "Valstybę" išdėstytą Trasimacho teisingumo sampratą. Dalyvauja vietinių lietuvių veikloje ir palaiko ryšius su š. Amerikos tautiečiais. Akademinius mokslus yra baigęs Liuvono universitete Belgijoje.

Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvių Čikagoje linksmino satyrinis teatras "Antras kaimas", turėjęs du spektaklius birželio 28 ir 30 d.d. "Playhouse" teatro salėje. "Antras kaimas", vadovaujamas save prievaizduojo vadinančio rež. A. T. Antanaičio, jau yra atšventęs kūrybinio darbo dvidešimtmetį. Idomius satyrinius škičius šiuose spektakliuose atliko aktorai — E. Butėnas, V. Gilvydienė, J. Jakštytė, J. Kapačinskas, R. Stakauskas, I. Toliuštė ir A. Vaitkus. Programom buvo įjungti škieiai — "Bendruomenės susirinkimas", "Nešvari praeitis", "Kelionės nemalonomumai", "Palauga", "Tėvai ir vaikai", "Augščiaušiosios tarybos posėdis", "Dialogai su lietuvišiais", "Lenkiškos kronikos", "Mėsinėje", "Leninas Lenkijoje". Kaikuriems škieiams buvo panaudotos skaidrės.

Lietuvių Rašytojų Draugija literatūros šventę ir premijų įteikimą surengs spalio 2, sekmadienį, 4 v.p.p., Niujorke, didžiojoje Kultūros Židinio salėje. Premijos susietos su Lietuvių Rašytojų Draugijos paskelbtais konkursais. Maironio vardo \$1.000 poezijos premija laimėjo Bernardas Brazdžionis už rinkinį "Vaidila Valiūnas. Juozo Gabės \$1.000 premija už kūrinius jaunimui buvo padalinta į dvi dalis. Viena jų teko Leonardui Žitkevičiui už poezijos rinkinį vaikams "Aš nelauksiu, kol užaugsiu", kita — Pauliui Jurkui už poemą vaikams "Kiškis Piškis pas Gedimną". Jų mecenatė yra Nelė Mazalaitė-Gabienė, premijos norėjusi pagerbti mirusio savo vyro atminimą. Aloyzo Barono novelės konkurso \$500 premija laimėjo Paulius Jurkus už legendą "Bokštas". Šios premijos mecenatė — Kalifornijoje gyvenantys Julija ir Emilis Sinkiai.

Kompoz. Aloyzas Jurgutis, pasižymėjęs su "Dainavos" ansambliu Čikagoje pastatytais muzikaliais savo veikalais, dabar dirba vargonininku ir choro vadovu Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles mieste, šias pareigas perėmęs iš pensijon išėjusio kompoz. Broniaus Budriūno. Šv. Kazimiero parapijos choras, Lietuvos Dukterų Draugija ir ramovėnai įsteigė specialų fondą A. Jurgučio kūriniams leisti. Iš stambesnių jo kūrinių minėtini: operetės — "Pavasario pasaka", "Kulgrinda", "Čičinskas", operos — "Emilija Platerytė" ir "Vilniaus pilies legenda". Taigi yra parašęs nemažai fortepijoninių kūrinių ir dainų. Fondo valdybą sudaro: Šv. Kazimiero parapijos choro pirm. Salomėja Šakienė, Lietuvos Dukterų Draugijos pirm. Aldona Audronienė ir ramovėnų pirm. Antanas Audronis. Ji laukia aukų kompoz. A. Jurgučio kūriniams išleisti. Čekiai rašomi St. Casimir's Church vardu, pridėdant pastabą: "Jurgučio fondai". Aukų čekius prašoma siųsti šiuo adresu: Salomėja Šakys, 332 N. Kenwood St., Glendale, Cal. 91206, USA. JAV gyvenantys asmenys aukas galės nurašyti nuo pajamų mokesčio.

Istorijos muzėjuje Kaune penkiasdešimtmečio proga atnaujinta paroda, skirta Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą atminimui. Ji papildyta nuotraukomis, dail. M. Lakavičiaus sukurto vitražu bei kitais rodiniais. Parodon taipgi įjungti ir penkiolikos dailininkų tapybos, grafikos, skulptūros kūrinių, susieti su S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiu per Atlantą.

Tarptautiniame saviveiklinių filmų festivalyje Helsinkyje aukso medalį laimėjo vaidybinis vilniečių D. Adomonytės ir A. Slavinso filmas "Tarp žmonių". Diplomą buvo įvertintas pieštinis panevėžiečio J. Lauraičio filmas "Optimistas".

Iš koncertinės kelionės Sri Lanke, buvusiam Ceilone, grįžo stiginis Vilniaus kvartetas, kurį sudaro — A. Vainiūnaitis, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas. Svečiai iš Vilniaus ten surengė aštuonis koncertus, kol dar nebuvo prasidėjusios kruvinos rūšės tarp budistų daugumos ir indus mažumos.

Niujorkiečio dail. Kazimiero Žoromskio tapybos darbų paroda liepos 1 d. buvo atidaryta Vilniuje, Lietuvos dailės muzėjuje. Savo amžiaus septyniadešimtmečio proga K. Žoromskis parodai buvo sutelkęs 107 kūrinius. Panašus skaičius teko Lietuvos dailės muzėjams fondams. Muzėjui palikti ir parodoje išstatyti darbai. Už juos K. Žoromskui padėjojo muzėjau direktorius R. Budrys ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos pirm. K. Bogdanas, kalbėjęs apie K. Žoromskio sudijas Kaune, Vilniuje, jo kūrybinį darbą Ispanijoje, Kolumbijoje, Čikagoje ir Niujorke. Amžiaus sukakties ir Vilniuje surengtos parodos proga K. Žoromskį sveikino "Tėviškes" draugijos pirm. P. Petronis.

S. Dariaus ir S. Girėno skrydis per Atlantą 50 metų sukaktį yra skirti du Lietuvos kino studijos filmai. Jau esame rašę, kad vaidybinį filmą "Skrydis per Atlantą" sukūrė dramaturgas J. Glinckis ir rež. R. Vabalas. Nesenai buvo paskelbta, kad žuvusius lakūnus dokumentiniame filme "Lituanikos sparnai" įamžino rež. Robertas Verba. Jam panaudoję išlikę kronikiniai filmai apie S. Dariaus ir S. Girėno ruošimąsi skrydžiui, atsisveikinimą įlipant į lėktuvą Niujorke ankstyvą 1933 m. liepos 15 d. rytą. Filman yra įjungta S. Dariaus našlė Jaunutė-Liudvika Škėmaitė-Dariuvienė, lakūnų žuvimo vieta buvusiam Soldine, jų antkapių plokštės ir biustai. Parodomas "Lituanikos" liekanos, sudraskyti lakūnų drabužiai, jų kepurės. Filmo užbaigai pakartojamas S. Dariaus ir S. Girėno įlipimas "Lituanikon", kurios skeveldras ką tik matė žiūrovai. Susidaro įspūdis lyg kad jie dar būtų gyvi.

Sol. Antanas Kučingis, Lietuvos operos veteranas, mirė liepos 7 d., sulaukęs 83 metų amžiaus. Kauno operos teatre debiutavo 1924 m. dar būdamas Kauno muzikos mokyklos studentu. Atliko Gremio vaidmenį P. Čaikovskio operoje "Eugenius Oneginas". Gražaus balso ir geros vaidybos dėka tapo pirmajiu bosu. Baigęs Lietuvos karo mokyklą, pradžioje dirbo karo topografinis skyriuje. Atsargon išėjo 1937 m., pakeltas į majorus, ir pilnai įsijungė teatran. Pagarsėjo kaip talentingas Mefistofelis Ch. Gounod "Fauste", pagrindinių bosų vaidmenų atlikėjas kitose operose. 1934-39 m. gastroliavo Parizyje, Stockholme, Helsinkyje, Prahoje, Rygoje, Taline, Maskvoje. Pokarinį darbą operoje sutrukdė ištėrimas Sibiran, iš kurio grįžo 1956 m. Vilniaus operoje dainavo 1957-61 m., vėliau dalyvavo koncertuose. 1977 m. naujajame Vilniaus operos ir baleto teatre atliko Mefistofelį vaidmenį, sulaukęs jau 78-rių metų. Onos Narbutienės nekrologo teigiama, kad A. Kučingis yra vieningas Lietuvos operos veteranas, kuriam teko dainuoti Kauno ir abiejų Vilniaus operos teatrų scenose. Paskutinį kartą kauniečiai su A. Kučingiu susitiko š. m. balandžio pabaigoje Kipro Petrausko muzėjaus salėje. Čia jie klausėsi spalvingų jo pasakojimų ir įdainavimų. Savo koncertus A. Kučingis dažnai pradėdavo M. Petrausko harmonizuota liaudies daina "Tykiai, tykiai Nemunės teka". Liepos 9 d. ji tapo skausmingu atsisveikinimu su velioniu muzikine Kauno teatre, kurio scenoje jis buvo pradėjęs solisto kelią prieš 59-rius metus. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2%
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2%
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8 1/2%
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 %
Penktadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	9 1/2%
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-ta	10 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	taupomąją s-ta	7 1/2%
		depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicijas nuo	10 1/2%-12 1/2%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijas iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir
• Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

HOMETARIO Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

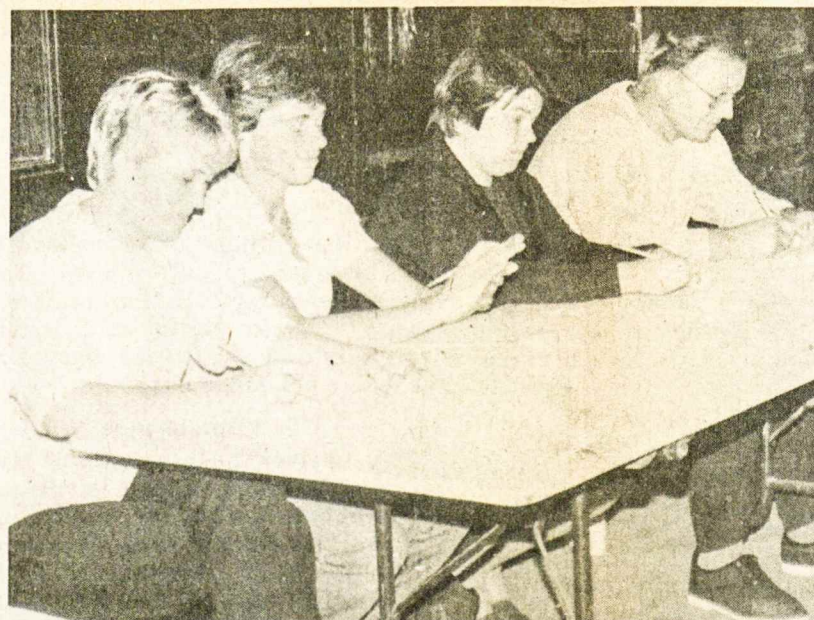
AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrinių ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAZAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčius automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452



Lietuviškai nekalbančių vaikų stovykloje Wasagoje vertintojai skaičiuoja taškus už įvairius stovyklautojų darbus. Iš kairės: W. Grenky, D. Bonner, sesuo Onutė ir kun. Aug. Simanavičius, OFM. Stovykla surengė Prisikėlimo parapija Toronto

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sų — P. Cosgrove, fizinės kultūros — R. Perrault, smulkiosios prekybos — W. Rompkey, gynybos — G. Lamontagne. Naujais ministrais paskyrė: D. Collette — daugiakultūrių reikalų, R. MacLaren — finansų (pagalbinis), D. Smith — smulkiosios prekybos ir turizmo, C. Hervieux-Payette — fizinės kultūros, R. Simmons — kasyklų. J. J. Blais paskirtas gynybos ministru, Ch. Lapointe — tiekimo, Ch. Caccia — aplinkos, J. Roberts — įdarbinimo bei imigracijos, L. Axworthy — transporto, J. Erola — vartotojų ir korporacijų, J. L. Pepin — santykių su užsieniu, A. Ouellet — darbo.

Ontario konservatorių partija rugpjūčio 4 d. susilaukė reikšmingos 40 metų sukakties nenutrūkstamumą šios provincijos valdyme. Šiame laikotarpyje konservatorių vyriausybė vadovavo keturi premjerai — George Drew, Leslie Frost, John Roberts ir dabartinis William Davis, pirmuosius parlamento rinkimus premjero kėdėje laimėjęs 1971 m. Dviejuose rinkimuose 1975 ir 1977 m. W. Davis parlamentą grįžo tik su mažumos vyriausybe, bet atstovų daugumą vėl atgavo 1981 m. rinkimuose. Tada konservatoriai gavo 44,4% balsų, liberalai — 33,7%, socialistai — 21,1%. Geras keturiasdešimtmečio nuotaikas sustiprino Gallup instituto paskelbti duomenys, liečiantys birželio mėnesį atliktus tyrimus. Juose net 51,9% apsisprendusių Ontario gyventojų rėmė konservatorius. Liberalų populiarumas buvo nukritęs iki 30%, socialistų — iki 17,6%.

Premjeras W. Davis, atrodo, nepasitrauks iš politikos ir konservatoriams vėl vadovaus 1985 m. rinkimuose. Sukakties proga kilo klausimas, ar toks ilgas vienos partijos valdymas yra naudingas Ontario provincijai ir jos gyventojams? Daroma išvada, kad konservatorių stoka naujų idėjų ir planų. Esą laikomasi tik saugios taktikos patenkinti kairiųjų gyventojų reikalavimus, jeigu partija iš jų tikisi turėti naudos. Dviejuose mažumos vyriausybės laikotarpiuose įtakos konservatoriams turėjo opozicinės liberalų ir socialistų partijos. Tada buvo gerokai prislopintas OHIP sveikatos draudos imokų didinimas, vėl pradėjęs sparčiai kilti, kai 1981 m. konservatoriai gavo atstovų daugumą parlamente. Po to laimėjimo besaikiškai buvo keliami provinciniai mokesčiai rūkalams, benzinui, alkoholiniams gėrimams. Kadangi degtinė pardavinėjama monopolij turinčiose provincinėse valdžios krautuose, paimamas ne tik provincinis mokestis, bet ir didžiulis pelnas nuolat keliamomis kainomis. Astorio kritikos susilaukė premjeras W. Davis vyriausybės įgytas brangus keleivinis lėktuvas, kuris pasirodė esąs perdidelis nusileisti mažesniuose Ontario provincijos orauose. Triukšmas buvo nutildytas to lėktuvo pardavimu.

Didelė klaida buvo padaryta vienos naftos bendrovės ketvirtadalio akcijų įsigijimu. Šiam žingsniui premjerą W. Davisą, matyt, paskatino tuo metu augstos naftos kainos pasaulinėje rinkoje. Su jų nukritimu liko nepadengta apie \$250 milijonų skola. Dėl jos dabar

didinami provinciniai mokesčiai provincijoje parduodamam benzinui. Nesiskaitymą su lėšomis liudija 1974 m. už \$675.000 valdžios nupirktą Minaki vasarvietę šiaurinėje Ontario dalyje. Nuo to laiko vasarvietės atnaujinimui, naujiesiems pastatams, plento pagerinimui, lėktuvų pakilimo bei nusileidimo takams buvo išleista \$45 milijonai. Išaugo prabangus viešbutis turistams, kuriame kambarys dviem žmonėms kainuoja \$150 vienai parai. Tokių kambarių yra 120, bet nevisi yra užpildomi turistų. Viešniams yra peraugstos kainos, kitų nevilioja visiškai atsisakyrimas gamtoje prie Winnipego upės. Praėjusią savaitę buvo paskelbti galutiniai praėjusių metų provincinio biudžeto duomenys. Deficitas nuo ankščiau turėtos \$1,767 milijono sumos pernai pakilo iki \$3,187 milijono. Dešimtadali visų biudžetinių išlaidų sudarė palūkanos už valdžios pasiskolintus pinigus.

Gerokai liūdniesni Gallupo instituto duomenys teko Kanadą valdantiems liberalams su ministru pirmininku P. E. Trudeau. Tyrimai atlikti liepos 7-9 d.d., kai konservatoriai jau turėjo naują vadą B. Mulroney. Prieš jo išrinkimą birželio 12 d. už konservatorius žadėjo balsuoti 50% apsisprendusių kanadiečių, už liberalus — 34%, už socialistus — 15%. Liepos 7-9 d.d. tyrimuose konservatorių rėmėjų skaičius pakilo iki 55%, socialistų — iki 16%, o liberalų nukrito iki 27%. Duomenys liudija, kad opozicinė Kanados konservatorių partija dabar yra net 28% populiariau už Kanadą valdancius liberalus.

Kanados statistikos biuras paskelbė 1982 m. gyventojų duomenis. 1983 m. sausio 1 d. Kanada turėjo apie 24.739.400 gyventojų, 240.500 daugiau nei 1981 m. Gyventojų pagausėjimas labiausiai pastebimas vakarinėse provincijose. Pateikiame gyventojų pasiskirstymą 1982 m., skliausteliuose pridėdami 1981 m. duomenis: Niufaundlandija — 575.900 (570.500); Prinsco Edvardo sala — 123.600 (123.000); N. Skotija — 857.100 (850.000); N. Brunswickas — 706.300 (698.600); Kvebekas — 6.477.800 (6.455.700); Ontario 8.753.600 (8.664.700); Manitoba — 1.042.500 (1.029.900); Saskatchewanas — 991.000 (977.400); Alberta — 2.340.600 (2.287.400); Britų Kolumbija — 2.800.500 (2.771.300); Jukonas — 23.200 (23.800); Šiaurės-vakaru teritorijos — 47.400 (46.500).

Turner & Porter laido tuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Tel. 533-7954
PIL CHAPEL 2180 Hurontario St., 379-7468
BONCEVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954
VORLES CHAPEL 2357 Bloor St. W., 767-3152
Turner & Porter

Aukojo jaunimo kongresui

KLB Londono apylinkės aukos V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui

\$50.00: R. Mitalas; \$25.00: Šiluvos Marijos parapija, R. Vilembrecktas; \$20.00: J. Butkus, M. Chainauskas; \$15.00: E. Daniliūnas; \$10.00: L. Eimantas, J. Švilpa, A. Petrašiūnas; \$5.00: Ig. Ramonas, P. Jokša, P. Genčius, P. Petruskienė, P. Radzevičius, A. Dragūnevičius, P. Rušinskas, V. Vaitkus, V. Gudelis.

Su dėkingumu,

Lėšoms telkti komitetas

Sportas Lietuvoje

Tris medalius iš Kanados parsivežė vilniečiai plaukikai Robertas Žulpa ir Aiskutė Buzelytė, abu plaukiantys krūtine. Jiedu dalyvavo "Universiados — 83" sporto žaidynėse Edmontone. Aukso medalį 200 m plaukime laimėjo apie pasaulio rekordą svajojantis R. Žulpa, ši nuotolį įveikė per 2 min. 15,93 sek. A. Buzelytė teko du sidabro medaliai: 100 m krūtine ji nuplaukė per 1 min. 13,08 sek., 200 m — per 2 min. 34,58 sek. Abiejose rungtyse A. Buzelytė pralenkė ir aukso medalius laimėjo taškintė L. Belokon (1 min. 12,17 sek. ir 2 min. 34,02 sek.).

Jaunoji gimnastė Dalia Kutkaitė iš Maskvos Vilniui grįžo su penkiais aukso medaliais ir vienu sidabro medaliu. Ji dalyvavo į Sovietų Sąjungos tautų VIII spartakiadą įjungtose meninės gimnastikos varžybose. D. Kutkaitė, daugiausia surinkusi 39,45 tšk., tapo spartakiados meninės gimnastikos čempione. Kitus keturis aukso medalius ji išsikovojo keturiuose rungtyse su lanku, kamuoliu, kuokelėmis ir kaspiniu. Sidabro medalis jai teko pirmoje rungtyje be įrankio, kur Dalia tik 0,05 taško pralaimėjo uzbekietei V. Zaripovai. Pastaroji daugiausia dalijosi III-IV vieta su Rusijos atstove G. Beloglazova (abi buvo surinkusios po 38,95 tšk.). Vicečempione su sidabro medaliu tapo Rusijos gimnastė I. Devina, nuo čempionės D. Kutkaitės atsilikusi 0,45 tšk.

Jolanta Danilevičiūtė, kaunietė stalo tenisininkė, tapo VIII-sios spartakiados moterų čempione. Varžybos buvo surengtos Lvoje. Baiginėje kovoje dėl aukso medalio ir čempionės vardo J. Danilevičiūtė susitiko su armėne N. Antonian. Sužaidus keturias partijas, rezultatas buvo lygus — 2-2. Penktojoje partijoje pirmavo armėnė N. Antonian 20-16, bet ją netikėtai įveikė šešis taškus iš eilės išsikovojusį Jolantą. Lemtingoji partija baigta J. Danilevičiūtės pergale 22-20. J. Danilevičiūtė, trenerio L. Seireikos auklėtinė, yra jauna tenisininkė, su Sovietų Sąjungos merginų rinktinė dalyvaujanti Europos jaunųjų stalo teniso pirmenybėse. Ten ji jau laimėjo komandinį aukso medalį. Asmeninių varžybų rezultatai mums dar nežinomi.

Augščiausios lygos futbolo pirmenybėse, visoms komandoms sužaidus 17 rungtynių, užbaigtas pirmasis ratas, atnešęs daug didausmo ir vilties vilniečiams, nes šioje lygoje debiutuojuantis Vilniaus "Žalgiris" su 23 taškais užėmė I vietą. Jis buvo laimėjęs 8 rungtynes, lygiomis sužaidęs 7, pralaimėjęs 2. Vyr. treneris Algimantas Liubinskas pareiškė spaudos atstovams, kad debiutuojuantis žalgiriečiai pirmąjį ratą tikėjosi užbaigti tik su 16 taškų. Šioje lygoje yra 18 futbolo komandų. Pradėtame antrajame rate, kai jau buvo sužaistos 21-rios rungtynės, "Žalgiris" su 26 taškais atsidūrė IV vietoje, susilaukęs dviejų pralaimėjimų, vieno laimėjimo, vienerias rungtynes užbaigęs lygiomis. Pirmon vieton iškopė pernykščias pirmenybės laimėjęs Minsk "Dinamo" futbolininkai, turintys 28 taškus. Žalgiriečiai nuo jų skiria tik du taškus.

Vilnietė Ana Kasteckaja-Ambrazienė brolių Znamenskių atminimui surengtose lengvosios atletikos varžybose Maskvoje š. m. birželio viduryje pasiekė naują pasaulio rekordą 400 m bėgime su kliūtimis, šį nuotolį įveikusi per 54,02 sek. Ji yra 27 metų amžiaus, sportuoti pradėjusi lankydamasi Vilniaus lengvosios pramonės technikumą. Treniruojasi pas F. Karobliene. Ankščiau buvo pasižymėjusi 400 m ir 800 m bėgimuose. Bėgimais su kliūtimis susidomėjo prieš penketą metų. Lig šiol buvo žinoma kaip Ana Kasteckaja, o dabar, išteikėjusi už lietuvių, rungtynėse dalyvauja kaip Ana Ambrazienė, palikusi tik nelietuvišką savo vardą, bet pasirinkusi vyro pavardės lietuvišką moters versiją. Kitaip kartais pasielgia lietuvaitės sportininkės, išteikėjusi už rusų. Pasiėmusios vyro pavardę, jos netgi nesulietuvina tos pavardės galūnes. Pasaulio rekordus lengvojoje atletikoje lig šiol buvo pasiekusios dvi kitos Lietuvos sportininkės — jieties metikė B. Kaledienė ir suolininkė įtolį V. Bardauskienė. A. Ambrazienė yra trečioji Lietuvos rekordininkė.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam PARMAM KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

- 8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
- 8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
- 8 3/4% už 1 m. term. indėlius
- 9 % už 2 m. term. indėlius
- 9 1/2% už 3 m. term. indėlius
- 10 % už pensijų planą
- 9 % už namų planą
- 7 1/2% už specialią taup. s-tą
- 7 1/2% už taupymo s-tas
- 6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 12%
- už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages):
- su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 10 1/4%
- 2 metų 11 1/2%
- 3 metų 12 1/2% (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu
- 1, 2 ar 3 metų 10 1/2% (variable rate)

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijas iki 75% (kainoto turto). Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamojo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamojo turto (kainavime (Capital Gains), investicijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE
Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Išstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.
patarnauja investicijų ir šerų srityje.
Jis atstovauja bendrovei Housser & Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.
Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronto

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Nuostabi plačiosios Kanados gamta

(Atkelta iš 5-to psl.)

se gyvena baltagalviai ereliai ir vasaroja net pelikanai, Pastarųjų skaičius kasmet didėja. Nestor Falls viskas paruošta turistams: restoranai, moteliai, krautuvės, laiveliai, lėktuvai. Naujesnis turistams apsisistojimas yra laivabučiai (houseboats). Butas iš 2-3 miegamųjų, saliono ir virtuvės pritaistas ant pontonu su stipriu motoru. Galima išsinuomuoti 4-8 asmenims savaitę už \$700 arba \$1.100. Pridedamas ir mažesnis laivelis su motoru. Viduje yra gultas, virtuvės, indai, lėkštės. Taip galima judėti ant ežero ir gyventi kaip viešbutyje. Su vietos vadovais pietavome "Rod & Reel" restorane. Po pietų mums parodė apylinkę ir pavėžino laiveliais. Visur nesibaigiantys ežerai, salos bei miškai.

Pasidžiaugę gražia gamta, nuvykome į Rushing River — Ontario provincijos parką, kuriame pasigrožėjome gražiais, ilgais kriokliais. Ir čia mus sutiko parko vadovai.

Kenora

Vakarop pasiekėme Kenorą ant šiaurinio miškų ežero kranto, nors čia ežerai nesibaigia. Užėmę "Henricia" viešbutyje kambarius, tik už bloko nuėjo į turistinį laivą "MS Argyle II". Ten mus sutiko miestelio burmistras ir įvairių sričių vadovaujantys asmenys. Laiyui plaukiant tarp daugelio salų, mes skaniai vakarieniavome ir susipažinome su Kenora bei apylinkėmis. Po to dar "Holiday Inn" viešbutyje buvo trumpas priėmimas.

Minaki

Penktadienio rytą išplaukėme laivu Winnipeg upe į Minaki. Tai labai dažnai minimas viešbutis, kuris yra valdžios nupirktas iš CPR. Ligi šiol ten yra investuota per 20 milijonų dolerių ir kita tiek už kelio pravedimą. Nuo Keno-

ros į šiaurę yra apie 30 mylių kelio. Mes plaukėme miškais apaugusia Winnipeg upe. Sunku ir suprasti be žemėlapių: upė ar ežerai su daugeliu salų. Šimto metrų atstui praplaukėme pro baltagalvio erelio lizdą. Atsistojo ir šeimnininkas ant lizdo su išskės-tais sparnais. Ant salų kaikur yra gražių vasarnamių, kurių savininkai buvo seniau nusipirkę salas. Dabar visur ten yra valdžios žemė ir neparduodama.

"Minaki" — ant pusiasalio puikiai įrengtas viešbutis su 120 prabangių kambarių, salų, plaukiojimo baseinu, teniso bei golfo laukais, vandens sportu, lėktuvais, laiveliais. Vietos teatras arba sekmadieniais koplyčios salė — su ap-link sukamais foteliais. Iš visų kambarių yra matomas ežeras. Moderniai įrengtas restoranas su puikiais pagamintais valgiais. Ten ir mus pavaišino pietumis. Kambarius dviem — \$75 dienai, pusryčiai — \$7, vakarienė — \$23 vienam. Dabar buvo užimta apie 75% visų kambarių.

Laivu grįžome į Kenorą. Vakarieniavome vokiečių restorane, kur ukrainiečių jaunimas gražiai pašoko.

Dryden

Šeštadienio rytą išvykome Dryden link. Apžiūrėję naujai pastatytą "senoviską" fortą Vermilion, nuvažiavome į North Eagle Lodge. Mūsų laukė su laiveliais. Po 4-8 asmenis plaukėme pro salesales apie tris mylias į salą, kur jau buvo kepmas žuvis ir laukė įvairūs gėrimai. Apie tris valandas pasivašinėję šviežia žuvimi bei pasidžiaugę ežero gamta, sugrįžome į krantą. Netoli aplankėme avių ūkį, kur auginamos avys (apie 500). Viskas gaminama vietoje: mėsa, kailiai, vilna, megztiniai. Skundžiasi vilkais ir kojo-tais (vilkų rūšis), kad jie lanko ūkį. Avių ganykla prie

namų saugojama elektros laidais.

Privaziavome Dryden su didžiausiu briedžiu, kurio statula stovi prie kelio, bylo-dama medžiotojams apie pui-kias medžiokles. Aplankėme moderniai įrengtą "Great Lakes Forest Products" popieriaus fabriką, kur gamina įvairių rūšių popierių — arti tūkstančio tonų per dieną. Fabrikas dirba nesustodamas. Popieriaus bendrovė ne tik kerta medžius, bet ir atželdina. Antra didumų įmonė yra litografijos, kur gamina mi įvairūs spalvoti dalykai. Tai vienas geriausių rajonų turistams poilsiauti, žuvauti, medžioti.

Sekmadienio rytą išskrido-me į Torontą.

Laukia turistai

Kiekvienais metais Kanada aplanko apie 42.000.000 turistų, kurie atveža apie 16 milijonų dolerių ir duoda apie milijoną naujų darbų. Yra svarbu, kad jie būtų maloniai priimti, pasigrožėtų mūsų gamta, sportu, pasigėrėtų žmonių vaišingumu bei draugiškumu. Tada jie sugrįš ir kitais metais į Kanadą atostogauti arba patars kitiems čia poilsiauti. Daug lietuvių nepažįsta Ontario, kuris daug kuo įdomesnis už saują, išdžiūvusią gamtą pietiniuose kraštuose. Aplankykime Ontarion!

St. Catharines, Ont.

"AUŠROS" ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS ir Tautos šventės iškilmė įvyks rugsėjo 11, sekmadienį. Iš-kilmė prasidės 10 v.r. pamaldomis Tėvų pranciškonų koplyčioje. Jas laiks kun. K. Butkus, OFM. Tuojau po pamaldų salėje apie "Aušrą" kaip keldrodį ateitin kalbės "T. Žiburių" red. kun. dr. P. Gaida. Numatoma taipgi trumpa meninė dalis. Iškilmė rengia ir visus Niagaraus bei Buffalo tautiečius dalyvauti kviečia —

KLB St. Catharines apylinkės valdyba.

40 METŲ VEDYBĖS SUKAKTĮ atšventė Petronėlė ir Jonas Kaliniai. Rugsėjo 7 d. į jų erdvius namus suvažiavo apie pusimtis svečių, o Jono Kalainio brolienė-našlė atvyko net iš Argentinos. Jonas yra vienas pastoviausių ir veikliausių mūsų Bendruomenės narių-veikėjų. Nekartą yra ejęs Bendruomenės valdyboje įvairias pareigas. Daugiau kaip 20 metų yra mūsų lietuviškosios parapijos komiteto narys.

Tiek Jonui, tiek jo žmonai teko gana sunki gyvenimo dalis: likimo buvo išskirti daugelį metų. Tik po kunų pastangų iš abiejų pusių Petronėlė pasisekė išvažiuoti iš tėvynės. Atvykus tuoj pat įsijungė į lietuvišvę darbą. Turbūt nebuvo nė vieno didesnio renginio, prie kurio nebūtų prisidėję žymia dalimi abi sukatuvininkai. Bendruomenėje pasižymėjo kaip duosniausi aukotojai lietuviškiems reikalams.

Stalus palaimino bei turin-gas žodį pasakė klebonas kun. K. Butkus. Joana Zubrickienė pasveikino dalyvių vardu, išreiškė nuoširdžiausius linkėjimus. Sukaktuvininkų pagerbtai atvyko iš Hamiltono kun. Juvenalis Liauba, OFM, buvęs mūsų ilgametis klebonas. Jis savo šilto žodyje pabrėžė Jono Kalainio didelį paslaugumą įvairiuose parapijos darbuose. Bendruomenės vardu sveikino vicepirmininkė Albina Šetkienė. Šalia gausių kitų sveikinimų, visi dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų". Kor.

Lietuviški baldų dirbtuvės Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvį Namus)
Telefonas 535-6252

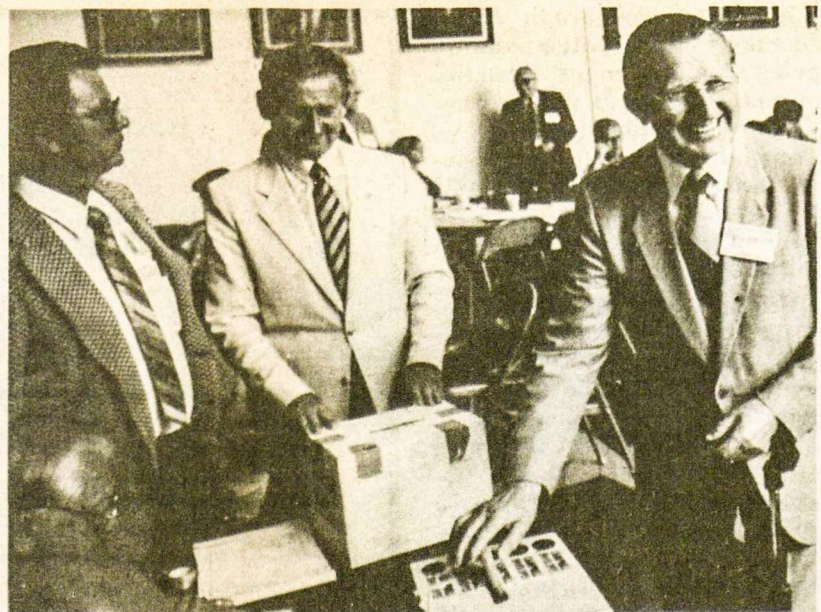
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5



DR. J. SUNGAILA, buvęs PLB garbės teismo pirmininku, šeštajame PLB seime Čikagoje valdybos rinkimų metu balsuoja. Nuotr. J. V. Danio

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

daugiau prisidėjusių darbų bei aukomis, ruošiant gegužinę.

SLA 72-sios kuopos laimingieji loterijos bilietai: \$25 — nr. 327; po \$10 — nr. 107, 1056, 406, 583, 275; po \$5 — nr. 991, 254, 300, 65, 670, 1152, 1240, 621, 273, 771.

J. Šarapnickas.

SLA 72-sios kuopos pirm.

PADEKA

Rengdami tradicinę SLA 72 kuopos gegužinę, skirtą jamžinti Lietuvos okupantų sovietų bekaltes nuteistą Robertą Grigą Kanados Lietuvių Fonde, susilaukėme gausios paramos.

Reikiame nuoširdžią padėką Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už paskelbimą parapijos biuletenyje apie gegužinės ruošą ir \$15 auką.

Dėkojame SLA gegužinei aukojusiems: J. S. iš Toronto \$34, A. ir S. Kenstavičiams iš Hope, B. C., \$25. Dėkojame hamiltoniečiams B. ir A. Steponavičiams, aukojusiems \$20; P. ir S. Ročiams, K. Mikšui ir B. J., aukojusiems po \$10; O. Kudžinienei ir p. Breichmanui, aukojusiems po \$5; S. Aleksai, aukojusiems \$2. Dėkojame katariniečiams K. ir G. Gegeckams, aukojusiems \$20; inž. S. Šetkui, A. ir O. Šukiams, aukojusiems \$10; J. ir M. Paukščiams, J. ir K. Dervaičiams, aukojusiems po \$5; A. Kriščiūnėnei, aukojusiai \$3; J. Zemačiui ir J. Skeivelui, aukojusiems po \$1; J. ir A. Keršiams iš Montrelio, aukojusiems \$10; J. ir O. Staškevičiams iš Port Colborne, aukojusiems \$5; M. Petrauskienėi iš Kalifornijos, aukojusiai \$5; A. Kuzmickui iš Paris, aukojusiam \$10.

Dėkojame SLA kuopos rėmėjams, pirkusiems pinigines loterijos bilietų už \$6 ir daugiau: torentiečiams — S. Jokūbačiui, V. Gražuliui, V. Stočkui, S. Jagėlai, V. Dauginiui, hamiltoniečiams — S. ir A. Petkevičiams, A. Šilinskiui P. ir S. Ročiams, Z. Pulianauskui, K. Mikšui, P. Žuliu, G. Melnykui, I. Varnui, V. Blaūdžiui, B. ir R. Pakalniškiams. Katariniečiams — inž. S. Šetkui, K. Jonušui, J. ir V. Zemačiams, E. ir O. Sakalaus-kams. V. ir S. Matulaičiams iš Canfield, A. Laugaliui iš Cambridge, A. Kuzmickui iš Paris.

Dėkojame SLA loterijos platintojams: O. Indrelienei iš Toronto, A. Kuzmickui ir A. Padolskiui iš Paris, O. Lauryk iš Brantford, S. Matukaitienei iš Canfield, J. Šarapnickui iš St. Catharines, A. Zubrickienei iš Cambridge, Z. Pulianauskui, B. Pakalniškiui, I. Varnui, J. Deksnui, K. Mikšui, P. Žuliu, G. Melnykui iš Hamiltono.

Dėkojame daiktinei loterijai aukojusiems vertingus laimikius: E. ir O. Sakalausksams, P. ir D. Dauginams, A. A. Panumiams, K. ir J. Stundziams, K. Jonušui, J. Šarapnickui; iš Brantfordo O. Laurykui, iš Paris A. Padolskiui ir C. Farr, iš Hamiltono A. Deksnienėi (velionies Vlodo Bagdono vardu).

Dėkojame daiktines loterijos platintojams — J. Savokačiui ir R. Vass iš Hamiltono, K. Dervai-

tienei iš St. Catharines, M. Petrauskienėi iš Kalifornijos.

Dėkojame: šeiminkams už maisto paruošimą — R. Pakalniškiei ir E. Bajoraitienei, B. Pakalniškiui už maistui bišketų par-davinėjimą. Taipogi dėkojame visiems svečiams už gausų dalyvavimą ir medžiaginę paramą.

Už moralinę paramą dėkojame ypač lietuviškai spaudai — "Teviškės Žiburiams", "Nepriklausomai Lietuvai" ir "Naujienoms", skelbusiai informacijas apie minėtąjį renginį. Padėką ir Hamiltono lietuviškai radijo valandėlei "Pavarasio Garsai", skelbusiai apie SLA gegužinės ruošą.

Kuopos valdyba

Delhi, Ontario

DELHI IR APYLINKĖS LĄS gegužinė V. Dirsės sodyboje praėjo gan smagiai. Liepos 31 d. popietę suvažiavo gražūs skaičius lietuvių iš Delhi, Tillsonburgo, Simcoe, Ingersollio, Hamiltono, JAV ir kitų vietovių. Lietuviška plokštelių muzika gražiai nuteikė visus dalyvius. Ją įtvarkė G. Rugienius. Šeiminkės pavaišino dalyvius skaniai pagamintu maistu. Buvo ir stipresnio gėrimėlio, kuri parupino LAS gegužinės rengėjai. Vyrai traukė lietuviškas liaudies bei kariškas dainas. Saulė nusileidus, skirstėmės į namus. Dalyvis

Sudbury, Ontario

PADEKA

Nuoširdus lietuviškais ačiū visiems draugams, aplankiusiems mane. Aš jaučiausi pagerbta tarp visų Jūsų.

Ypatinga padėka staigmenos organizatoriams — Birutei ir Justui Stankams.

Dėkoju už atskiras dovanas: dukrai Žitai, Teresei, Dijanai, Joanai ir Vidai Stankutėms, L. J. Kulniam, Arūnui Rotkiui, J. Jakilaičiui, Toronto, už didžiulę gyvų rožių puokštę ir J. Krūčiui už sveikinimo kalbą.

Labai dėkinga esu visiems priešio pagerbimo prisidėjusiems ir dalyvavusiems: J. S. Petrėnams, J. Bataičiui, V. Bružiui, B. P. Visoc-kams, A. F. Albrechtams, St. A. Stankams, North Bay, P. Liutkui, D. E. Rotkiams, O. V. Stepšiams, A. J. Krūčiams, O. K. Poderiams, S. Poderienei, J. Z. Labuckams, M. G. Remeikiams, A. K. Šviežikams, M. A. Juozapavičiams, J. Jakilaičiui, Toronto, A. Braškiui, A. P. Mazičiams, dr. L. S. Rudziams, A. M. Lapieniams, J. A. Gataučiams, A. L. Baltučiams, E. P. Juteliams, N. J. Paulaičiams, S. Semežienei, J. M. Kriaučeliūnams, I. Raškevičienei, A. Vildžiui, K. Jonikui, Lombari šeimai, J. R. Šleiniams, J. B. Stankams.

Nuoširdi padėka visiems už gražias dovanas.

Lucija Griškonienė

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

1983 metų EKSKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai

Rugsėįparduotųsėsią 1 Rugsėį 29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupę rugsėjo 1 lydėsiu as pats: norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Teviškės Žiburiai • 1983.VIII.18 — Nr. 32-33 (1747-1748) • psl. 9

SKAITYTOJAI PASISAKO

KAM TIE IŠKRAIPYMAI?

"TŽ" nr. 24 prel. L. Tulaba aprašo prel. J. Gutausko gyvenimo kelią ir jo laidotuves. Prisiminęs velionies mokymosi laikus, prel. L. Tulaba rašo: "1919 m. lenkams užėmus Vilnių ir Seinų kraštą, vysk. A. Karosas su lietuviams kunigais ir klierikais persikėlė į nepriklausomoje Lietuvoje esančią Seinų vyskupijos dalį". Juk vysk. A. Karosas su lietuviams klierikais ne pats persikėlė, bet buvo lenkų tiesiog iš Seinų išmestas. Tokių faktų, kaip lenkai pasielgė su vyskupijos valdytoju, yra labai maža istorijoje. Juo labiau, kad pats aktas padarytas su tuometinio nuncijaus Lenkijai žinia ir pritarimu. (Tas nuncijus vėliau buvo popiežium). Taigi, 1919 m. rudenį, lenkai užėmė Seinus, areštavo Seinų seminarijos lietuvių klierikus, lietuvių profesorius ir, atvežė juos prie demarkacijos linijos, išvijo į nepriklausomos Lietuvos pusę. Po šio "katalikiško veiksmo" lenkai įsakė ir vysk. Karosui išvykti iš Seinų. Karosas apsisistojo Punsko klebonijoje. Tačiau po kelių mėnesių lenkai Karosą išgijo ir iš čia į laisvąją Lietuvą. Pradžioje apsigyveno Marijampolėje, o vėliau valdė Vilkaviškio vyskupiją.

Ar tai įprastas prel. L. Tulabos pataikavimas lenkams, paaukojant lietuviškus reikalus (neišskiriant ir dabartinės Seinų Lietuvos dėl pamaldų), ar kas kita?

Br. Zumeris

AUKA KRYŽIUI

Š. m. gegužės 31 d. Santa Monica, Kalifornijoje, mirė iškilusis lietuvių architektas a.a. Jonas Mulokas. Po karo velionis gyveno Augsburgur ir buvo kūrėjas-projektuotojas.

Kadangi a.a. Jonas Mulokas buvo artimas mūsų šeimos draugas, tad norėdami jo šviesų atminimą pagerbti, vietoj greit vystančių vainikų ant kapo skiriame \$300 JAV auką Augsburgur lietuvių kryžiaus atstatymui.

Snieguolė Jurskytė

Alfonso Jurskio šeimos vardu P. S. Augsburgur lietuvių kryžiui statyti komitetas čeki gavo. Nuoširdus ačiū. Kartu primename, kad iki š. m. liepos 22 d. buvo surinkta 22,033 markės, kurių tik 40% sudėjo Vokietijos, Australijos, JAV ir Kanados lietuviai. Likusi dalis priklauso daugiausia Augsburgur vokiečiams.

K. Baronas, sekretorius

LITUANISTIKOS KATEDRA

Kaip rašo "TŽ" 30-31 nr. savo vedamajame "Abejonės ties katedra", atrodo, kad ji prilygsta negimusiai kūdikiui. Vos užuomazgos padėtyje, t.y. po sutarties pasirašymo su Ilinojais universitetu Čikagoje, bandoma ją sunaikinti.

Kūdikio gimimui reikalingi du dalykai: kūnas ir dvasia. Atrodo, kad minėtoji katedra neturi nei kūno (finansų), nei dvasios (spiritus movens). Netenka abejoti pirmu atveju, nes visuomenė yra turtinga ir gausi, bet kas duos tai katedrai dvasią — įkvėpimą, jei nėra užsidegimo ("amor patriae dat animam")?

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416)231-4138
namų 848-0234

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416)762-7393
namų 233-0303

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

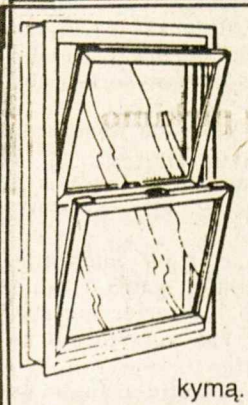
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba potarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario



A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakelčiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat (dedame aliumininius duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse

A. E. LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

NAUJAS TELEFONAS: (416) 232-1111



- * nuosavybių įvertinimas
- * priežiūra ligos ar nelaimių atveju
- * palikimų nuosavybių tvarkymas
- * patarimai perkant ar parduodant

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD.

(Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 13 d. susituokė Lydija-Ramona Radzevičiūtė su Kenneth-Robert Lawless.

— Rugšėjo 17, šeštadienį, organizuojama eiseną už gyvybę. Visi krikščionys lietuviai skatinami tą šeštadienį pašvesti aiči eisenai ir tuo pasisakyti prieš negimusį kūdikį žudymo įplietiniame Toronte bei Ontario provincijoje. Tikslī vieta bei laikas bus paskelbti vėliau.

— Religinė Lietuvos Šalpai paaukojo: \$200 E. Juzėnienė (savo vyro atminimui).

— Lietuvių kapinėms paaukojo \$100 Antanina Miškinienė iš Hamiltono.

— Parapijos skoloms mokėti aukėjo \$200 Douglas K. King (Smith Memorial Co. Ltd. savininkas).

— Mišios rugpjūčio 21, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Žeką, 11 v.r. — už a.a. Jurgį Dementavičių; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Kazimierą Aperiavičių.

— Klebonas išvyko porai savaičių atostogų. Grįš rugpjūčio pabaigoje. Įvairiais reikalais prašoma kreiptis į dijakoną Kazį Kakevičių.

Lietuvių Namų žinios

— Lietuvių Namų Vyrų Būrelio ruošta poilsio stovykla Tėvų pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje buvo baigta stovyklinti laužu rugpjūčio 13 d. Stovyklavo per 30 asmenų, o savaitgaliai buvo susirinkę daug svečių ne tik iš Kanados, bet ir iš kitų pasaulio kraštų.

— Ryšium su suaktyvine skautų stovykla Auroroje LN aplankė daug svečių, kurie domėjosi LN veikla. Anglijos skautų atstovai Bronius Zinkus, LN vedėjo kaimynas, po 40 metų pirmą kartą pasimatė ir pratęsė savo višieną Kanadoje. Australiečiai skautininkai Baly Barks ir Bronius Žalys gėrėjosi LN tvarka.

— Buvę LN valdybos nariai — pirm. Algis Senkus, vicepirm. Stasys Kuzmas ir Martynas Yčas skautų stovykloje už nuopelnus buvo apdovanoti medaliais.

— Liepos mėn. LN lankėsi: J. D. Jocom, E. Jakubaitienė, M. Bagutskienė, D. R. Karužos iš Čikagos, O. A. Stulginskis, P. Bendikas, R. J. Piečičiai, D. B. Staškevičiai iš Montrealio, V. Pužaitis-Howe, C. Hamilton, L. A. Kululis iš Australijos, V. A. Lekeckas, I. A. Ambraškos, L. Barkienė iš JAV, H. J. Valavičiai iš Brazilijos, S. Busby, V. V. Nykštenai iš Klevelando, S. Hopkins, J. Kvietytė-Young iš Kalgario, I. Jakymaitis iš Sault Ste. Marie, B. Zinkus, I. Gerdžiūnas iš Anglijos, J. Mackevičius su šeima iš Kvebeko, H. R. Miklai, Domeika, F. A. Matuliečis iš Hamiltono, A. M. Pinkai iš Los Angeles, D. Fornara-Bruderis iš Urugvajaus.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ESU NAŠLĖ, lietuė. Jieškau gyvenimo draugo 65 m. amžiaus arba vyresnio. Rašyti "T. Žiburių" adresu, ant voko aiškiai pažymint J. Našlė.

ORKESTRAS "Malūnas", grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

ATLIEKU visokių namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.

Dan Air Handy-Man

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronte tel. 233-9185

Prisikėlimo parapijos žinios

— Lietuvių Namų Vyrų Būrelio suorganizuota dviejų savaitių stovykla Wasagoje pasibaigė rugpjūčio 14, sekmadienį, 11 v. Mišiomis. Ir toliau stovyklavietėje 11 v. Mišios bus laikomos sekmadieniais iki rugšėjo 4 d.

— Susituokė Donna Vosyliūtė su Brian Coburn.

— Pakrikštyta: Stephanie-Lee, Reginos (Mačiulytės) ir Dominic Lazzaro dukrelė.

— Rugpjūčio 11 d. palaidotas a.a. Ignas Juzukonis, 61 m. amžiaus.

— Parapijai aukėjo po \$100: V. Pažukaitė, P. Kudreikis, A. Katalienė, J. O. Gustainiai, A. V. Lukai; \$50: R. H. Simanavičiai; klierikų fondai — J. J. Varkavičiai \$500, J. L. Geniai \$100, P. M. Kriavičiai \$100, P. Gulbinskas \$50; vienuolynui — A. A. Smigelskis \$100.

— Mišios rugpjūčio 21, sekmadienį, 8 v.r. — už Edvardą Kovalskį, 9 v.r. už Bronių ir Vytautą Ambakus, 10 v.r. — už Oną Remeikienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v. vakaro padėkos intencija.

— Mišios už a.a. Tomą Prakapą, užprašytos šeimos draugų, bus atnašaujamos Prisikėlimo šventovėje rugpjūčio 20, šeštadienį, 10.30 v.r.

Evangelikų kunigas Algimantas Žilinskas š. m. liepos 21 d. baigė dvejų metų klininės pastoracijos kursą (clinical pastoral education) ir rugpjūčio 28 d. pradės nuolatinį ekumeninio kapeliono darbą Queen Elizabeth ligoninėje Toronte. Ligoninė, skirta chrońskiems ligoniams, turi 600 lovų ir užima du pastatus University ir Dunn gatvėse.

Susituokė Lydija-Ramona Radzevičiūtė su Kenneth-Robert Lawless rugpjūčio 13 d. Lietuvos Kankinių šventovėje. Sutuoktųjų apeigas atliko klebonas kun. J. Staškus, Prisikėlimo par. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir dijakonas K. Kaknevičius. Įžangoje kankliavo R. Bubelytis, solo giedotojas R. Strimaitis ir A. Simanavičius, vargonavo J. Govedas. Vestuvinius pokylius buvo suruoštas didžiojoje Anapilio salėje. Dalyvavo apie 250 asmenų. Pokylio vedėjo pareigas sklandžiai atliko A. Nausėdas lietuvių ir anglų kalbomis.

A. a. Igno Juzukono atminimui vietoje gėlių Lina ir Liudas Einikiai "T. Žiburiams" paaukojo \$25.

A. a. Marijos Kalinauskienės ir kun. Petro Ažubalio atminimui Baly ir Valentina Barkai iš Australijos "T. Žiburiams" paaukojo \$20.

Pagerbdamas a.a. Kazį Šerėną, seniau gyvenusį Kanadoje ir mirusį Kalifornijoje, K. J. Zara paaukojo "TŽ" \$20.

Prisimindama savo mielą kaimynę Kunigundą Keblinkienę Floridoje, sulaukusią 70 metų amžiaus, Angelė Smigelskienė atsiuntė \$40 čekį "T. Žiburiams" ir jai užsakė šį savaitraštį.

Tarptautinė organizacija "Aide a l'Eglise en Detresse" (Pagalba Kenčiančiai Bendrijai), veikianti Belgijoje ir kituose kraštuose, telkia finansinę pagalbą ir leidžia savo veiklos biuletenį. Š. m. liepos mėnesio numerįje paskelbta 1982 m. apyskaita, iš kurios matyti, kad minėtos organizacijos finansinę paramą gauna daugiau kaip 100 kraštų. Jų tarpe yra ir Lietuva su Latvija. Lietuvai paskirta \$67,564, Latvijai — \$38,854. Ši parama apima ir tremtinių šalpą. Iš viso 1982 m. gauta aukų — \$44,142,889. Šios organizacijos skyrius veikia ir Kanadoje.

ESU NAŠLĖ, 62 metų amžiaus. Jieškau gyvenimo draugo. Rašyti "TŽ" adresu, ant voko aiškiai pažymint Birutei.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškai ir pooperacinėmis problemomis daugybę žmonių pasveiko arba rado pagerėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

Kanados čekoslovakų bendruomenė, protestuodama prieš Sov. Sąjungos invaziją, minės jos 15 metų sukaktį rugpjūčio 19, penktadienį, 8 v.v. Toronto miesto rotušės aikštėje. Rengėjai kviečia dalyvauti ir lietuvius su savo vėliava. Jų kvietimas perduotas KLB Toronto apylinkės valdybai.

Lituanistikos Instituto suvažiavimas rengiamas rugsėjo 3-4 dienomis Toronto Lietuvių Namų Gedimino Pilies salėje. Dalyvauti kviečiama ir plačioji visuomenė. Bus visa eilė įdomių bei aktualių pasakaitų, kurias skaitys įvairių sričių lituanistai. Platesnė informacija apie Lituanistikos Institutą ir suvažiavimo programą išspausdinta šio "TŽ" nr. 6-me puslapyje.

Prof. dr. K. Skrupskelis, studijavęs Toronto universitete ir 1967 m. gavęs jame filosofijos daktaro laipsnį, š. m. rugsėjo 3-4 d.d. Lituanistikos Instituto suvažiavime vadovaus filosofijos sekcijai ir skaitys paskaitą. Jis profesorioriauja South Carolina un-te ir yra vienas iš redaktorių filosofo William James raštų.

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas nuosirdžiai dėkoja "Paramos" kooperatyvui už paskirtą paramą \$300. Dėkojame nariui Vytautui Levertui už \$100 auką pensininkų reikalmams. Pensininkų pastatas bus baigtas 1983 m. spalio 28 d. Vienas butas bus paskirtas svečių apstojimui. Butai yra nuomojami ir jaunesniems lietuviams už pilną kainą. Pastato vardą siūlyti raštu, pasirašant slapvardžiu ir pažymint telefono numerį.

Valdyba

Po visos eilės metų sėkmingų koncertų ir palankių atsiliepimų dauguma klausytojų pagėidavo įrašyti dabartines gintaričių dainas plokštelėje. Šios plokštelės iniciatorius yra "Gintaro" ansamblio krikštas tėvas S. Kuzmas, kuris šiam tikslui paaukojo \$5000. Už šią stambią auką gintaričiai jam nuosirdžiai dėkoja. Sudarytas plokštelės komitetas: S. Kuzmas, V. Bireta, D. Goudie, J. Karasiejus, H. Simanavičienė, Ž. Šilinkaitė ir G. Paulionienė. Plokštelėje bus įdajuotos dabartinis repertuaras su sol. R. Paulioniu. Šią plokštelę tikimės išleisti "Gintaro" ansamblio 30-čio proga.

Nors šiuo metu ansamblio atostogauja, jau yra numatyta visa eilė koncertų bei parengimų. Rugšėjo mėn. gale vaikų šokėjų grupė pasirodys Fort York tvirtovėje. Padėkos savaitgalįje vyriausioji gintaričių šokėjų grupė dalyvaus Kanados Lietuvių Dienos programoje Londone. Spalio 16 d. "Gintaro" tėvų komitetas ruošia madų parodą "Aplink pasaulį" Lietuvių Namuose. Gruodžio 11 d. vyr. šokėjų grupė ir dainininkai pakviesti Čikagos "Grandies" šokių grupės atlikti koncertą Jaunimo Centre.

Ansamblio nuosirdžiai dėkoja Lietuvių Namams už \$1200 auką veiklai parenti. K.P.

Kanados įdarbinimo ir imigracijos ministerija paskelbė pranešimą apie lenkų imigraciją Kanadon 1981-1983 m. Pagal vyriausybės ir Kanados Lenkų Kongreso sutartį, iki šiol gavo vienokią ar kitokią pagalbą 12.000 lenkų. Apie 1700 lenkų atvyko Kanadon pas savo gimines, 2800 paprasė leidimo pasilikti Kanadoje (buvo su laikinim vizom). 1982 m. Kanadon atvyko 9000 lenkų imigrantų, kurių eilėse buvo 7000 pabėgėlių, 3000 lenkų atvyko tiesiai iš Lenkijos kaip turistai.

Lietuvių kilmės tautiečiams, silpnai bemokantiems ar visai nemokantiems lietuvių kalbos, JAV Lietuvių Bendruomenė leidžia mėnraštį "Bridges". Š. m. birželio mėnesio numerįje rašoma ir apie Kanados lietuvių Anapilį. Pridėta viena nuotrauka. Rašinys pavadintas "A Shrine to God and Country in Canada". Jame išryškinta Lietuvos Kankinių šventovė, jos puikūs vitražai (A. Elskaus ir J. Bakio, ne Bakšio), lietuvių kapinės, "T. Žiburiai". Keliautojai skatinami šią vietovę aplankyti. "Bridges" redaguoja Demie Jonaitis, Dalia Bulvičiūtė, Ed. Vaičiulis. Adresas: Bridges, c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Metinė prenumerata — \$5.

A+A

IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmoną LINĄ, sūnų ALGĮ su žmona, dukras — RŪTĄ su šeima, VIDĄ ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

Danutė ir Kazimieras Batūros

A+A

IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmoną LINĄ, sūnų ALGĮ su žmona, dukras — RŪTĄ su šeima, VIDĄ ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

Jadvyga ir Jonas Rukšos

"Klasingai ežero bangai Čikagoje nutraukus jaunos Laimutės Kuncaitytės gyvenimo siūlą, vietoje gėlių ant jos kapo aukojame "Tėviškės Žiburiams" \$50.00 — Julija ir Pranas, Margis, Daiva, Dobilas su šeimomis Matulioniai". Dėkojame už paramą mieliems tautiečiams iš Sturgis, MI.

Dail. Dagys šiais metais nekaip jaučiasi. Kovo mėn. pradžioje jį ištiko mažas dešinės pusės paralyžius. Po kelių savaičių ranka pasitaisė, ir jis gali ne tik rašyti, bet ir skaptuoti. Blogiau yra su dešine koja — ji vis lyg gumine. Gėgužės pradžioje jam pradėjo pasireikšti skausmai krūtinėje (angina pectoris). Jis išbuvo ligoninėje nuo geg. 5 iki 14 d. Po to ketelį savaičių išsėjos namuose. Birželio 13 d. išvyko į savo vilą ir ten skaptuoja kas tik ateina į galvą. Šiuo metu jis padarė iš gražaus ažuolo skautų įsteigėjo Baden Powello dviejų pėdų bareljefą, kurio pagėidavo lietuvių skautų vadovybė. Toronte skautai pažadėjo spalio 29 ir 30 d.d. Prisikėlimo par. parodų salėje suruošti dail. Dagio skulptūrų parodą.

Sukaktuvinė skautų stovykla buvo surengta prie Auroros miestelio kanadiečių stovyklavietėje "Woodland Trails Park" liepos 31 — rugpjūčio 13 d. Dalyvavo artį 800 skautų iš laisvojo pasaulio. Ši stovykla buvo skirta "Aušros" šimtmečiui paminėti ir dėlto buvo sudaryta atitinkama programa. Ypač iškilmingas buvo skautų paradas rugpjūčio 6 d., kurį stebėjo gausūs žiūrovai iš Toronto ir kitų vietovių. Stovyklautojai turėjo ir gražių, ir lietingų dienų.

Skautų vadovybė, tvarkiusi sukaktuvinę stovyklą prie Auroros miestelio, atsiuntė "TŽ" šį sveikinimą: "Lietuvių Skautų Sąjungos jubiliejinė stovykla Aušra lietuviškosios skautiųjų 65 metų proga sveikina Jus, linkėdama garbingų metų kurti savo ir mūsų tautos laimingą ateitį. Budime!" Pasirašė stovyklos viršininkas v.s. Sigita Miknaitis ir 21 vadovas-gė.

Keletas sukaktuvinės skautų stovyklos dalyvių aplankė "T. Žiburius" ir domėjosi spaudos darbais. V. s. Bronius Žalys iš Australijos Sydnejaus, kadaise dirbęs Belgijos anglų kasyklose, įteikė ir atsiųstą kęną "Apie žmones, žemę ir vėjus". V. s. f. Baly Barks, taip pat iš Australijos Sydnejaus, jau antrą kartą aplankė Torontą ir "TŽ". Jiedu pasakoją apie savo veiklą Australijoje. V. s. Bronius Zinkus iš Britanijos Derbyo paskaitė informavą apie lietuvių gyvenimą Britanijoje. Juos lydėjo stud. Arūnas Kalinauskas. — Kanadiečio P. Balso lydimi aplankė "TŽ" skautų veikėjai: Irena Gerdžiūnienė iš Britanijos, Mykolas Banevičius iš JAV, Alfonsas Prancevičius iš JAV.

Lietuvių Namų stovykla yra gilia padėką Lietuvių Namų valdybai, kuri mūsų klubui paaukojo \$15,000.00 naujo pastato įrengimui. Jų vardas bus atžymetas nemamirštami. Dėkojame ir už padėdą skautų skubioms operacijoms išlaidoms padengti.

Lietuvių Namai yra tvarkomi geros bei sumanios valdybos, narių ir tarnautojų. Linkime jiems ir toliau klestėti ir augti dar ant stipresnių pamatų, kad iš abiejų tvirtųjų ištiesė rankas galetume pasisveikinti.

Nuosirdžiai dėkoju Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM. Jieškant finansinės paramos, klebonas nė kiek nesuabejojo, tik paklausė sumos. Tuoj pat atsakė: "Gera, kada reikės — bus".

Pensininkų namų statyba eina prie galų. Jie bus baigti š. m. spalio 28 d. Daug turime rūpesčių, darbo, galvosūkių, painiavų. Gaila, šiam darbiui neatsirado daugiau padėjėjų. Gera, kad turime garbingų organizacijų, kurios kiekvienu momentu, reikalui esant, paremia, sustiprina, palengvina mūsų našą. Tad šioms lietuvių išlaikantioms tvirtovėms dar kartą aciu! H. Adomonis, klubo pirmininkas



PETRAS ADAMONIS
C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355



MONTREALQUE

Jaunimo kongreso užbaiga

V-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso uždarymas įvyko Montrealyje. Liepos 21 d. kongreso dalyviai ir svečiai, atvykę iš Otavos, registravosi Montreale centre esančiam "Sheraton Mount Royal" viešbutyje. Čia juos pasitiko šio kongreso uždarymo komisijos, sudarytos iš Montreale jaunimo, narių.

Liepos 22 d. čia įvyko spaudos konferencija. Per radiją įspūdių iš šios konferencijos neteko nugirsti, bet kitą dieną "The Gazette" įdėjo labai trumpą pokalbį su G. Grušu, naujai išrinktu PLS pirmininku, aprašymą. "La Presse" įdėjo daug ilgesnį ir išsamesnį atpasakojimą iš pasikalbėjimo su Jolanta Vaičiūte — kongreso atstove iš Prancūzijos.

To pat penktadienio vakarą vyko šokiai visai netoli viešbučio McGill University Student Union Ballroom salėje. Trankią "Pegasus" orkestro muziką pakeisdama lietuviška daina, jaunimas jautėsi geriau negu namie.

Šeštadienio rytą dviem autobusais buvo apžiūrimas miestas: olimpinis stadionas, Mount Royal kalnas, senasis Montrealis ir pan.

Vakare buvo suruoštas uždarymo pokylis naujame, dar pilnai neįsibaigame suvažiavimų pastate — "Le Palais des Congres de Montreal". Čia susirinko apie 300 asmenų: pusė iš Montrealio, kita pusė — svečiai. Prieš įeinant į salę, galima buvo pasigerinti naujojo pastato dindingu. Virš kiekvieno tako esančiuose vidaus televizijos aparatuose keitėsi užrašai trimis kalbomis (lietuviškai, prancūziškai ir angliškai) "Sveikiname", "V-asis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas".

Prie garbės stalo susedo dalyvaujančių kraštų jaunimo sąjungos pirmininkai arba jų atstovai, II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų vyr. komiteto pirm. dr. A. Razma, naujai išrinktos PLB valdybos narė M. Lenkauskienė, naujasis PLS pirm. G. Grušas, buvęs PLS pirm. G. Auksutolis, KLB Montreale apyl. pirm. V. Piečaitis ir dain. V. Rakauskaitė iš Anglijos.

PLJK uždarymo komisijos pirm. R. Lukoševičiūtė pristatė, savo komisijos narius: Juliją Adamonytę, K. Kličiūtę, I. Lukoševičienę, I. Lukoševičiūtę, R. Piečaitienę, L. Piečaitį ir L. Staškevičią. Jaunimą sveikino dr. A. Razma, M. Lenkauskienė, G. Grušas ir G. Auksutolis. Kiekviena kalba nešė ir liūdesio atspalvį, nes jau buvo minimas ir atsisveikinimas.

Trumpą paskaitą apie lietuviškos jaunimo pareigas skaitė A. Stepanienė iš Australijos.

Vaisių stalus palaimino klier. P. Mališka.

Iškilmingos vakarienės metu populiarią muziką grojo astuonių asmenų orkestras. Tas pat orkestras po vakarienės daug stipriau grojo šokiams, į kuriuos prisirinko ir daugiau šokančiųjų, nedalyvavusių vakarieneje.

Sekmadienį liepos 24, 1 v.p.p., iškilmingos Mišios buvo laikomos Marijos, Pasaulio Karalienės, katedroje. Į katedrą gražioje eisenoje suėjo visi kongreso atstovai su savo kraštų vėliavomis ir kunigai, kurie koncelebravo Mišias: lietuvių įėjusių provincinolas kun. A. Saulaitis, SJ, Šv. Kazimiero par. Montrealy kleb. kun. S. Šileika, SDB, kun. S. Kulbis, SJ, iš Montrealio Aušros Vartų par. kun. Markus iš Čikagos ir du klierikai — E. Putrimas iš Toronto ir P. Mališka iš Montrealio.

Pamaldų metu giedoją jungtinis Montreale choras, sudarytas iš Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bei "Pavasario" mergaičių chorų. Porą giesmių giedoją sol. G. Čapkauskienė. Vargonavo ir chorui dirigavo Mme. M. Roch. Įspūdingai atrodė tikinčiųjų malda, kai po vieną skyrelį skai-

tė kongreso atstovai savo krašto kalbomis. Aukų buvo atnešta: lietuviškas kryžius, lietuviškos žemės, gintaro gabalas, "LKB kronika" ir vynos, vanduo bei duona.

Pamokslą pasakė kun. Markus angliškai, sekdamos dienos evangeliją apie maldos reikšmę. Po Komunijos panašia tema kalbėjo klier. E. Putrimas lietuviškai. Be to, pranešė, kad Šv. Tėvas sutiko laikyti pamaldas lietuviams 1984 m. kovo 4 d. šv. Kazimiero minėjimo metu. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Pamaldos užtruko pusantros valandos, todėl teko skubėti į Expo teatrą, kuriame koncertas turėjo prasidėti 3 v.p.p. Expo teatre kiek pavėluotai prasidėjo V-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso uždarymo programa. Pirmiausia įvygiavo į salę kongreso atstovai su savo kraštų vėliavomis, kurios buvo sustatytos scenoje. Kanados ir Lietuvos himnus giedoją visa salė. Akademiniai daliai vadovavo R. Lukoševičiūtė. Prezidiumo buvo pakviesti visi vakariškų pokylio garbės stalo svečiai, išskyrus dain. V. Rakauskaitę, bet prisidėjo kun. A. Saulaitis, SJ, kaip buvęs III-ojo PLJK pirmininkas, ir Kvebeko imigracijos ministerio pavaduotoja Mlle J. Barselo.

Buvo perskaityta Kvebeko imigracijos ministerio G. Godin telegrama-sveikinimas. V. Piečaitis palinkėjo svečiams išsivežti geriausias įspūdžius iš Montrealio. Mlle J. Barselo buvo apjuosta tautine juosta ir paprašyta perduoti lietuvišką lėlę tos pačios ministerijos reikalų vedėjų M. Bissonet. Tai padėkų už žymią paramą kongresui iš šios ministerijos. Mlle J. Barselo buvo sujaudinta tokio mosto ir nuosirdžiai padėkojo.

Šio kongreso pirm. V. Abariūtė labai jautriai perskaitė savo žodį. Kiti kalbėtojai buvo tie patys, kurie kalbėjo šeštadienio pokylyje. A. Žygas ilgoką paskaitą kalbėjo apie šio kongreso nutarimus ir kaip prie jų prieita.

Po pertraukos vyko koncertinė dalis, prasidėjusi V. Rakauskaitės devyniomis estradinėmis dainomis, kurių žodžiai ir melodijos yra sukurti dabartinėje Lietuvoje.

Mimikas P. Rajeckas iš Niujorko atliko kelis numerius. Tai nedidži matomas menas, kuris publikai patiko.

Pabaigoje pasirodė Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" su savo muzikos, šokio, dainos ir žodžio pyne. Baigta "Leiskit i tėvyne" daina.

Viskas vyko gana nuosekliai, bet kai išėjom iš teatro 7 val. 15 min. vakaro, jautėmės pavargę. Atrodė, kad kas nors turėjo būti tarpiminta.

8 v.v. vyko paskutiniai šokiai ten pat, kur buvo penktadienį. Grojo tas pats orkestras, tik lietuviškos dainos nesikartojo — buvo kitos.

Pirmadienį svečiai išsiskirstė, tik montrealiečiai dėstė daiktus į senąsias vietas, skaičiavo kongreso pajamas ir išlaidas, džiaugėsi, kad visuose parengimuose buvo pakankamai žmonių, kad salį prižiūrėtųjai ir viešbučio tarnyba buvo nustebinti svečių mandagumu ir visi klausė, kada vėl toks lietuviškas renginys bus. B.S.

AV parapijos komiteto pirm. A. Čepulis su žmona liepos 17 d. paskvietė choristus ir parapijiečius į savo vasarvietę "Palangoje". Klebonas kun. J. Kubilius, SJ, ten atlaikė Mišias, po kurių visi buvo pavaišinti vasarvietės šeiminkų.

D. ir Č. Vasiliauskai ir L. ir S. Rutkauskai su vaikūčiais išvyko stovyklinen kelionen po Prince Edward salą. B.S.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827		
Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—</